

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

60. årgang
18. januar 2017

Indhold

I *Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser*

BESLUTNINGER OG RESOLUTIONER

Regionsudvalget

118. plenarforsamling den 15.-16. juni 2016

2017/C 017/01	Resolution om forslaget til EU's årlige budget for 2017	1
2017/C 017/02	Det Europæiske Regionsudvalgs resolution — Det Europæiske Regionsudvalgs bidrag til Kommissionens arbejdsprogram for 2017	4
2017/C 017/03	Resolution om situationen for Europe Direct-informationscentrene (EDIC)	11

UDTALELSER

Regionsudvalget

118. plenarforsamling den 15.-16. juni 2016

2017/C 017/04	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Stål: Bevaring af holdbare jobs og vækst i Europa	13
2017/C 017/05	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Midtvejsrevision af den flerårige finansielle ramme (FFR)	20
2017/C 017/06	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Fødevarespild	28
2017/C 017/07	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Bekæmpelse af radikaliserings og voldelig ekstremisme: forebyggelsesmekanismer på lokalt og regionalt niveau	33

2017/C 017/08	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — EU's svar på de demografiske udfordringer	40
---------------	---	----

III *Forberedende retsakter*

REGIONSUDVALGET

118. plenarforsamling den 15.-16. juni 2016

2017/C 017/09	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Lovgivningsforslag om ændring af affaldsdirektiverne . .	46
2017/C 017/10	Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — EU's udvidelsesstrategi 2015-2016	60

I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

BESLUTNINGER OG RESOLUTIONER

REGIONSUDVALGET

118. PLENARFORSAMLING DEN 15.-16. JUNI 2016

Resolution om forslaget til EU's årlige budget for 2017

(2017/C 017/01)

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG,

- der henviser til sine udtalelser om forslaget til EU's årlige budget for 2014, 2015 og 2016;
 - der henviser til sin udtalelse om midtvejsrevision af den flerårige finansielle ramme (FFR);
 - der konstaterer, at budgetproceduren for EU's budget for 2017 falder sammen med midtvejs gennemgangen/-revisionen af den flerårige finansielle ramme (FFR) i henhold til artikel 2 i Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013 af 2. december 2013 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2014-2020;
1. understreger den vigtige rolle, EU's 2017-budget har for udviklingen og indfrielsen af EU's målsætninger og prioriteter gående ud på at styrke væksten, fremme beskæftigelsen og skabe nye jobs, samtidig med at EU's samhørighed og konkurrenceevnen styrkes for at kunne tage nye udfordringer op;
 2. fremhæver, at EU's årlige budget står over for en række strukturelle FFR-fejlgreb:
 - de begrænsede midler til FFR overordnet set, men især til udgiftsområde 3 og 4
 - systemet med egne indtægter, som navnlig er baseret på nationale bidrag baseret på BNI
 - den stigende brug af »satellitinstrumenter«, som nok øger den budgetmæssige fleksibilitet, men som også undergraver enheden af EU-budgettet samt Europa-Parlamentets demokratiske kontrol
 - frigørelsen af uudnyttede bevillinger, som går endelig tabt i stedet for at blive overført til det følgende år som en reserve for uforudsete behov;
 3. understreger på grundlag af Kommissionens årlige vækstundersøgelse 2016 behovet for, at EU-budgettet bidrager til den økonomiske genopretning og udfylder den stadig betydelige investeringskløft i EU som følge af krisen, som hæmmer konkurrenceevnen og truer den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed;
 4. fremhæver betydningen af de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene), Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI), Horisont 2020, Erasmus+, finansieringsprogrammer for SMV'er og andre politikker og programmer, som stimulerer EU's økonomiske udvikling. RU opfordrer Kommissionen til yderligere at øge investeringerne i forskning, innovation og infrastruktur;
 5. bemærker, at medlemsstaternes lokale og regionale myndigheder ofte lades alene om håndteringen af det store antal mennesker på flugt og forvaltningen af integrationspolitikkerne med meget begrænset økonomisk og/eller koordineringsmæssig støtte fra de nationale og europæiske myndigheder. Økonomiske midler bør gøres umiddelbart tilgængelige for lokale og nationale myndigheder, således at de kan opfylde deres forpligtelser med hensyn til migration og integration, og at det sikres, at de har hurtig adgang til nationale midler og EU-midler. RU foreslår, at medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder endvidere får praktisk vejledning om potentielle finansieringsmuligheder;

6. Der skal tillige ydes støtte til håndteringen af migrationsstrømmene til lokale og regionale myndigheder i oprindelseslandene og de omkringliggende områder, herunder »transitområder«. Uden EU-støtte vil de lokale og regionale myndigheder i partnerlandene ikke være i stand til at tilbyde anstændige levevilkår og et grundlag for økonomisk udvikling i oprindelseslandene. Derfor bør der som led i en ansvarlig revision af FFR — i lyset af de aftaler, der er indgået med tredjelande om effektiv grænsekontrol, nedbringelse af flygtningestrømmene, samarbejde om tilbagesendelse og bekæmpelse af menneskesmugling — afsættes midler til øget økonomisk og operationel støtte bl.a. via nye og innovative finansieringskilder;
7. opfordrer budgetmyndigheden til at overveje behovet for umiddelbart tilgængelige økonomiske midler til de europæiske landbrugere, som har lidt under forskellige kriser (som f.eks. prisudsving) siden den nuværende FFR-periodes begyndelse, navnlig i mejeri-, kød-, frugt- og grøntsektorerne. RU fremhæver de budgetmæssige virkninger af de nødforanstaltninger, der er truffet som reaktion på disse kriser, og som beløber sig til 500 mio. EUR i 2016-budgettet og 300 mio. EUR i 2015-budgettet. RU understreger den vedvarende krisesituation i flere medlemsstaters landbrugssektorer;
8. minder om, at Kommissionen i 2016 skal revidere alle medlemsstaternes samlede tildelinger under målet om »investeringer i vækst og beskæftigelse« i samhørighedspolitikken for årene 2017-2020 og tilpasse de samlede tildelinger på grundlag af de seneste statistikker, og understreger behovet for at sikre, at der er tilstrækkelige budgetmidler i 2017 til at finansiere disse tilpasninger;
9. opfordrer Kommissionen, medlemsstaterne og regionerne til at benytte disse tilpasninger som et fleksibelt redskab til håndtering af nye udfordringer som led i samhørighedspolitikken i betragtning af, at det i artikel 7 i FFR fastslås, at der i forbindelse med disse tilpasninger skal tages hensyn til den særligt vanskelige situation i medlemsstater, der lider under krisen;
10. bemærker, at de første analyser peger på hurtige forpligtelser om og gennemførelse af projekter, der finansieres som led i programmer under Horisont 2020 og Connecting Europe-faciliteten, samt negative virkninger af budgetnedskæringerne for begge programmer. RU anmoder budgetmyndigheden om i den årlige budgetprocedure for 2017 at kompensere for budgetnedskæringerne for Horisont 2020 og Connecting Europe-faciliteten i forbindelse med oprettelsen af EFSI;
11. minder om, at den årlige budgetprocedure kun midlertidigt kan håndtere manglen på økonomiske midler og den øgede kløft mellem forpligtelser og betalinger, og at disse spørgsmål bør håndteres som led i en fuldgyltig midtvejsrevision af FFR;
12. beklager reduktionen i de midler, der er tilgængelige for energiinvesteringer under Connecting Europe-faciliteten. RU understreger, at dette prioriterede område ikke bør blive offer for en overførsel af yderligere beløb til andre områder. RU anbefaler, at der sikres en bedre geografisk balance i implementeringen af Connecting Europe-faciliteten på energiområdet, så ikke alene de sydøstlige regioner i EU og deres naboer, men også andre regioner på geografisk balanceret vis kunne nyde godt af en forbedret sammenkobling, som har afgørende betydning for et velfungerende indre energimarked i EU;
13. anser ungdomsbeskæftigelsesinitiativet for en central politisk prioritet, da det med støtte fra de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESIF) er et konkret redskab, for at unge kan komme ind på arbejdsmarkedet. RU foreslår derfor, at der inden for rammerne af den samlede budgetpost på i alt 3,2 mia. EUR, der allerede er vedtaget for perioden 2014-2020, afsættes tilstrækkeligt med forpligtelses- og betalingsbevillinger i 2017-budgettet til ungdomsbeskæftigelsesinitiativet;
14. påpeger, at efter de indledende forsinkelser optrappes den hastighed, hvormed ESI-fondene implementeres, og anmoder derfor om, at betalingsbevillingerne øges på EU's budget for 2017, så fremtidige betalingsforsinkelser undgås. RU opfordrer Kommissionen til regelmæssigt at holde øje med udviklingen i uindfrie forpligtelser og til at etablere en mekanisme for tidlig varsling;
15. foreslår, at Europa-Parlamentet gennemfører nogle pilotprojekter som led i 2017-budgettet for at undersøge, hvilke behov der er i forbindelse med en sammenkobling af manglende transportled i grænseregionerne, og hvilket vækstpotentiale der ligger heri;
16. fremhæver, at hvis der i fremtiden skulle opstå nye uforudsete betalingsbehov, bør disse finansieres gennem nye betalingsbevillinger og ikke ved en omlægning af eksisterende ressourcer;

17. påpeger, at EU's budget bør være fokuseret på resultater, og støtter derfor enhver bestræbelse fra Kommissionen for at forenkle finansforordningen, for bedre at supplere de forskellige EU-finansieringsinstrumenter og for at sikre lige vilkår for alle EU-politikker og -programmer med hensyn til regler om statsstøtte, offentlige indkøb og indberetningsforpligtelser. RU understreger, at EU-budgettet skal styres af en stedbaseret og flerniveaustyringsbaseret tilgang;
18. understreger, at EU-budgettet skal styres af en stedbaseret og flerniveaustyringsbaseret tilgang, således at EU-midler og -politikker skaber bedre resultater, som baserer sig på lokale og regionale særpræg;
19. minder om, at COP 21-aftalen fra december 2015 forpligter donorlande til at støtte udviklingslandene med 100 mia. USD om året, men at man inden COP22 i Marrakesh skal nå til enighed om en fælles metode til at holde regnskab med klimafinansieringen. RU anmoder på denne baggrund Kommissionen om at fremlægge et konsolideret EU-regelsæt om klimafinansiering og at indarbejde dette i forslaget til budget for 2017, i betragtning af at EU har besluttet, at mindst 20 % af FFR for 2014-2020, svarende til 180 mia. EUR skulle bruges til klimarelaterede aktioner;
20. bemærker endelig, at mange lokale og regionale myndigheder på det seneste har indført kønsbaserede budgetpolitikker, og opfordrer Kommissionen til at tage kønsvirkningerne i betragtning i forslaget til 2017-budgettet;
21. pålægger sin formand at fremsende denne resolution til Kommissionen, Europa-Parlamentet, Rådet og formanden for Det Europæiske Råd.

Bruxelles, den 15. juni 2016.

Markku MARKKULA

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

Det Europæiske Regionsudvalgs resolution — Det Europæiske Regionsudvalgs bidrag til Kommissionens arbejdsprogram for 2017

(2017/C 017/02)

Fremlagt af de politiske grupper PES, EPP, ALDE, EA og ECR

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG,

- der henviser til sine resolutioner af henholdsvis 4. juni 2015 om prioriteterne for 2015-2020 og 4. december 2015 om Kommissionens arbejdsprogram for 2016 og til samarbejdsprotokollen med Kommissionen fra februar 2012,
- der henviser til nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, finder det vigtigt, at Kommissionen fortsat sørger for, at disse principper overholdes gennem en integreret politisk tilgang på flere niveauer, og slår til lyd for stadig større inddragelse af de lokale og regionale myndigheder i EU's beslutningsproces.

Beskæftigelse, vækst, investeringer og samhørighedspolitik

1. Det Europæiske Regionsudvalg opfordrer Kommissionen til rettidigt at fremlægge en ny langsigtet strategi for bæredygtig udvikling i EU (en europæisk bæredygtighedsstrategi) for perioden indtil 2030, som tager afsæt i midtvejsevalueringen af Europa 2020-strategien og gennemførelsen af FN's mål om bæredygtig udvikling;
2. gør opmærksom på de lokale og regionale myndigheders rolle i at få gjort noget ved hindringerne for investeringer, sådan som det blev fremhævet i de landespecifikke rapporter og de landespecifikke henstillinger for 2016, og påpeger, at alle myndighedsniveauer bør arbejde sammen i partnerskaber med henblik på at kortlægge og gribe ind over for disse hindringer i deres respektive lande;
3. opfordrer indtrængende Kommissionen og EIB til at træffe yderligere foranstaltninger for at sikre komplementariteten og additionaliteten mellem Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI) og de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) samt andre EU-finansierede programmer. Det gentager sin opfordring til, at RU inddrages i gennemførelsen, overvågningen og evalueringen af investeringsplanen, især hvad angår fremme af investeringsplatforme og analysen af, hvilken forskel EFSI reelt gør med hensyn til at få lukket investeringsgab på regionalt og lokalt niveau;
4. understreger, at Kommissionen, i samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank, bør præcisere, hvilken rolle de regionale erhvervsfremmende banker og andre finansieringsinstitutter har i systemet af investeringsplatforme, der skal oprettes som værktøj til gennemførelse af EU's investeringsplan⁽¹⁾;
5. understreger, at der er behov for forenkling for at øge gennemslagskraften og en mere effektiv anvendelse af programmerne under ESI-fondene, og foreslår en hurtig vedtagelse af en række forenklingsforanstaltninger i den indeværende programmeringsperiode. Det foreslår samtidig en intensivering af arbejdet med en grundlæggende revision af systemet til gennemførelse af samhørighedspolitikken i den næste programmeringsperiode ved at optrappe arbejdet i Gruppen på Højt Niveau om Forenkling og indlede en vidtfavnende dialog på flere niveauer med især de lokale og regionale myndigheder;
6. foreslår at udvikle bredere fritagelser for midler fra ESI-fondene fra statsstøtteregele;
7. hilser den grænseoverskridende revision om fjernelse af juridiske og administrative hindringer for grænseoverskridende samarbejde velkommen og opfordrer Kommissionen til i 2017 at foreslå konkrete tiltag for at fjerne disse hindringer, i hvilken forbindelse der bl.a. tages hensyn til det luxembourgiske EU-formandsskabs forslag om «en europæisk grænseoverskridende aftale om specifikke bestemmelser i grænseregioner». Det opfordrer Kommissionen til at holde nøje øje med gennemførelsen af direktiv 2011/24/EU om grænseoverskridende sundhedsydelse med det sigte at udbedre eventuelle mangler;

⁽¹⁾ ECON-VI/007.

8. beklager, at midtvejsevalueringerne af adskillige EU-programmer og -initiativer, som skal være færdige i tredje kvartal af 2017, ikke er afstemt med midtvejsevalueringen/-revisionen af den aktuelle flerårige finansielle ramme (FFR). Det henstiller derfor til Kommissionen at afslutte evalueringerne senest 1. juli 2017 og derefter fremlægge et samlet forslag til den næste FFR, som efter planen skal forelægges senest 1. januar 2018. Udvalget håber på den baggrund, at forsinkelser i evalueringerne af disse programmer ikke fører til en udsættelse af vedtagelsen af lovforslagene vedrørende den næste FFR;
9. understreger vigtigheden af at gennemføre den af stats- og regeringscheferne vedtagne EU-dagsorden for byerne i partnerskab med de lokale og regionale myndigheder. Det fremhæver vigtigheden af at sikre, at EU-dagsordenen for byerne er forenelig med EU-dagsordenen for bedre regulering, og opfordrer til, at dagsordenen for byerne gøres til et punkt i Kommissionens årlige arbejdsprogram for 2017, og til, at udarbejdelse af en hvidbog om gennemførelsen af EU-dagsordenen for byerne inkluderes i det årlige arbejdsprogram for 2017;
10. anmoder Kommissionen om at medtage udarbejdelsen af den territoriale vision for 2050 i sit årlige arbejdsprogram for 2017. Udvalget betoner behovet for en ny territorial vision, da aftalen om det europæiske fysiske og funktionelle udviklingsperspektiv fra 1999 skal opdateres som fremhævet i konklusionerne fra ministermødet om territorial samhørighed og bypolitik den 27. november 2015;
11. opfordrer til en målrettet indsats for at fjerne transportflaskehalse og tilvejebringe de nødvendige forbindelser over grænserne, og i den forbindelse især gribe ind over for de manglende grænseoverskridende transportforbindelser på lokalt og regionalt niveau. Der skal være tilstrækkelig finansiering til rådighed for mindre infrastrukturer med en grænseoverskridende dimension. Udvalget forventer, at Kommissionen fremlægger et konkret forslag om og en tidsplan for indførelsen af grænseoverskridende multimodale rejseplanlæggere og samvirkende integrerede billetsystemer for transport;
12. gentager sin opfordring til Kommissionen til at offentliggøre en grønbog om mobilitet i geografisk og demografisk udfordrede regioner;
13. opmuntrer Kommissionen til at genåbne debatten om »BNP og mere« og undersøge, om det er nødvendigt og muligt at udvikle supplerende indikatorer for økonomiske resultater, velfærd og bæredygtig udvikling;
14. anbefaler, at Kommissionen udvikler en »minimumsgaranti for kvalifikationer og kompetencer«, som anerkendes og er gyldig i alle medlemsstater, i fuld respekt for medlemsstaternes ansvar for undervisningsindholdet og opbygningen af uddannelsessystemerne ifølge artikel 165 i EUF-traktaten, og forventer, at ordningen for anerkendelse af ikkeformel og uformel læring vil være på plads senest i 2018. Det understreger behovet for, at arbejdstagernes kvalifikationer matcher behovene på markedet, idet det noterer sig punktet om arbejdsløse unges uddannelsesbehov i Kommissionens årlige arbejdsprogram for 2017;
15. opfordrer Kommissionen til at udarbejde en EU-strategi for demografiske forandringer og at inkludere et demografirelateret flagskibsinitiativ i midtvejsevalueringen af Europa 2020-strategien samt på et tidligt tidspunkt indgå i en dialog med RU om en fremtidig identifikation af regioner med alvorlige og permanente demografiske ulemper;
16. forventer, at Kommissionen i begyndelsen af 2017 fremlægger et lovforslag vedrørende den europæiske søjle for sociale rettigheder med det sigte at rette op på det skæve forhold mellem økonomiske frihedsrettigheder og sociale rettigheder;
17. opfordrer indtrængende Kommissionen til at fremlægge en retlig ramme, som omfatter et sæt fælles definitioner for socialøkonomiens forskellige former i Europa, dvs. andelsselskaber, fonde, gensidige selskaber og organisationer for at gøre det muligt for socialøkonomiske virksomheder at drive forretning på et sikkert retsgrundlag og således udnytte fordelene ved det indre marked og den frie bevægelighed;
18. henstiller til Kommissionen, at den fremlægger forslag til en ny strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder og kvinders rettigheder for perioden 2016-2020 og et lovforslag om en revision af Rådets direktiv 92/85/EØF om barselsorlov;
19. opfordrer Kommissionen til sammen med RU og medlemsstaterne at fremlægge endnu en rapport om den europæiske handicapstrategi 2010-2020 og se nærmere på en videreudvikling af strategien;

20. anmoder Kommissionen om en indsats i forhold til praksis med »skuffeselskaber«;
21. agter at bidrage til det europæiske år for kulturarv i 2018 ved at formidle viden om kulturarv ud til et bredere publikum på græsrodsniveau;
22. understreger behovet for en ny europæisk strategi for turisme og gør opmærksom på, at Regionsudvalget har påbegyndt arbejdet med en udtalelse om »Turisme som drivkraft for regionalt samarbejde i hele EU« og vil fremsætte forslag til Kommissionen vedrørende denne nye europæiske strategi;
23. opfordrer Kommissionen til at tage mere systematisk hensyn til landdistriktsaspektet i EU-politikker inden for alle områder og fremlægge en hvidbog om landdistrikter, der kan udgøre grundlaget for en politik for landdistriktudvikling efter 2020;
24. opfordrer Kommissionen til at fremme blå vækst endnu mere ved hjælp af en ny omfattende plan for udvikling af den blå økonomi i Europa, som først og fremmest baseres på en fælles EU-strategi for kortlægning af kystområder og havdata, således at udviklingen af den blå økonomi fremmes med lettere datatilgængelighed, fragmentering undgås, og grænseoverskridende synergier udnyttes. Udvalget ser også gerne, at der etableres et viden- og innovationsfællesskab for den blå økonomi;
25. anmoder Kommissionen om at strømline princippet om katastrofemodstandsdygtige investeringer i dens politikker og fonde. Udvalget anmoder Kommissionen i samråd og samarbejde med lokale, regionale og nationale myndigheder samt interesserede parter om at give vejledning om, hvad Sendairammen for katastrofeforebyggelse betyder for Europa, og hvordan den bedst kan gennemføres.

Bæredygtig udvikling

26. Det Europæiske Regionsudvalg opfordrer Kommissionen til en fuldstændig gennemførelse af handlingsplanen for den cirkulære økonomi og til at evaluere behovet for i 2017 at fremlægge de nødvendige forslag, herunder en ambitiøs strategi for plast i en cirkulær økonomi med mindstekrav til kvaliteten af genbrugt vand samt nye initiativer rettet mod bygge- og nedrivningssektoren;
27. opfordrer Kommissionen til at foretage territoriale konsekvensanalyser af alle eksisterende og bindende miljømål;
28. henstiller kraftigt til Kommissionen, at EU's klimamål og de nødvendige midler til deres gennemførelse justeres i overensstemmelse med de globale mål, der blev vedtaget på COP21 i Paris. Udvalget minder Kommissionen om dennes oprindelige anbefaling om en reduktion af drivhusgasudledninger på 50 % inden 2030 i forhold til 1990-niveauerne. Udvalget mener, at der bør foretages en territorial konsekvensanalyse af nye mål, og at målene ikke bør begrænse medlemsstaternes ret til at bestemme deres energimiks;
29. anmoder Kommissionen om at omsætte betragtning 15 i præamblen til den globale klimaaftale til praksis og anerkende vigtigheden af flerniveauforvaltning, hvilket ikke blot omfatter byer, men tillige regioner;
30. beder om at blive tilknyttet EU-forummet for energiinfrastruktur til at repræsentere de lokale og regionale myndigheders synspunkter i den politiske beslutningsproces vedrørende investeringer i energiinfrastruktur ikke mindst til decentral energiproduktion, herunder mikroproduktion og -distribution;
31. beder om på et tidligt tidspunkt i politikplanlægningsprocessen at blive inddraget i evalueringen af EU-direktiverne om energieffektivitet, fremme af energi fra vedvarende kilder og udformningen af elektricitetsmarkedet;
32. opfordrer Kommissionen til at fremlægge mere konkrete forslag vedrørende kraftvarmeproduktion og fjernvarme- og fjernkølingsnet med henblik på en yderligere nedbringelse af CO₂-udledningen og forøgelse af energisikkerheden;

33. mener, at Kommissionen bør øge ambitionsniveauet for politikken for vedvarende energi ved i højere grad af støtte, tilpasse og udbrede den model, der ligger bag borgmesteraftalen, i og uden for EU og således bidrage til, at forvaltningen af byer, klimaindsatsen og inddragelsen af borgerne omlægges og bliver mere konsekvent og bæredygtig;

34. opfordrer til fuldstændig gennemførelse af Den Europæiske Unions 7. miljørammeprogram for perioden 2014-2020 og henstiller til Kommissionen, at den fremlægger et forslag til EU-direktiv indeholdende bestemmelser, der skal sikre overholdelsen af hele EU's miljølovgivning ⁽²⁾;

35. efterlyser fuld gennemførelse af EU's biodiversitetsstrategi frem til 2020 og henstiller derfor til Kommissionen, at den i 2017 fremlægger det meget forsinkede initiativ om intet nettotab af biodiversitet og økosystemtjenester. Det gentager endvidere sin henstilling til Kommissionen om ikke at revidere naturdirektiverne, men i stedet snarest fremlægge en meddelelse med konkrete tiltag til fremme af en bedre gennemførelse ⁽³⁾;

36. opfordrer Kommissionen til at fremlægge meddelelsen om bæredygtige fødevarer, hvori der fastlægges en sammenhængende ramme for politikken i hele EU omfattende landbrugets, fødevarerproduktionens og forsyningskædens bæredygtighed samt handelsaspekter, og minder Kommissionen om, at det tidligere har opfordret til fastlæggelse af mere specifikke mål for mindskelse af fødesvareospildet med 30 % i 2025 ⁽⁴⁾. Det gentager ligeledes opfordringen til at introducere et nyt logo og et fælles symbol og en fælles ordning til mærkning af lokale produkter;

37. opfordrer Kommissionen til at offentliggøre en ny alkoholstrategi for 2016-2025, der bygger på den nyeste dokumentation og tager højde for ændringerne i samfundet og de støtteprogrammer, der allerede er iværksat på nationalt, regionalt og lokalt niveau.

Det indre marked og konkurrence

38. Det Europæiske Regionsudvalg støtter Europa-Parlamentets opfordring til inkludering af søjlen for det indre marked i det europæiske semester med et system til jævnlig overvågning og evaluering;

39. bifalder den kommende momsforenklingspakke for SMV'er og opstartsinitiativet som konkrete skridt i retning mod at nedbringe den mængde regler og administration, der påhviler SMV'er. Udvalget understreger behovet for en betragtelig yderligere regelforenkling især hvad angår SMV'ers adgang til offentlige indkøb og deres deltagelse i projekter finansieret med midler fra ESI-fondene;

40. glæder sig over Kommissionens fokus på deleøkonomien, men gentager, at en sektorspecifik tilgang bør følges ved ethvert initiativ om fast regulering, og at rækkevidden af initiativet bør være et kriterium ved fastlæggelsen af de reguleringsmæssige rammer;

41. mener, at Kommissionen må udvise større fleksibilitet, når det gælder de betydelige udfordringer forbundet med finansieringen af tjenesteydelser af almen interesse, og opfordrer Kommissionen til at evaluere, hvordan EU-lovgivningen indvirker på leveringen af tjenesteydelser af almen interesse på lokalt og regionalt niveau og i den forbindelse især fokusere på reglerne om statsstøtte og offentlige indkøb og udnytte alle eksisterende muligheder for forenkling, herunder forenkling af EU's finansielle instrumenter. Udvalget forventer på denne baggrund at blive passende hørt om revisionen i 2017 af »Almuniapakken« i forbindelse med finansieringen af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse;

42. foreslår, at Kommissionens igangværende evaluering af direktivet om klageprocedurer i forbindelse med offentlige kontrakter følges op af en gennemgang af direktivet med det formål at afhjælpe manglerne set fra de lokale og regionale myndigheders perspektiv.

Den Økonomiske og Monetære Union (ØMU) og det europæiske semester

43. Det Europæiske Regionsudvalg gentager opfordringen til Kommissionen og Parlamentet om at indføre en adfærdskodeks, der garanterer, at lokale og regionale myndigheder inddrages på struktureret vis i det europæiske semester, og giver tilsagn om at gå ind i en dialog med Kommissionen om dette spørgsmål;

44. gentager opfordringen til Kommissionen til at analysere, hvordan de nye ENS 2010-regler påvirker de lokale og regionale myndigheders investeringsmuligheder;

⁽²⁾ COR-2015-05660.

⁽³⁾ COR-2015-02624.

⁽⁴⁾ RU's resolution om bæredygtige fødevarer.

45. opfordrer indtrængende Kommissionen til at inddrage RU i udarbejdelsen af hvidbogen om reformen af ØMU'en, som bør komme ind på ØMU'ens konkurrenceevne og sociale dimension.

Det digitale indre marked, forskning og innovation

46. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at en af de største udfordringer forbundet med det digitale indre marked er at opbygge en bæredygtig dataøkonomi, herunder i en industriel kontekst (Industry 4.0). Det anbefaler, at der skabes betingelser, som forbedrer tilslutningsmuligheder til bredbåndstjenester i alle områder, og at der samarbejdes med Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbank om udnyttelse af finansierings- og støtteordningerne for IKT-infrastruktur, og det opfordrer Kommissionen til som led i gennemførelsen af det digitale indre marked regelmæssigt at fremlægge beretninger om fremskridtene i retning mod at komme den digitale kløft til livs, især på regionalt og lokalt niveau;

47. opfordrer Kommissionen til at fremlægge forslag, der sigter mod en bedre udnyttelse af EU-støttede forskningsprogrammer ved at videreudvikle synergier mellem finansiering fra Horisont 2020, ESI-fondene og EFSI og styrke forbindelserne til strategier for intelligent specialisering på regionalt niveau. Det henstiller, at midtvejsevalueringen særligt fokuserer på, hvilken indflydelse midler fra Horisont 2020 har på vækst og afhjælpning af »innovationskløften«;

48. opfordrer til, at RU inddrages tæt i evalueringen af bioøkonomistrategien i 2017;

49. betoner, at den regionale dimension skal tages i betragtning ved realiseringen af nye EU-værktøjer som det europæiske innovationsråd og initiativer vedrørende åbne data og åben innovation, og at disse værktøjer skal bidrage til at mindske innovationskløften.

EU's handelspolitik

50. Det Europæiske Regionsudvalg beder Kommissionen om, at alle vigtige initiativer inden for handelspolitikken ledsages af territoriale konsekvensanalyser, og at nye handelsaftaler ikke indfører nye restriktioner for de lokale og regionale myndigheder hvad angår leveringen af tjenesteydelser af almen interesse;

51. anmoder Kommissionen om systematisk at gennemføre efterfølgende evalueringer for at vurdere handelsaftalernes positive og negative økonomiske, miljømæssige, sociale og territoriale konsekvenser;

52. beder Kommissionen om at fremlægge retningslinjer for, hvordan målene for handelspolitikken formuleres, inden forhandlingerne starter, dvs. på det tidspunkt, hvor de 28 medlemsstater fastlægger mandatet, for at imødegå problemerne med gennemsigtighed i udformningen af handelspolitikken i EU's medlemsstater.

Retlige anliggender, grundlæggende rettigheder og migration

53. Det Europæiske Regionsudvalg tilskynder, hvad restvæsenet angår, Kommissionen til at fremme incitamenter, som kan hjælpe medlemsstaterne med at forbedre indsattes forhold i fængslerne og befordre indførelsen af mægling i straffesager samt en genoprettende retshåndhævelse, anvendelse af andre løsninger end frihedsstraf og uddannelsesforløb, som gør det muligt at forlade et socialt miljø, der er præget af ulovligheder og kriminalitet;

54. glæder sig over Kommissionens vilje til at tackle udfordringerne forbundet med den rekordstore tilstrømning af asylansøgere, flygtninge og økonomiske migranter til Europa og betragter forslagene om reformen af Dublinsystemet som et vigtigt skridt i denne retning. Udvalget forventer imidlertid, at yderligere konkrete forslag følger i 2017 med henblik på at skabe en omfattende asyl- og migrationspolitik, der er baseret på respekt for grundlæggende rettigheder, internationale forpligtelser og solidaritetsprincippet;

55. opfordrer Kommissionen til i samarbejde med medlemsstaterne at fortsætte med at opbygge en enighed om en fælles europæisk liste over sikre oprindelseslande og at samarbejde med oprindelses- og transitlande, som skønnes at være sikre, med henblik på at gennemføre effektive politikker om hurtig tilbagesendelse med fuld respekt for menneskerettighederne og de internationale forpligtelser;

56. opfordrer Kommissionen til at fremlægge forslag til etablering af mekanismer, der giver asylansøgere mulighed for at ansøge om humanitært visum fra lande uden for EU, således at de kan rejse lovligt ind i EU;

57. anerkender, at migration yder et vigtigt bidrag til væksten i den europæiske økonomi, og opfordrer til, at dette aspekt tages i betragtning i det europæiske semester, især når der ses på udgifter til integrationen af migranter;

58. anser det for vigtigere end nogensinde før, at Schengen bevares, og henstiller til Kommissionen, at den sammen med medlemsstaterne gør alt for at genskabe den nødvendige stabilitet i systemet. Udvalget minder om, at en ophævelse af Schengenaf-talen om fri bevægelighed over grænserne har betydelige konsekvenser for den fysiske kontrol og risikerer at skabe alvorlige økonomiske følger, og problemet med migrationspresset forbliver samtidig uløst;

59. opfordrer kraftigt Kommissionen til at bevilge flere midler til de lokale og regionale myndigheder, så disse kan varetage deres vigtige opgave med at støtte og integrere asylansøgere, flygtninge og migranter mere effektivt;

60. mener, at en bedre tildeling af midler fra ESI-fondene på regionalt og lokalt niveau er en nødvendig forudsætning for støtten til integrationspolitikkerne. I lyset heraf efterlyser udvalget, at der afsættes flere midler, og at de fordeles bedre og anvendes så effektivt som muligt til at løfte opgaverne forbundet med asylansøgere, flygtninge og migration i de kommende år;

61. opfordrer Kommissionen til at 1) støtte de lokale og regionale myndigheder i at udvikle lokale, regionale og nationale forebyggelsesstrategier til imødegåelse af radikaliserings, 2) fortsætte indsamlingsen og udbredelsen af bedste praksis for forebyggelse af radikaliserings i form af en håndbog og 3) støtte samarbejde mellem byer om at tackle radikaliserings;

62. udtrykker bekymring over vanskelighederne forbundet med at overvåge uledsagede mindreårige og risikoen for, at de bliver genstand for menneskehandel og udnyttelse. Udvalget opfordrer til at gennemføre integrations- og uddannelsesprogrammer, især for mindreårige, og til at indføre en modtagelsespraksis, der inddrager grupper fra de mindreåriges hjemlande, som allerede opholder sig i værtslandet, og garanterer de mindreårige mulighed for at leve i en familie eller i et familielignende miljø.

Stabilitet og samarbejde uden for Den Europæiske Union

63. Det Europæiske Regionsudvalg understreger behovet for i forbindelse med gennemførelsen af den reviderede europæiske naboskabspolitik at give høj prioritet til initiativer, der fremmer decentraliseringsprocesser, venskabsprogrammer og kapacitetsopbygning på subnationalt niveau. Udvalget henstiller til Kommissionen, at den genoplivrer lokalforvaltningsordningen og udvider den til alle nabolande, og gentager sit forslag om at inkorporere metoderne, begreberne og instrumenterne fra EU's samhørighedspolitik i gennemførelsen af den reviderede naboskabspolitik;

64. opfordrer kraftigt Kommissionen til at foretage en indgående analyse af decentraliseringsprocesserne og af status for lokalt selvstyre i udvidelseslandene i forbindelse med den årlige statusrapport om udvidelsen;

65. gør gældende, at lokale og regionale myndigheder bør yde et passende bidrag til udviklingssamarbejdet, hvis der skal opnås varige resultater, herunder i forbindelse med opfølgningen af De Forenede Nationers konference om boliger og bæredygtig byudvikling (Habitat III);

66. opfordrer Kommissionen til især at være opmærksom på beskyttelse af flygtninge i deres hjemlande som en vigtig faktor i håndteringen af det stigende antal mennesker med behov for international beskyttelse. Det bifalder i den forbindelse Kommissionens forslag om en ny partnerskabsramme med tredjelande, hvor der opholder sig mange flygtninge. Disse lande skal udvikle en bæredygtig modtagelseskapacitet og tilbyde millioner af flygtninge fra krig og forfølgelse varige udsigter tæt på deres hjemlande. Det erkender med henblik derpå, at der er et behov for en ekstern investeringsplan, der sikrer investeringer i tredjelande, og det opfordrer til, at de europæiske regionale og lokale myndigheder inddrages fuldt ud i denne proces. Lokale og regionale myndigheder bør tilskyndes til at hjælpe de byer og regioner i lande uden for EU, som huser flygtninge, med teknisk bistand og ved at slå til lyd for en mere struktureret tilgang til beskyttelsen af flygtninge.

Unionsborgerskab, forvaltning og bedre lovgivning

67. Det Europæiske Regionsudvalg gentager sin opfordring til forenkling og forbedring af regelrammen for det europæiske borgerinitiativ, der er det eneste værktøj til direkte deltagelse på EU-niveau;

68. henleder Kommissionens opmærksomhed på de vellykkede decentrale kommunikationsaktiviteter om EU-anliggender, som udvalget har tilrettelagt i tæt samarbejde med lokale og regionale medier, civilsamfundet og EU-institutionerne, og opfordrer indtrængende Kommissionen til at intensivere indsatsen på dette område i god tid inden valget til Europa-Parlamentet i 2019;

69. opfordrer Kommissionen til at fastlægge en standarddefinition af overregulering gældende for hele EU af hensyn til retssikkerheden ved gennemførelsen og anvendelsen af EU-lovgivningen og med henblik på at begrænse overdrevent bureaukrati;
70. opfordrer til øget gennemsigtighed, samarbejde og effektivitet i og mellem EU-institutionerne efter vedtagelsen af den nye interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning og beder om, at RU bliver inddraget i alle faser af lovgivningsproceduren med henblik på fuldt ud at udnytte sit potentiale i lovgivningscyklussen og i forbindelse med høringer;
71. fremhæver det gode samarbejde med Kommissionen om pilotforsøget med territoriale konsekvensanalyser i 2015 og 2016, og på grundlag af dette gode samarbejde anmoder RU Kommissionen om at indføre territoriale konsekvensanalyser som standardpraksis i forbindelse med konsekvensanalyser af lovgivning, som potentielt kan have asymmetriske territoriale konsekvenser, og helt generelt i forbindelse med dagsordenen for bedre regulering;
72. forventer et stadig tættere samarbejde med Kommissionen og Europa-Parlamentet om overvågningen af nærhedsprincippet og i tilknytning til konferencen om nærhedsprincippet i 2017;
73. pålægger sin formand at fremsende denne resolution til Kommissionen, Europa-Parlamentet, Rådet og formanden for Det Europæiske Råd.

Bruxelles, den 15. juni 2016.

Markku MARKKULA
Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg

Resolution om situationen for Europe Direct-informationscentre (EDIC)

(2017/C 017/03)

Fremlagt af de politiske grupper PES, EPP, ALDE, EA og ECR

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG,

— der henviser til sin resolution af 16. februar 2012 om Europe Direct-informationscentre (EDIC) (Cdr 84/2012)

— der henviser til sin udtalelse om »Genetablering af båndet mellem EU og borgerne — mere og bedre kommunikation på lokalt niveau« af 3. december 2014 (Cdr-2014-04460);

1. bemærker, at EU står over for store politiske og økonomiske udfordringer. Det faktum, at der fortsat er tale om et demokratisk underskud, og borgerne i stigende grad føler sig desillusionerede i forhold til EU, understreger, at der er behov for en fælles indsats fra alle aktører i europæisk politik med det formål at øge EU-borgernes engagement i det europæiske projekt og sikre de europæiske politikkers legitimitet;
2. understreger, at lokale og regionale myndigheder er godt placeret til at hjælpe borgerne med at forbedre kontakten til aktørerne i europæisk politik og orientere EU's ledere om borgernes umiddelbare behov. Der bør derfor lægges større vægt på en decentraliseret europæisk kommunikationsproces;
3. forpligter sig til at intensivere samarbejdet med EDIC'erne inden for rammerne af sin kommunikationsstrategi for perioden 2015-2020;
4. minder om, at Europe Direct-netværket, med sine nuværende 518 informationscentre i medlemsstaterne, spiller en nøglerolle i den decentraliserede europæiske kommunikationsstrategi. Det er et af Kommissionens vigtigste instrumenter til at informere borgerne på lokalt og regionalt plan om den konkrete betydning af forskellige europæiske politiske emner for deres dagligdag;
5. glæder sig over den igangværende evaluering af Kommissionens ramme for indholdet og de tekniske aspekter af EDIC med henblik på forberedelsen af finansieringsperioden 2018-2023 og fastsættelsen af de nye rammebetingelser for EDIC;
6. fremhæver den helt afgørende betydning af EDIC's netværkssamarbejde med EU-institutionerne og Kommissionens øvrige informationsnet og dets rolle som forbindelsesled til instanser og til behovene i regionerne, hos de lokale institutioner og aktører i civilsamfundet;
7. bemærker, at EDIC's arbejde er blevet stadig mere betydningsfuldt og krævende set i lyset af den aktuelle krisesituation. I betragtning af de mange udfordringer, som EU står over for, bør målet være at udnytte EDIC's fulde potentiale og yderligere styrke informationscentrenes rolle for så vidt angår de europæiske kommunikationsprocesser. Det er vigtigt at sikre en afbalanceret geografisk fordeling, og det nuværende antal instanser i de enkelte lokale og regionale myndigheder må ikke reduceres;
8. mener, at arbejdet i EDIC fremover vil kunne sikres gennem en uddybning af det allerede tætte samarbejde og støtte fra EU;
9. foreslår, at de finansielle ressourcer, der afsættes til EDIC i den næste finansieringsperiode bør øges væsentligt inden for den eksisterende flerårige ramme. Navnlig det faste beløb, der afsættes til formidlingen af grundlæggende information i det enkelte informationscenter bør fordobles, og de faste standardbeløb til finansiering af de forskellige moduler bør øges, samtidig med at det sikres, at EDIC bestræber sig på at forbedre deres effektivitet og udnytte deres ressourcer mest hensigtsmæssigt. Endelig vil tildelingen af flere finansielle ressourcer til pilotmoduler gøre det muligt at reagere på krisesituationer. På den måde kan stigende udgifter til f.eks. lønninger og husleje absorberes;
10. forventer, at finansieringen forbedres som følge af de øgede krav til EDIC. Derfor bør bevillingerne forhøjes betydeligt;
11. insisterer på, at EDIC's aktiviteter fortsat bør fritages for moms på grund af deres almennyttige karakter;
12. understreger, at den administrative byrde bør lettes drastisk;

13. bekræfter, at Kommissionens foranstaltninger vedrørende decentrale europæiske kommunikationsinitiativer principielt når ud til deres målgrupper. Ikke desto mindre imødekommer Kommissionens prioriteter kun delvist borgernes behov, når det drejer sig om europæisk politik. Desto mere abstrakt et emne er, jo mindre vil borgerne opfatte det som et relevant politisk spørgsmål. Derfor bør der rettes særlig opmærksomhed mod at besvare europæiske politiske spørgsmål, der berører borgerne i deres dagligdag;
14. mener, at det vil være hensigtsmæssigt at styrke Europe Direct-informationscentrenes forbindelser til netværk af sammenslutninger på lokalt og regionalt niveau gennem etablering af en tovejskommunikationskanal for at kortlægge områder af interesse for borgerne og dermed skabe mulighed for, at EU's information kan tilpasses borgernes behov;
15. bemærker, at der generelt er en positiv opfattelse af modulsystemet. Flere ændringer er dog nødvendige, f.eks. må de forskellige moduler gøres mere fleksible;
16. opfordrer Kommissionen til at give EDIC mulighed for at tilpasse planlagte foranstaltninger i tråd med såvel Kommissionens kommunikationspræferencer som de lokale behov. Hvis de ønsker at give det europæiske projekt en fremtid må aktørerne i europæisk politik kommunikere med borgerne på en sådan måde, at sidstnævnte igen opfatter Europa som et fælles hjem, som et fællesskab af værdier og fred, som drivkraft for sociale og kulturelle fremskridt og retfærdighed. Takket være et informationstilbud, der er tæt på borgerne, kan EDIC skabe en forbindelse mellem de to parter og formidle Europa på en positiv måde blandt borgerne;
17. foreslår, at lanceringen af den nye finansieringsperiode 2018-2023 ledsages af en informationskampagne, der fremhæver merværdien ved mærket »Europe Direct« og giver indblik i EDIC's daglige aktiviteter og deres europæiske indsats på lokalt og regionalt niveau som supplement til de sædvanlige oplysninger fra møder på højt niveau, der ikke giver borgerne et samlet billede af det europæiske projekt;
18. foreslår, at modulsystemet bør være åbent for regionale prioriteter, formater og grupper, der ikke hidtil har været angivet som mål og fremhæver navnlig en fleksibel anvendelse af de tilgængelige moduler. Formålet er at tilpasse kommunikationen til de lokale behov i så høj grad som muligt. Der bør åbnes mulighed for projekter i regional målestok, således at kommunikationen så vidt muligt kan tilpasses de lokale behov. På den måde vil man kunne udnytte partnerskaber mellem forskellige institutioner, som medvirker til at garantere passende tjenester for alle borgere, kommunikationsstrategier, der er mere målrettede og i takt med tiden, samt mere strukturerede forbindelser til aktører og de øvrige europæiske net. Det ville være hensigtsmæssigt med en mulighed for i et vist omfang at kunne etablere partnerskaber med henblik på samarbejde mellem offentlige og private aktører, sådan som Kommissionen i øvrigt opmuntrer til ved programmeringen af EU-fondene for perioden 2014-2020. Til disse projekter skal der være garanti for en passende finansiering, som afhænger af størrelsen af den pågældende befolkning og antallet af kontorer der er åbne for borgerne;
19. anmoder om, at der skabes mulighed for at finansiere samarbejdsprojekter mellem forskellige informationscentre både for at lette udvekslingen af god praksis mellem centre på forskellige områder og skabe synergieffekter, navnlig når der er tale om et målpublikum med sammenlignelige karakteristika og behov;
20. konkluderer, at EDIC spiller en vigtig rolle for de lokale og regionale myndigheder, som har det bedste kendskab til lokale og regionale aktører samt emner af interesse for borgerne. De er særligt kvalificerede til at udpege, hvilken slags oplysninger og hvilken metode, der vil bidrage til at nå borgerne og appellere til dem. Deres rolle inden for europæisk kommunikation er derfor af afgørende betydning og bør styrkes yderligere, navnlig ved hjælp af et tættere samarbejde med de europæiske institutioner;
21. støtter Europa-Parlamentets opfordring til Kommissionen om at give passende og omfattende vejledning til initiativtagerne til europæiske borgerinitiativer ⁽¹⁾;
22. foreslår, at Kommissionen tilskynder til samarbejde mellem europæiske netværk af forskellig karakter med det formål at skabe forudsætningerne for bedre information til og kommunikation med borgerne på en måde, der er afstemt efter deres behov.

Bruxelles, den 16. juni 2016.

Markku MARKKULA

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

⁽¹⁾ Se Europa-Parlamentets beslutning af 28. oktober 2015 om det europæiske borgerinitiativ (2014/2257(INI)).

UDTALELSER

REGIONSUDVALGET

118. PLENARFORSAMLING DEN 15.-16. JUNI 2016

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Stål: Bevaring af holdbare jobs og vækst i Europa

(2017/C 017/04)

Ordfører: Isolde RIES (DE/PES), 1. næstformand for delstatsparlamentet i Saarland**Basisdokument:** Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Den Europæiske Investeringsbank — Stål: Bevaring af holdbare jobs og vækst i Europa

COM(2016) 155 final

GENERELLE BEMÆRKNINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

Stålsektorens betydning og rammebetingelser i Den Europæiske Union

1. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at EU's stålsektor har spillet og stadig spiller en central rolle i den europæiske integrationsproces og udgør et afgørende grundlag for velstand, værditilvækst, investeringer og beskæftigelse i Europa. Det er en strategisk nøglebranche i EU med 330 000 arbejdstagere og 500 produktionssteder i 23 medlemslande. I 2014 producerede denne økonomiske sektor omkring 169 mio. tons stål, svarende til 10 % af produktionen på verdensplan, og skabte en samlet omsætning på 166 mia. EUR, hvilket svarer til 1,3 % af EU's bruttonationalprodukt;
2. henviser til, at stålindustrien fortsat er en central faktor i genindustrialiseringen af Europa trods de seneste årtiers produktionsnedgang og jobtab. Det erklærede mål i meddelelsen fra Kommissionen af 22. januar 2014 »En industriel renaissance i Europa« om at øge industriens bidrag til bruttonationalproduktet til 20 % inden 2020, kan kun nås med en konkurrencedygtig stålindustri;
3. henviser til stålindustriens intensive, økonomiske integration i brancher i foregående og efterfølgende led. Sammen med leverandører af rå- og hjælpestoffer såsom minedrift, energiindustrien, transportsektoren og tjenestevirksomheder samt aftagere såsom metalindustrien, transportmiddelindustrien, maskinindustrien og bygge- og anlægssektoren danner stålindustrien vidtspændende værditilvækstnetværk og klynger;
4. understreger på det kraftigste, at den europæiske stålindustri's fremtidige udvikling har direkte og indirekte følgevirkninger for den lokale og regionale udvikling, og at en konkurrencedygtig og bæredygtig stålindustri desuden er en forudsætning for det økonomiske opsving og vækstprocesserne i mange europæiske regioner. Regionsudvalget bemærker, at stålsektoren også udgør en vigtig kilde til indirekte beskæftigelse, da den spiller en væsentlig rolle for mange andre industrisektorer;
5. henviser til den omstændighed, at den europæiske stålindustri udgør en fast bestanddel af de internationale råstof-, forsynings- og afsætningsmarkeder og derfor er afhængig af lige konkurrencevilkår;
6. understreger, at virksomhederne i stålindustrien pr. definition er energiintensive, og at energiomkostningerne udgør omtrent 40 % af driftsomkostningerne. Derfor er en sikker energiforsyning til fordelagtige priser strengt nødvendig for industrisektoren;

7. understreger stålindustriens bidrag til udviklingen af energiomstillingen og klimabeskyttelsen. Innovative stålprodukter er f.eks. uomgængelige ved opførelsen af vindkraftanlæg og højeffektive kraftværker samt produktionen af elbiler. Stålproduktion er generelt en betydelig kilde til CO₂, men innovativ stål sparer seks gange så meget CO₂, som produktionen af denne forårsager;
8. bemærker, at stålindustrien er af strategisk betydning for anlæggelse af jernbaneinfrastruktur på hele det europæiske kontinent, ligesom den yder et vigtigt bidrag til udviklingen af lokale skinnet, der udgør et bæredygtigt alternativ til aflastning af vejtransporten, især med hensyn til forbedring af livskvaliteten og miljøet i storbyområder;
9. fremhæver, at stålproducenterne i Europa er nødsaget til at producere så omkostnings- og ressourceeffektivt som muligt og leve op til det seneste tekniske niveau gennem løbende investeringer. Stålproducenternes konkurrenceevne på længere sigt afhænger også af deres evne til at udvikle banebrydende teknologier på områder som f.eks. energieffektivitet. Det er imidlertid lige så vigtigt, at EU og medlemsstaterne i alle beslutninger tager højde for stålsektorens nationale og internationale konkurrenceevne og de langsigtede økonomiske virkninger;
10. fastslår, at stålindustrien for at sikre sin fortsatte beståen er nødt til at bevise, at den via innovation og miljøvenlighed kan magte fremtidens udfordringer. Dertil hører for eksempel aktive bidrag til miljø- og klimabeskyttelse, men også konsekvent overholdelse af de tekniske standarder på miljø- og klimaområdet ved geninvesteringer;
11. fremhæver den europæiske stålindustris høje sociale standarder og dens klima- og miljøindsats;
12. fastslår, at genanvendelse af stål sparer på råstoffer, energi og drivhusgasemissioner og styrker den cirkulære økonomi. Det skal især fremhæves, at materialet stål er 100 % genanvendeligt. Regionsudvalget mener, at genbrug og genanvendelse af stål bør fremmes yderligere i lyset af målet om en konkurrencedygtig og bæredygtig cirkulær økonomi og det faktum, at EU's skrothandelsbalance er positiv. Derudover resulterer udviklingen af nye ståltyper, jernlegeringer, støbnings- og fremstillingsteknikker i et enormt markedspotentiale;
13. fremhæver, at den europæiske stålindustri takket være moderne teknologier og højt kvalificerede medarbejdere leverer toppræstationer på stålområdet og dermed står i centrum for en forskning og produktudvikling, der fokuserer på kundernes behov. Udviklingen af innovative produkter af høj kvalitet bidrager til at opretholde og forbedre virksomhedernes konkurrencedygtighed;
14. bekræfter, at den moderne stålproduktion i høj grad er afhængig af vedvarende uddannelse af en højt kvalificeret arbejdsstyrke, der er i stand til at finde fremadrettede løsninger. Regionsudvalget bemærker, at dagsordenen for nye kvalifikationer vil retfærdiggøre fortsatte investeringer i medarbejdere, herunder politikker på området for erhvervelse af nye færdigheder og opkvalificering. Den vil gavne en bred vifte af økonomiske sektorer, herunder stålindustrien;
15. støtter den europæiske stålindustris bestræbelser på at garantere lige muligheder for alle medarbejdere. Andelen af kvinder i stålsektoren er således eksempelvis steget de seneste ti år og ligger p.t. mellem 6 og 25 % alt efter den pågældende stilling og den enkelte EU-medlemsstat. Derudover har stålvirksomheder de seneste to år taget en række initiativer i forskellige medlemsstater for at øge andelen af kvinder i stålsektoren;
16. bemærker, at stålindustrien i EU indtager en topplacering med henblik på sundhed og sikkerhed og byder på verdens højeste standarder for industriel hygiejne på arbejdspladsen. Udvekslingen af god praksis for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen drøftes indgående på EU-niveau. EU's stålindustri deltager desuden i en intensiv, social dialog på EU-niveau;
17. understreger, at digitale kompetencer og teknologier i højere grad skal inddrages i uddannelse og erhvervsuddannelse, især lærlinguddannelser. Regionsudvalget understreger, at digitaliseringen af fremstillingsprocesserne kræver, at medarbejderne har bedre færdigheder på grund af opgavernes øgede kompleksitet ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ CdR 1319/2014 — Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — En EU kvalitetsramme for foregribelse af forandringer og omstruktureringer.

18. understreger, at digitaliseringen af produktionsprocesserne på grund af opgavernes større kompleksitet kræver, at medarbejderne har en større abstraktions- og problemløsningsevne. Medarbejderne skal desuden kunne tilrettelægge arbejdet på selvstændig vis og råde over betydelige kompetencer til en tværfaglig og selvstyrende indsats samt på kommunikationsområdet;

19. påpeger, at den verdensomspændende overkapacitet, lavprisindekserne, høje energipriser, skatter og afgifter på energikilder, den forestående reform af EU-handlen med emissioner, men også den konkurrenceforvridende dumping-praksis hos stålproducenter udenfor EU udsætter Europas stålsektor for en enorm belastning. Råstålproduktionen og den europæiske stålsektors verdensmarkedsandel er i tilbagegang, hvilket medfører virksomheds- og beskæftigelsesmæssige tilpasningsprocesser;

20. bemærker med bekymring de ødelæggende sociale og økonomiske konsekvenser i lokale og regionale samfund som følge af nedlukning og indskrænkning af jern- og stålproduktion og understreger, at der skal træffes foranstaltninger til støtte for disse samfund for at skabe fornyet vækst;

21. anser en europæisk strategi for stålindustriens fremtid for at være fornuftig og hensigtsmæssig. I denne forbindelse er det strengt nødvendigt at inddrage de regionale og lokale myndigheder i afstemnings- og beslutningsprocesserne og tage højde for virksomhedernes respektive lokale forhold og specialiseringer;

22. giver sin tilslutning til en industripolitik i EU baseret på de generelle målsætninger for stålindustriens konkurrencedygtighed og konkurrencekonforme rammebetingelser, hvormed de eksisterende stålværker og arbejdspladser kan sikres og styrkes yderligere i fremtiden;

23. mener på samme måde, som Kommissionen har anført i sin energikøreplan 2050, at dekarbonisering af energisektoren og scenariet med en stor andel af vedvarende energikilder er billigere end en fortsættelse af den nuværende politik, og at priserne på energi fra atomkraft og fossile brændstoffer med tiden vil fortsætte med at stige, mens prisen på vedvarende energi vil falde. Regionsudvalget anerkender samtidig i den forbindelse medlemsstaternes bestræbelser på at sikre en hensigtsmæssig udligning af uforholdsmæssigt store finansielle belastninger for stålindustrien, der befinder sig i international konkurrence, i forbindelse med udbygningen af vedvarende energikilder. Regionsudvalget kræver dog, at det på EU-niveau sikres, at de nationale udligningsmekanismer, navnlig i form af støtte, ikke medfører konkurrenceforvridninger på EU's indre marked;

24. påpeger behovet for at hjælpe samfund, der er dybt afhængige af stål, med at øge bredden i deres økonomi, inden der træffes omstrukturingsforanstaltninger. Diversificeringen af den lokale økonomistruktur bør navnlig sigte mod at skabe synergier mellem en bæredygtig industri og en bæredygtig servicesektor og kan desuden fremmes gennem skattelettelser.

Reform af EU's emissionshandelssystem

25. Det Europæiske Regionsudvalg glæder sig over, at Det Europæiske Råd i sine konklusioner af 23.-24. oktober 2014 bestræber sig på at opnå en udligning mellem målsætningerne for reduktion af drivhusgasemissionerne på den ene side og på den anden side sikring af den europæiske industris konkurrencedygtighed;

26. gør dog opmærksom på, at den af Det Europæiske Råd bestemte stigning i den årlige reduktionsfaktor for de for industrien maksimalt tilladte emissioner fra 1,74 % i den 3. handelsperiode 2013–2020 til 2,20 % i den 4. handelsperiode 2021–2030 på trods af fortsættelsen af den gratis tildeling af emissionsrettigheder på benchmark-basis kan medføre en betydelig mangel på certifikater og dermed ekstra byrder for stålsektoren, som konkurrenterne i lande uden handel med emissioner slipper for;

27. finder det vigtigt at etablere en handelsordning for emissioner på internationalt niveau for at sikre de europæiske virksomheders konkurrenceevne og undgå CO₂-lækage ved at forhindre yderligere forøgelser af de kvoter, der skal auktioneres. Yderligere garantier kunne få form af harmoniserede kompensationsmekanismer for indirekte omkostninger (ligesom dem for elektricitet) eller af benchmarks, der er baseret på præcise og ajourførte data;

28. bemærker endvidere i denne sammenhæng, at råjern-benchmarket for tildeling af certifikater i stålindustrien allerede i den 3. handelsperiode 2013–2020 ligger godt 10 % under det fysisk og teknisk mulige. Derudover bygger den såkaldte »Sinter«-benchmark heller ikke på et hensigtsmæssigt grundlag, idet træpilleanlæg indgår. Tildelingen skal baseres på faktiske forhold under fuld hensyntagen til elektricitetsproduktionen baseret på stålindustriens biproduktgasser og ændres i takt med den tekniske udvikling. Samtidig er det nødvendigt med en dynamisk kvotetildeling i tråd med produktionen;

29. glæder sig over, at Kommissionen før begyndelsen af den 4. handelsperiode af den europæiske handel med emissioner har fremsat sit forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2003/87/EF for yderligere at fremme omkostningseffektive emissionsreduktioner og investeringer i CO₂-effektive teknologier;

30. nærer i denne forbindelse håb om, at der snart kan skabes klarhed om de fremtidige rammebetingelser for EU-handlen med emissioner for alle berørte parter;

31. anser det samtidigt for nødvendigt at tilpasse og drøfte reformen af EU-emissionshandelssystemet nøje med alle berørte parter;

32. konstaterer med bekymring, at Kommissionens direktivforslag ikke lever op til Det Europæiske Råds ønske om at sikre industriens internationale konkurrencedygtighed, eftersom netop den europæiske stålindustri påføres en substantiel og eksistenstruende omkostningsmæssig byrde;

33. anmoder derfor om, at direktivforslaget revideres grundlæggende i den efterfølgende lovgivningsprocedure, og at der — under hensyntagen til en effektiv EU-handel med emissioner samt en hensigtsmæssig omkostningsfordeling mellem alle økonomiske sektorer — især indarbejdes følgende foranstaltninger:

- grundlæggende afkald på at påføre de mest effektive anlæg byrder,
- vedvarende incitament til teknisk udvikling og reduktion af miljøpåvirkningen ved hjælp af realistiske samt teknisk og økonomisk mulige benchmarks på grundlag af de 10 % mest effektive anlæg,
- en fuldstændig hensyntagen til emissionerne fra biproduktgasser ved elektricitetsproduktionen ved fastlæggelse af benchmarket,
- ingen fast reduktion af benchmarket og afkald på korrektionsfaktoren,
- ingen forværring af elpriskompensationen for energiintensive brancher og mulighed for at kompensere for de samlede, indirekte udgifter, samtidig med at det på europæisk niveau som et minimum bør overvejes at indføre referenceparametre, så man undgår konkurrenceforvridning på EU's indre marked,
- optagelse af den energiintensive industris udgangsprodukter i bestemmelserne for at undgå udflytning til udlandet og
- tilpasning af tildelingen til ændrede produktionsniveauer;

34. anser en fuldstændig udligning af de udgifter vedrørende drivhusgasemissionerne, der væltes over på elprisen, for uundværlig for at modvirke en potentiel CO₂-lækage. Eftersom denne udligning indtil videre kun kan gennemføres af de enkelte medlemsstater, kan konkurrenceforvridninger ikke udelukkes. Kommissionen bør derfor undersøge, om denne udligning fremover bør sikres ligeligt eller på EU-niveau;

35. bifalder udtrykkeligt, at det internationale samfund under klimakonferencen i Paris for første gang i en folkeretligt bindende ramme har fastlagt det mål at begrænse den globale opvarmning til under 2 grader celsius og vil gøre en seriøs indsats for at begrænse den globale temperaturstigning til 1,5 grader celsius. Det grundlæggende princip om at opnå en verdensomspændende drivhusgasneutralitet i anden halvdel af dette århundrede, afventer stadig en konkretisering, hvad angår følgerne for fremstillingsindustriens udvikling. Den stadig åbne mulighed for at udvikle og træffe aftale om markedsmekanismer for en verdensomspændende og omkostningseffektiv handel med emissioner, giver mulighed for at formindske eller undgå klimabeskyttelsesrelaterede konkurrenceforvridninger i fremtiden.

EU-udenrigshandel

36. Det Europæiske Regionsudvalg anser mangel på lige konkurrencevilkår, virksomhedernes urimelige udenrigshandelspraksis samt den ulige udenrigshandelspolitik i lande udenfor EU, for at være en alvorlig trussel for den europæiske stålindustri;

37. betragter derfor EU's udenrigshandelspolitik inklusive de dermed forbundne handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger som et uundværligt middel til at sikre den europæiske stålindustri internationale konkurrencedygtighed og støtter Parlamentets opfordring til en generel reform af EU's handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter for at garantere erhvervslivet i EU lige konkurrencevilkår med Kina og fjerne, hvad der refereres til som WTO+-elementer⁽²⁾;

38. konstaterer med bekymring, at stålindustrien på verdensplan i dag melder om 452 mio. ton i overskudskapacitet, og at den kinesiske stålindustri overkapacitet vil blive ved med at resultere i import til EU til dumpingpriser (nogle gange via tredjelande), der vil udgøre en direkte og indirekte trussel for hele den europæiske stålindustri og et stort antal arbejdspladser, med mindre EU træffer effektive handelspolitiske modforholdsregler;

39. anmoder om indførelsen af en mekanisme, der i tredjelande kan overvåge, hvordan anlæg til behandling af sekundære råstoffer (skrot) drives i destinationslande for at undgå at eksportere til tredjelande, som ikke behandler affald på en miljøvenlig måde;

40. opfordrer EU-institutionerne til at give Kommissionen bemyndigelse til at anvende atypiske metoder i forbindelse med undersøgelser af kinesisk import i henseende til dumping og subsidier under afsnit 15 i protokollen om Kinas tiltrædelse af WTO, indtil Kina overholder alle 5 EU-kriterier, der kræves for at få status af markedsøkonomi. Udvalget henviser desuden med stor bekymring til, at det i tilfælde af en mulig anerkendelse af markedsøkonomistatus til Folkerepublikken Kina i december 2016 praktisk talt vil være umuligt at træffe effektive antidumpingforanstaltninger som følge af den i så fald ændrede beregningsmetode for dumpingmargenerne. Udvalget understreger samtidig, at der ikke er noget krav om, at WTO-medlemmer per automatik skal tildele Kina status som markedsøkonomi i 2016;

41. minder i denne sammenhæng om, at Kina i øjeblikket kun opfylder ét af EU's fem kriterier for at kunne blive anerkendt som markedsøkonomi. Disse tekniske kriterier omfatter virksomhedsmæssige beslutninger på grundlag af markedssignaler, bogføring i virksomhederne ifølge internationale bogføringsstandarder, ingen nævneværdig forurening af virksomhedernes produktionsomkostninger og finansielle situation ifølge det tidligere ikke-markedsøkonomiske system, ejendoms- og insolvensforskrifter, der sikrer retssikkerhed og stabilitet for virksomhedsdrift samt valutaomregninger til markedskurser;

42. opfordrer derfor Kommissionen til at afvente de berørte økonomiske aktørers stillingtagen, før den afslutter sin undersøgelse af de økonomiske og sociale følger af en anerkendelse af markedsøkonomistatus for Kina, og til at tilstræbe et tæt samarbejde med andre vigtige WTO-medlemslande som USA, før den træffer sin beslutning vedrørende markedsøkonomistatus;

43. opfordrer til, at der, i tilfælde af at Kina opnår markedsøkonomistatus, skabes ligeværdige, effektive instrumenter til beskyttelse af fair handel. I den forbindelse bør der ligeledes overvejes en løsning, hvor lande uden markedsøkonomistatus fremover ikke opføres eksplicit i EU's grundforordning om antidumping, men hvor der indarbejdes generelle bestemmelser for lande uden markedsøkonomisk status i denne forordning. Referencelandsmetoden kunne i den forbindelse erstattes med en anden metode, hvor bevisbyrden, for at der er tale om en markedsøkonomi, imidlertid som hidtil påhviler landene uden markedsøkonomisk status;

44. beder om, at der, i tilfælde af at Kina opnår markedsøkonomistatus, skabes ligeværdige, effektive instrumenter til beskyttelse af fair handel;

45. glæder sig over, at Kommissionen i februar 2016 har indført midlertidig antidumpingtold på import af koldvalsede fladstålsprodukter fra Rusland og Kina;

⁽²⁾ Se Europa-Parlamentets beslutning af 12. maj 2016 om Kinas status som markedsøkonomi (2016/2667(RSP)).

46. beklager imidlertid, at Kommissionen i tilfælde af de kinesiske stålprodukter anvender »reglen om den laveste told« og dermed har indført en midlertidig antidumpingtold, der er mindre effektiv end de fastsatte dumpingmargener;
47. anser anvendelsen af denne regel for at udgøre en utilstrækkelig beskyttelse af den europæiske stålindustris konkurrencedygtighed;
48. minder om, at WTO-bestemmelserne ikke foreskriver en lignende regel, og at andre regioner, som for eksempel USA, heller ikke anvender lignende regler;
49. anser det derfor for vigtigt, at ophæve »reglen om den laveste told« i forbindelse med en reform af de handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter, især i tilfælde af en allerede eksisterende overkapacitet;
50. bifalder, at Kommissionen, som bebudet i handlingsplanen af 28. april 2016 har besluttet at (gen)indføre et forhåndsovervågningssystem for import af stålprodukter til EU, som vil kræve licens til import af stålprodukter til EU, foregribe kortsigtede markedstendenser og hjælpe Kommissionen med at vælge den rigtige reaktion på unfair import med mulighed for at anlægge sag, hvis tendenser i importen truer med at skade producenterne i EU;
51. glæder sig over Kommissionens bestræbelser på at fremme gennemførelsen af regler for redelig, international konkurrence og dermed yde et bidrag til at opretholde den europæiske stålindustris konkurrencedygtighed, der kommer til udtryk i EU's gældende handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger vedrørende stålprodukter;
52. er dog samtidig af den opfattelse, at EU's antidumpingprocedure er for tidskrævende, især sammenlignet med procedurerne i andre WTO-medlemsstater, og at de derfor forringer effektiviteten af beskyttelsen af den europæiske stålindustri konkurrencedygtighed;
53. henstiller derfor til, at det i forbindelse med en reform af EU's handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter også overvejes at fremskynde EU's antidumpingprocedurer;
54. støtter Kommissionen i dens bestræbelser på at fremme ønsket om ens konkurrencevilkår igennem samtaler og forhandlinger på internationalt plan;
55. forventer, at Rådet indskriver kapitler om energi og råvarer i mandatet for enhver ny frihandelsaftale;
56. opfordrer Kommissionen til at optage RU som institutionel repræsentant for de europæiske lokale og regionale myndigheder i gruppen på højt plan for energiintensive industrier, der blev oprettet i maj 2015, for derved at sikre, at de interessenter, der allerede er repræsenteret, tager højde for interesserne og potentialerne på regionalt og lokalt niveau.

Ledsageforanstaltninger til sikring af EU-stålsektorens konkurrencedygtighed

57. Det Europæiske Regionsudvalg bekræfter, at EU's støtteprogrammer for investeringer i nyt udstyr, forskning og udvikling samt kvalificering og videreuddannelse kan yde et væsentligt bidrag til sikring af konkurrencedygtigheden, overholdelse af miljø- og klimabeskyttelsesstandarder samt arbejdstageres rettigheder i stålsektoren;
58. retter blikket mod målsætningerne sat af Kul- og Stålforskningsfonden (RFCS) og de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESIF) samt Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, hvormed det vil være muligt at støtte forsknings- og innovationsinitiativer i stålsektoren, ikke mindst gennem en eventuel synergieffekt og koordineret handling. Udvalget gør dog opmærksom på ESIF's meget begrænsede potentiale for stålsektoren, eftersom markedsvilkår ikke kan sikre et passende udbytte af investeringer med de nuværende lave stålpriser. Samarbejde med regionale og lokale myndigheder med stålspecifikke prioriteter vil i denne forbindelse kunne yde et værdifuldt bidrag under hensyntagen til EU's strenge stålstøtteregeime;
59. henviser til, hvor vigtige de offentlige investeringer, og på europæisk niveau midlerne i Horisont 2020-programmet, er, når det drejer sig om at fremme fremadrettede investeringer i stålindustrien og forbedre miljø- og energieffektiviteten i denne sektor;
60. håber i betragtning af stålsektorens særlige karakter, som kræver både forskning og foranstaltninger af strukturel art, at evalueringen af forskningsprojekter under Horisont 2020 vil give en højere score til dem, der inddrager et europæisk partnerskab og anvender strukturfondsmidler til at sikre bedre integration mellem de forskellige EU-programmer;

61. understreger målsætningen om at dygtiggøre og bevare beskæftigelsesniveauet i en mere konkurrencedygtig stålindustri i EU og anerkender betydningen af Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF) for den sociale opfølgning på eventuelle nedskæringer i antallet af arbejdstagere, idet der i situationer, hvor over 500 arbejdstagere afskediges af en enkelt virksomhed (herunder leverandører og aflagervirksomheder), eller et stort antal arbejdstagere inden for én industriel sektor mister deres arbejde i en eller flere naboregioner, kan overføres midler fra fonden på op til 60 % af omkostningerne til projekter, der hjælper de afskedigede arbejdstagere med at finde andet arbejde eller starte egen virksomhed. Regionsudvalget tvivler dog på, om det med det maksimale årsbudget på 150 mio. EUR for perioden 2014-2020 vil være muligt at imødekomme udfordringerne;
62. understreger, at viderebringelse af erfaring og viden til de nye medarbejdergenerationer i stålindustrien i EU spiller en vigtig rolle, og at arbejdstagernes kompetencer og industrielle know-how bør styrkes gennem målrettede uddannelses- og videreuddannelsestiltag;
63. ser nødvendigheden af at opbygge ressourceeffektive systemer for den cirkulære økonomi og fremme dem yderligere på alle produktionssteder i stålindustrien for at forbedre anlæggenes konkurrencedygtighed gennem øget anvendelse af biprodukter og genanvendt stål. Det er også i tråd med bestemmelserne om »industriel symbiose« i Kommissionens handlingsplan for den cirkulære økonomi at øge anvendelsesmåderne for slagger fra stålforarbejdningen.

Bruxelles, den 15. juni 2016.

Markku MARKKULA

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Midtvejsrevision af den flerårige finansielle ramme (FFR)

(2017/C 017/05)

Ordfører: Luc VAN DEN BRANDE (BE/EPP)

Bestyrelsesformand for Kontaktkontoret Flandern-EU, VLEVA

POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

Revision af FFR: generelle bemærkninger

1. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at den flerårige finansielle ramme (FFR) først og fremmest er et politisk værktøj, der kan bruges til at udpege og håndtere europæiske strategiske mål, og at der er tale om en politisk, snarere end en teknisk, revision af rammen, idet der gennem FFR ydes finansiering til EU's funktion;
2. understreger den flerårige finansielle rammes betydning for at sikre, at EU's udgifter på lang sigt er forudsigelige og gennemføres i overensstemmelse med aftalte fælles politikker. Disse overordnede principper er afgørende for de regionale og lokale myndigheder og andre modtagere af EU-midler;
3. bemærker, at FFR har særlig stor betydning for regionale og lokale myndigheder, da de spiller en afgørende rolle i gennemførelsen af de politiske målsætninger på EU-plan. Udvalget påpeger på denne baggrund, at regioner og lokale myndigheder deltager direkte og/eller indirekte i forvaltning eller brug af 75 % af EU's budget;
4. beklager, at lofterne i den nuværende FFR for første gang er lavere end i den foregående, hvilket tvinger EU til at påtage sig et større ansvar ved hjælp af færre økonomiske ressourcer. Udvalget gentager sin bekymring om lofterne for FFR som udtrykt i tidligere udtalelser ⁽¹⁾;
5. gentager, at effektiviteten af EU's politikker er betinget af en korrekt anvendelse af princippet om flerniveaustyring, der anses for et generelt princip for forvaltningen af strukturfondene ⁽²⁾, og fastslår, at alle myndighedsniveauer i henhold til deres kompetencer samarbejder effektivt med henblik på at opfylde de politiske mål. Udvalget advarer i den henseende mod at mindske den delte forvaltning af programmer og forsøg på at centralisere EU-fondene. Udvalget understreger, at en stedbaseret tilgang også er afgørende for effektiviteten af EU-politikkerne, som involverer forskellige myndighedsniveauer, sektorer og interessenter, der indgår i en samarbejdsproces for at håndtere spørgsmålene, eftersom de forekommer i et geografisk område;
6. bemærker, at EU oplever konstant faldende investeringer, der medfører en investeringskløft i EU, som efter Kommissionens skøn vil være på op til 370 mia. EUR under det tidligere normale niveau. RU støtter Kommissionens bestræbelser på at bidrage til at bekæmpe denne kløft også ved at arbejde tættere sammen med den private sektor og satse på at mobilisere privat kapital dvs. gennem investeringsplanen for Europa og Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI);
7. hilser det velkommen, at Kommissionen i efteråret 2016 vil fremlægge et lovgivningsforslag om en styrket EFSI efter 2018, der navnlig skal bygge videre på synergierne mellem de europæiske struktur- og investeringsfonde og Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI). RU opfordrer i den forbindelse Kommissionen til at fastsætte klare kriterier for identificering af additionaliteten i EFSI's projekter og afhjælpe de geografiske ubalancer i EFSI-projekter, manglen på grænseoverskridende projekter og underskud med hensyn til bæredygtige investeringer i infrastruktur, bredbånd, energieffektivitet og transport. Det understreger desuden, at en revision af FFR, der indebærer en forhøjelse af de budgetposter, der kan sikre det finansielle grundlag for en styrket EFSI (EFSI 2.0), er en absolut forudsætning;

⁽¹⁾ CDR275-2013_00_00_TRA_AC (23-24).

⁽²⁾ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond, som er omfattet af den fælles strategiske ramme, om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 — {SEC(2011) 1141 final} {SEC(2011) 1142 final}.

8. mener, at det må undersøges, hvorvidt omfanget af investeringer kan øges gennem en tilpasning af investeringsbestemmelsen, der giver medlemsstaterne mulighed for at afvige fra deres mellemfristede målsætning under visse betingelser eller fra den aftalte finanspolitiske tilpasning inden for rammerne af stabilitets- og vækstpagten (SVP). Bl.a. de nationale udgifter til projekter, der samfinansieres af EU under struktur- og samhørighedspolitikken (herunder ungdomsbeskæftigelsesinitiativet) og de europæiske struktur- og investeringsfonde, kan komme i betragtning som investeringer;

9. bifalder indsatsen for at ansøre til større private investeringer og kombinere disse med offentlige investeringer for at skabe arbejdspladser og vækst i Europas regioner og kommuner;

10. gør opmærksom på, at den nuværende FFR allerede har nået grænsen, idet loftet udnyttes fuldt ud på en række områder, og der gøres brug af så mange fleksibilitetsinstrumenter som muligt;

11. understreger behovet for en fuldstændig midtvejsrevision af FFR. Der er et stort behov for en reel midtvejsrevision af både rammens lofter og de nærmere bestemmelser i FFR-forordningen. Der skal tages hensyn til resultaterne af revisionen og opstilles realistiske budgetrammer, som gør det muligt for EU at tage hånd om de politiske prioriteter og udfordringer;

12. påpeger, at hvis der opstilles nye prioriteter, skal institutionerne påtage sig ansvaret for at sikre finansiering af nye opgaver ved enten klart og tydeligt at udpege politikområder, som ikke længere prioriteres på EU-plan, eller ved at enes om at hæve lofterne for FFR;

13. minder institutionerne om, at knappe ressourcer ikke bør føre til en indskrænkning af EU's fælles prioriteter;

14. opfordrer institutionerne til at gennemføre revisionen af FFR så hurtigt som muligt for at sikre tilstrækkelig tid til udarbejdelse af Kommissionens forslag til FFR for perioden efter 2020, som ventes fremlagt senest den 1. januar 2018.

Revision af FFR: konkrete anbefalinger

15. Det Europæiske Regionsudvalg advarer trods sin forståelse for presserende behov på forhånd om, at brugen af bestemte finansieringsmekanismer og trustfonde ikke må blive en undskyldning for (delvist) at holde EU-initiativer uden for EU's budget — og dermed slippe for Europa-Parlamentets demokratiske kontrol — og for at overlade dem til medlemsstaternes forvaltning.

Politiske prioriteter og udfordringer for anden halvdel af FFR

16. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at der i anden halvdel af FFR skal rettes øget opmærksomhed mod følgende politiske prioriteter og udfordringer, som har en direkte eller indirekte indvirkning på EU-borgernes trivsel:

— fremme af jobskabelse, vækst og konkurrencedygtighed: EFSI blev etableret uden at revidere lofterne for FFR, men ved at omlægge eksisterende programmer (nedskæring af Horisont 2020 med 2,2 mia. EUR og Connecting Europe-faciliteten med 2,8 mia. EUR). Ved en revision af FFR bør der kompenseres for de EFSI-relaterede nedskæringer af disse programmer;

— større synergi mellem EU's programmer til fremme af offentlige og private investeringer i regioner og byer, især hvad angår EU's mål om territorial samhørighed. Udvalget gentager sin opfordring til en helhedsorienteret territorial vision for by- og landdistrikter som komplementære funktionelle områder;

— tackling af arbejdsløsheden, især ungdomsarbejdsløsheden: Ungdomsbeskæftigelsesinitiativet skal videreføres mindst frem til 2020 med særlig fokus på unges integration på arbejdsmarkedet;

— integration af langtidsledige på arbejdsmarkedet;

— afhjælpning af årsagerne til destabilisering og eksterne kriser;

- håndtering af migrations- og flygtningekrisen: De ressourcer, der er afsat under udgiftsområde 3 i den aktuelle FFR, er ikke tilstrækkelige til at løse dette problem i de kommende år. De relevante FFR-lofter skal forhøjes for at sikre modtagelsen og integrationen af flygtninge, som hovedsageligt varetages af de lokale og regionale myndigheder. Den nye FFR åbner mulighed for at øge ressourcer, der er øremærket til at gennemføre prioriteringerne i den europæiske dagsorden for migration;
- sikring af intern sikkerhed og bekæmpelse af terrorisme: En forhøjelse af FFR-lofterne for udgiftsområde 3 er derfor tænkkelig;
- fremme af social beskyttelse set i relation til målet om at gennemføre ØMU'ens sociale dimension. Social beskyttelse er en nødvendig forudsætning for social fred og økonomisk vækst i de enkelte lande;
- håndtering af den demografiske udfordring, bl.a. gennem en bedre sporing af demografisk betingede udgifter inden for rammerne af ESI-fondene og EFSI;
- tacklingen af de forskellige kriser, som de europæiske landbrugere har gennemlevet siden begyndelsen af den nuværende FFR.

Kompensation for budgetmæssige nedskæringer med relation til EFSI

17. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at nedskæringerne i forbindelse med Horisont 2020 og Connecting Europe-faciliteten er symptomer på budgetmæssige problemer: Der er en meget stor kløft mellem målene og bevillingerne for hele programmeringsperioden 2014-2020 uanset de budgetmæssige omlægninger til gavn for Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, som er oprettet for nylig;

18. bemærker på den anden side, at de projekter, der finansieres af Horisont 2020 og Connecting Europe-faciliteten, rummer betydelig europæisk merværdi;

19. mener, at det er for tidligt at vurdere, om oprettelsen af EFSI kan have ført til tab af samlet finansiering for europæiske forsknings- og infrastrukturprojekter;

20. gentager behovet for at styrke Horisont 2020 og Connecting Europe-faciliteten gennem den årlige budgetprocedure for at kompensere mest muligt for de nedskæringer, som er aftalt under EFSI-forhandlingerne, og gøre det muligt for dem at opfylde deres respektive målsætninger, som man er nået til enighed om for lidt over to år siden.

Ungdomsbeskæftigelsesinitiativet

21. Det Europæiske Regionsudvalg påskønner Kommissionens og budgetmyndighedens indsats for helt tilbage i 2014 og 2015 at fremrykke hele ungdomsbeskæftigelsesinitiativets finansieringsramme, da dette har sendt et klart signal om initiativets afgørende betydning for de unge i de værst berørte regioner;

22. efterlyser en videreførelse af ungdomsbeskæftigelsesinitiativet på baggrund af en grundig vurdering af dets effektivitet og efterfølgende justeringer, der skal foretages for at overvinde nuværende hindringer for gennemførelsen, herunder tildeling af nye forpligtelsesbevillinger fra og med 2017;

23. opfordrer institutionerne til at opfylde de forpligtelser, som de har påtaget sig under forhandlingerne om EU's budget for 2016, og tilskynder Kommissionen til at drage erfaringer fra evalueringen af ungdomsbeskæftigelsesinitiativet og om nødvendigt fremsætte forslag til videreførelse af initiativet frem mod 2020;

24. anmoder i forbindelse med ungdomsbeskæftigelsesinitiativet Kommissionen om at iværksætte et ekstraordinært initiativ til fremme af de langtidslediges integration på arbejdsmarkedet inden for rammerne af revisionen af FFR.

Fleksibilitet

25. Det Europæiske Regionsudvalg går ind for fleksibilitet i FFR og de årlige budgetter for at kunne reagere på uventede hændelser og nye udfordringer, men advarer mod overdrevne forventninger på dette område. Øget fleksibilitet er ikke løsningen på problemet med, at der ikke er tilstrækkelige økonomiske ressourcer til at nå EU's mål;

26. opfordrer Kommissionen til at gennemgå alle FFR-forordningens fleksibilitetsbestemmelser med henblik på at fjerne enhver begrænsning, som kan hæmme ubegrænset anvendelse af dem, og øge deres effektivitet;

27. påpeger igen over for Kommissionen og budgetmyndigheden, at der findes flere løsningsmodeller med forskellig kompleksitet og gennemførlighed, og at disse skal drøftes grundigt uden forudindtaget eller mistanke;

28. fastslår, at når mulighederne for øget fleksibilitet og forudsigelighed vurderes, skal princippet om god tro og stabilitet i rammebetingelserne for medlemsstaterne og de økonomiske aktører holdes i hævd under hensyntagen til tidligere omfordelinger fra de enkelte kategorier;

29. har den holdning, at ovennævnte løsningsmodeller kan omfatte:

- øget fleksibilitet ved omfordeling af ressourcer, i første omgang mellem instrumenter og budgetposter;
- forenklet brug af fleksibilitetsinstrumentet som omhandlet i punkt 12 i den interinstitutionelle aftale af 2. december 2013, da brugen af det hindres af beslutningsprocedurerne;
- en forenklet procedure for tilpasning og hævnning af loftet over udgifter til uforudsete omstændigheder eller en ændring af de politiske prioriteringer;
- opjustering af FFR-lofterne for både betalingsbevillinger og forpligtelsesbevillinger, så de afspejler EU's politiske og budgetmæssige prioriteringer;
- forøgelse af margenen til uforudsete udgifter fra de nuværende 0,03 % af BNI som en sidste mulighed;

30. påpeger over for Rådet, at betalingsbevillingerne for de særlige instrumenter (fleksibilitetsinstrumentet, EU's Solidaritetsfond, Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen og nødhjælpsreserven) skal beregnes uden for FFR-lofterne, som det er tilfældet med forpligtelser;

31. konstaterer, at finansieringsrammen for samhørighedspolitikken ikke er tilstrækkelig til at overvinde de aktuelle kriser tilstrækkelig fleksibelt, som følge af den langsigtede planlægning, fokuseringen på strukturelle investeringer og den tematiske koncentration. Udvalget opfordrer Kommissionen til at fremlægge forslag til løsning af dette problem uden for samhørighedspolitikens budget;

32. opfordrer Kommissionen til i sit forslag at præsentere nøjagtige beregninger af, hvordan finansieringsrammen for samhørighedspolitikken i år vil blive tilpasset i overensstemmelse med artikel 7 i FFR-forordningen, selv om den allerede bevilgede nationale finansieringsramme — bl.a. under samhørighedspolitikken — ikke må sænkes ved midtvejsrevisionen, og beskrive, hvordan dette vil påvirke de eksisterende fleksibilitetsmekanismer ⁽³⁾.

Betalingsefterslæb

33. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at hvis dets værste anelser bekræftes, vil FFR 2014-2020 medføre yderligere mangler på EU's budget ⁽⁴⁾, og at Kommissionen som følge af manglende betalingsbevillinger ikke vil kunne overholde sine forpligtelser. Dette er en særlig bekymrende tendens ⁽⁵⁾;

34. understreger, at betalingsefterslæbet har konsekvenser for de regioner og interessenter, som modtager støtte fra EU's budget, bl.a. i form af en risiko for at miste investeringer, nedgang i aktiviteterne, opgivelse af projekter, kortfristede lån og forsinkelser ved gennemførelsen af operationelle programmer. RU påpeger, at efterslæbet også begrænser potentielle begunstigedes interesse i at gøre brug af denne støtte på grund af lav finansiel bæredygtighed;

35. advarer mod det nuværende betalingsefterslæb og Kommissionens alt for optimistiske antagelser om en mindskelse af det ved udgangen af 2016;

⁽³⁾ I henhold til artikel 90, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 skal Kommissionen gennemgå medlemsstaternes berettigelse til støtte fra Samhørighedsfonden på grundlag af BNI-tal for perioden 2012-2014 for EU-27, og de nationale finansieringsrammer skal efterfølgende genberegnes, idet den samlede nettoeffekt af disse justeringer ikke må overstige 4 mia. EUR (som fastsat i FFR-forordningen).

⁽⁴⁾ Den nuværende FFR havde som udgangspunkt en »gæld« fra den foregående ramme på 23,4 mia. EUR, og ved udgangen af 2014 nåede dette efterslæb op på et hidtil uset niveau på 24,7 mia. EUR for programmerne under samhørighedspolitikken for perioden 2007-2013.

⁽⁵⁾ CDR275-2013_00_00_TRA_AC.

36. påpeger, at et af de elementer, der bidrager til at nedbringe efterslæbet, er udnyttelsesgraden for programmerne under samhørighedspolitikken i programmeringsperioden 2007-2013. Udnyttelsesgraden er i øjeblikket på omkring 88,9 % (ekskl. endelige betalingsanmodninger), og den vil med garanti ikke nå op på 100 %, når alle de endelige betalingsanmodninger imødekommes. En stor del af bevillingerne til programmerne under samhørighedspolitikken vil derfor blive trukket tilbage, hvilket vil få negative konsekvenser for EU's økonomiske, territoriale og sociale samhørighed;

37. er bange for, at visse elementer sandsynligvis vil bidrage til et nyt betalingsefterslæb i anden halvdel af FFR og dermed forsinke udbetalingerne til alle interessenter eller bringe dem i fare. Blandt disse elementer kan nævnes følgende: Det nuværende loft for betalinger vil blive presset yderligere fra 2018 som følge af udligningen efter mobiliseringen af margenen til uforudsete udgifter i 2014. En del af betalingsbevillingerne for 2014 og 2015 bruges til at dække tidligere betalingsefterslæb. En fremrykning af udbetalingerne på 2 mia. EUR fra ESIF til Grækenland i 2015 og 2016 uden forøgelse af betalingsbevillingerne og udbetalingerne forventes i forbindelse med de ekstra forpligtelser vedrørende migration;

38. udtrykker bekymring over den sene vedtagelse af ESIF's operationelle programmer og over risikoen for oparbejdning af et nyt efterslæb af ubetalte forpligtelser i anden halvdel af FFR og navnlig sidst i perioden; udvalget opfordrer derfor Kommissionen til at forelægge en betalingsplan for samhørighedspolitikken indtil udløbet af programmeringsperioden 2014-2020 for at sikre, at der er tilstrækkelige midler til rådighed til at foretage udbetalinger til medlemsstaterne;

39. efterlyser afskaffelse af tilbagebetalingen af overskuddet til medlemsstaternes nationale budgetter og fradrag i medlemsstaternes bidrag til EU's budget det følgende år.

Budget med fokus på resultater og økonomisk styring

40. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at institutionerne ved forhandlingen af den nuværende FFR ikke foretog en tilpas grundig vurdering af de mulige konsekvenser af uforudsete kriser, og at de burde have gjort FFR mere fleksibel. Ud over øget fleksibilitet kan en af løsningerne på dette problem ligge i evidens- og resultatbaseret budgetlægning;

41. glæder sig over Kommissionens initiativ til fremlæggelse af det »resultatorienterede EU-budget« med fokus på, hvordan budgettet bruges, på hvilke områder budgettet bruges, hvordan forbruget vurderes, og hvordan resultaterne formidles, bl.a. med henblik på at fastlægge kriterier, der belønner de medlemsstater og regioner, som forvalter deres ressourcer mest ansvarligt;

42. efterlyser bedre finansiel rapportering fra Kommissionens side. Her tænkes der navnlig på regelmæssig opdateret rapportering i et standardformat om relevante nøgletal for alle FFR-instrumenter/budgetposter;

43. mener, at EU's udgifter bør knyttes tættere til medlemsstaternes udfordringer med hensyn til den økonomiske politik og til samordningen af denne på EU-plan; anmoder Kommissionen om at garantere en bedre sammenhæng mellem EU's ressourcer og samordningen af den økonomiske politik i EU for at tilpasse investeringerne bedre i forhold til de økonomipolitiske, beskæftigelsespolitiske og finanspolitiske krav. Denne tilgang bør analyseres grundigt på forhånd under hensyn til samhørighedspolitiske resultater, for at forhindre, at regioner og deres borgere lider som følge af medlemsstaternes makroøkonomiske politikker og må bære konsekvenserne af foranstaltninger på nationalt plan.

Europæisk merværdi

44. Det Europæiske Regionsudvalg påpeger, at begrebet europæisk merværdi stadig bør drøftes indgående under hensyntagen til EU's kommuners og regioners særlige behov og interesser;

45. foreslår, at der udvikles fælles evalueringsstandarder, som skal bruges til at måle den europæiske merværdi ved operationer, der medfinansieres af EU-budgettet, baseret på resultater. Nærhedsprincippet bør være et klart kriterium til vurdering af denne merværdi, da der findes EU-investeringer, der på grund af deres omfang bedst kan realiseres gennem EU-programmer, mens andre vil have større virkning, hvis de forvaltes lokalt eller regionalt. Ud over at blive brugt til sammenligning af forskellige EU-programmers additionalitet kan disse standarder danne grundlag for eller retfærdiggøre kommende indgreb, fordeling af økonomiske ressourcer mellem programmer og bedre målrettede politikker; anbefaler, at Kommissionen fører samråd med Regionsudvalget om begrebet;

46. bemærker, at vi i forbindelse med forhandlingerne om den næste FFR igen vil opleve den endeløse strid mellem medlemsstaterne og Kommissionen om direkte eller delt forvaltning af programmer. Medlemsstaterne slår hovedsageligt til lyd for nationale forudgående tildelinger, da disse er nemmere at forvalte, men samtidig skal der udvises hensyn til lokale og regionale behov og de lokale og regionale myndigheders beføjelser til at gribe ind i overensstemmelse med nærhedsprincippet. På den anden side vil kun den strengeste anvendelse af princippet om additionalitet føre til opnåelse af europæisk merværdi; konkluderer, at programmerne under delt forvaltning har vist sig at være den rette tilgang til at kombinere disse kræfter;

47. foreslår, at det nationale samfinansieringsomfang ikke kun baseres på medlemsstaternes finansieringskapacitet, men også på den pågældende regions udviklingsniveau og på det bidrag, som EU's udgifter yder til Unionens overordnede mål eller på bidragets europæiske merværdi: øget EU-samfinansiering for europæiske prioriteter og mindre EU-samfinansiering for primært nationale prioriteter;

48. ser gerne, at de makroregionale strategier og det europæiske territoriale samarbejde benyttes som et samarbejdsinstrument mellem funktionelle områder, som rækker ud over de administrative grænser, og til at opfylde borgernes og virksomhedernes konkrete behov.

FFR i perioden efter 2020

Den følgende FFR's varighed

49. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker i tråd med Regionsudvalgets udtalelser om FFR 2014-2020, som blev vedtaget i 2011⁽⁶⁾ og 2012⁽⁷⁾, og om EU's budget for 2014⁽⁸⁾, at der er en udtalt præference for at forlænge budgetperioden til ti år, idet der skal foretages en obligatorisk og grundig midtvejsrevision efter de første fem år;

50. mener, at denne model vil egne sig bedst til flerårig programmering, da den på den ene side sikrer øget stabilitet og forudsigelighed, navnlig i forbindelse med programmer med delt ledelse inden for samhørighedspolitikken og udvikling af landdistrikterne, og da der på den anden side vil være tilstrækkelig fleksibilitet i tilfælde af en midtvejsrevision;

51. bemærker, at den foretrukne FFR-periode på fem plus fem år passer perfekt til Europa-Parlamentets, Kommissionens og Regionsudvalgets mandater, hvilket sikrer øget demokratisk legitimitet og ansvarlighed for den efterfølgende FFR.

Egne indtægter

52. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at reformen på området for egne indtægter er afgørende for at sikre demokratisk og ansvarlig forvaltning af EU-midler og beklager, at der ikke er gjort fremskridt af betydning på dette område;

53. opfordrer til, at der i den næste FFR indføres nye former for egne indtægter, som i stort omfang vil gøre medlemsstaternes BNI-baserede bidrag til EU's budget unødvendige. Dette bør overvejes som led i revisionen af FFR for at bane vejen for politisk opbakning bag nye initiativer om egne indtægter i så god tid, at de kan gøres gældende i den næste FFR;

54. understreger den centrale rolle, som gruppen på højt plan vedrørende egne indtægter spiller, og opfordrer til effektiv inddragelse af de nationale parlamenter og lokale og regionale myndigheder i de kommende drøftelser om nye former for egne indtægter på EU-plan.

Budgettets enhed

55. Det Europæiske Regionsudvalg opfordrer til, at de nuværende særlige instrumenter — såsom Den Europæiske Udviklingsfond, nødhjælpsreserven, Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen, Den Europæiske Unions Solidaritetsfond og fleksibilitetsinstrumentet — integreres i FFR for at sikre EU-budgettets demokratiske legitimitet og ansvarlighed;

56. bemærker, at EU bør fokusere på sine reelle behov og ikke på loftet på 1 % af BNI, som er en af de vigtigste årsager til, at medlemsstaterne opretter »satellitinstrumenter« uden for EU-budgettet, der ligger uden for Europa-Parlamentets demokratiske kontrol, for at tackle udfordringer, som ikke kan overvindes med et så underfinansieret budget.

⁽⁶⁾ CdR 283/2011 fin.

⁽⁷⁾ CDR1777-2012_00_00_TRA_AC.

⁽⁸⁾ Se fodnote 5.

Finansielle instrumenter

57. Det Europæiske Regionsudvalg anmoder om en grundig analyse af brugen af finansielle instrumenter i den nuværende FFR, før Kommissionen fremlægger sit forslag til den næste FFR. Disse instrumenters helt særlige rolle som løftestang for private investeringer, vækst og job kan ikke afvises, men der findes flere områder, hvor brugen af dem ikke er så effektiv på grund af manglende muligheder på markedet;

58. understreger behovet for at sikre den rette balance mellem de traditionelle tilskud og innovative finansielle instrumenter. Dette betyder, at der i højere grad skal gøres brug af finansielle instrumenter, som viser sig nyttige i praksis, og ellers foreslås alternativer. Generelt bør det fortsat være valgfrit for medlemsstaterne, om de vil gøre brug af finansielle instrumenter, navnlig hvad angår programmerne under samhørighedspolitikken. En passende kombination af tilskud med lavere EU-samfinansiering, primært i forbindelse med nationale prioriteter, og højere EU-samfinansiering i forbindelse med regionale prioriteter, øget brug af effektive finansielle instrumenter og fokus på europæisk merværdi synes samlet set at være de rette midler til at sikre et effektivt EU-budget og levere flere resultater med færre ressourcer.

Forenkling af procedurer

59. Det Europæiske Regionsudvalg konkluderer, at den helt store udfordring for EU i dag ikke er mangel på idéer eller løsninger, men langsom og uflexibel beslutningstagning. Forenkling af procedurerne og øget fleksibilitet må derfor være det første, der træffes beslutning om, når forhandlingerne om den kommende FFR indledes;

60. bifalder den offentlige høring om revisionen af finansforordningen vedrørende EU's almindelige budget og er indstillet på at samarbejde om at formulere forslag til forenkling af procedurerne på grundlag af problemer, der er udpeget på området.

Særlige bemærkninger

61. Det Europæiske Regionsudvalg understreger behovet for at medtage BNP-supplerende foranstaltninger i forbindelse med oprettelsen af den nye generation af europæiske struktur- og investeringsfonde i den næste flerårige finansielle ramme som anført i Regionsudvalgets nylige udtalelse om »Indikatorer for territorial udvikling — BNP og mere«;

62. mener, at der i den næste FFR bør rettes øget opmærksomhed mod udvikling af landdistrikterne og lokalområderne, især foranstaltninger for tyndt befolkede områder, da investeringer i programmer på disse områder holder den økonomiske og sociale struktur i live og skaber en påvist multiplikatoreffekt. Dette kan sikres ved at tildele regionerne en nøglerolle i forvaltningen af investeringerne. Selv om der er tegn på, at afkastet af investeringer kan være potentielt højere i periferien end i kerneområder, minder RU om, at kriterierne for økonomisk effektivitet alene ikke er tilstrækkelige til at træffe afgørelser om fordelingen af midler, og at politiske og sociale kriterier er en absolut nødvendighed. Ligeledes bør programmerne for territorielt samarbejde i højere grad benyttes og integreres i samhørighedspolitikken med tanke på deres merværdi for den fælles europæiske identitet;

63. ønsker at henlede opmærksomheden på, hvor stor en betydning LIFE-programmet og tilstrækkelig finansiering af dette har i den nye FFR. LIFE-programmet er et vigtigt middel, som kan bidrage til at finansiere og mobilisere lokale og regionale miljø- og klimapolitikker og -projekter med europæisk merværdi. LIFE-projekter har vist sig at spille en vigtig rolle som katalysator til mobilisering af andre EU-midler;

64. mener, at der i højere grad skal tages hensyn til konsekvenserne af de demografiske forandringer i Den Europæiske Union. Regionsudvalget anmoder i den forbindelse Kommissionen om at trække på den flerårige finansielle ramme efter 2020 for at medtænke den demografiske udfordring i lyset af den regionale og lokale demografiske situation og udviklingen i denne ved udformningen af nye instrumenter og i de politiske beslutninger;

65. minder i denne forbindelse om, at der findes ikke mindre end 20 forskellige EU-instrumenter til at finansiere lokaludvikling på EU's budget. Bestemmelserne om integreret lokaludvikling og den fælles strategiske ramme for eksisterende ESIF-forordninger er klart utilstrækkelige til at undgå overlappning og til reelt at sikre integreret finansiering mellem de fem ESI-fonde. Derfor bør vi undersøge muligheden for:

-
- et enklere og mere konsolideret europæisk finansieringsinstrument, der specifikt sigter på territorial og lokal udvikling,
 - bedre at styrke lokalsamfundene til at udvikle deres egne tilgange baseret på områdets egenart,
 - at reducere både den vertikale kæde af fondsforvaltning og de eksisterende horisontale siloer i Kommissionen og på ministerplan,
 - at gå i retning af resultatbaseret resultatrapportering og en lettere revisionsordning.

Bruxelles, den 15. juni 2016.

Markku MARKKULA
Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Fødevarespild

(2017/C 017/06)

Ordfører: Ossi MARTIKAINEN (FI/ALDE)

Medlem af kommunalbestyrelsen i Lapinlahti

POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

Indledning: Overblik over situationen på verdensplan — terminologi

1. Det Europæiske Regionsudvalg opfatter fødevarespild og affald fra produktion, forarbejdning, distribution og forbrug af fødevarer som et alvorligt globalt problem, der udgør en væsentlig hindring for opfyldelsen af målene for økonomisk, social og miljømæssig udvikling. Problemet kan kun løses i et bredt anlagt og målrettet samarbejde mellem forskellige myndighedsniveauer inden for forskellige politikområder. Civilsamfundet og erhvervslivet skal inddrages fuldt ud i foranstaltningerne;

2. finder den nuværende situation uholdbar ⁽¹⁾, idet

- så meget som en tredjedel af produkter til konsum går tabt på forskellige stadier i produktionsprocessen (som råvarer, halvfabrikata eller færdigvarer);
- 28 % af agerjorden i verden (1,4 mia. hektar) hvert år bruges til produktion af fødevarer, der går til spilde;
- klimapåvirkningen fra ikkeudnyttede produkter, som skabes på forskellige stadier i processen, er 3,6 Gt CO₂-ækvivalenter (ikke medregnet de emissioner, der følger af ændringer i arealanvendelsen);
- produktions- og forbrugsmønstre, der fører til spild, gør betydeligt indhug i de globale vandressourcer, udgør en trussel mod biodiversiteten, idet agerjord ryddes uden grund eller ligger uproduktiv hen, udpiner jorden og bortødsler andre udtømmelige naturressourcer;
- de store mængder fødevarer, der går tabt i produktionskæden, eller når produktionen af varerne er færdig, devaluerer landbruget og fødevarereproduktionen og skævvrider distributionen mellem alle aktørerne, herunder forbrugerne, i fødevareræddikæden, så den bliver unfair. Det årlige økonomiske tab som følge af fødevarespild anslås til 1 billion USD, miljøomkostningerne til 700 mia. USD og de sociale omkostninger til 900 mia. USD;

3. har udarbejdet denne initiativudtalelse for at støtte og opmuntre de anstrengelser, som hele det internationale samfund, FN og FN's særorganisationer gør for at forbedre den nuværende situation, som nærmere bestemt skal opnås gennem opfyldelse af mål 2 og 12 for bæredygtig udvikling (om udryddelse af sult og ansvarligt forbrug og ansvarlig produktion) med det sigte, at fødevarespildet skal være halveret i 2030 ⁽²⁾;

4. mener, at Kommissionens initiativer knyttet til ressourceeffektivitet og den cirkulære økonomi også giver gode muligheder for at udvikle projekter og lovgivning, der vil øge bæredygtigheden af fødevarereproduktionen og -forbruget;

⁽¹⁾ De tal, der er anvendt til at illustrere situationen, kommer fra FN's Fødevarer- og Landbrugsorganisations (FAO's) rapport Food wastage footprint — Impacts on natural resources (2013).

⁽²⁾ Især mål 12.3 (om at fødevarespildet pr. indbygger på detail- og forbrugerniveau skal være halveret på verdensplan senest i 2030, og om at fødevarespildet i produktions- og forsyningskæderne skal være mindsket, herunder tab efter høst) og mål 12.5 (om at affaldsproduktionen senest i 2030 skal være nedbragt betydeligt gennem forebyggelse, reduktion, genanvendelse og genbrug) kræver programmer og foranstaltninger, som udvikles i fællesskab af de forskellige myndighedsniveauer. Mål 2 (om udryddelse af sult, opnåelse af fødevarer sikkerhed og bedre ernæring samt fremme af bæredygtigt landbrug) kan alle lokale og myndigheder gøre noget for på lokalt og internationalt niveau.

5. beder Kommissionen om at sætte gang i udviklingen af standardterminologi og definitioner på dette område på EU-niveau, og opfordrer den kraftigt til at deltage i og definere den internationale dialog samt sikre, at internationale iagttagelser og henstillinger tages i betragtning i forbindelse med EU-foreanstaltninger. Dette vil gøre det lettere at identificere problemer og foretage sammenligninger og at tage højde for problemstillingerne i EU's egen lovgivning og i samarbejdet med handels- og udviklingspartnere⁽³⁾. EU er blandt mange andre ting et indre marked med en fælles landbrugspolitik, og der er derfor behov for fælles begreber, procedurer og sammenlignelige indikatorer, som vil kunne danne grundlaget for fastlæggelse af sammenlignelige kriterier på regionalt niveau og mellem regioner med henblik på at mindske og forebygge produktionen af fødeareaffald.

EU-politikker

Det Europæiske Regionsudvalg mener, at EU's egne politikker og fælles politikker med medlemsstaterne rummer et betydeligt potentiale for indgreb over for problemet med fødeareaffald.

6. Forslaget om revision af *affaldsdirektivet* (direktiv 2008/98/EF) giver et fingerpeg om en øget indsats for at mindske affaldsfrembringelsen, herunder fødeareaffald.

7. Hvad angår *den fælles landbrugspolitik* bør der gøres mere for at sikre, at både ressourceeffektiv fødeareproduktion og foranstaltninger til beskyttelse af naturen og miljøet opfattes som særskilte indsatsområder. »Landbrug med henblik på støtte« og lofter for produktionen er fremgangsmåder, som resulterer i ringe udbytte og uhøstede afgrøder og dermed spild, både målt på slutresultat og på produktionsindsatsen som helhed.

8. Både på hjemmemarkedet og internationalt bør *handels- og forbrugerpolitikken* fremme kontraktlige praksisser og procedurer, som reducerer spild. De emballagestørrelser, som detailindustrien vælger, og standarderne for fødearenes form og størrelse fører for eksempel til et betydeligt spild af spiselige fødeare. Fremme af salg af varer i løsvægt med brug af genanvendelige husholdningsbeholdere, som mindsker omkostningerne for forbrugerne, vil kunne bidrage til at lære forbrugerne kun at købe den mængde, de har brug for, i stedet for færdigpakninger, som ofte er alt for store, eller tillokkende, fordi de er billige.

9. Datomærkningen af fødeare og mærkning rettet mod at *beskytte forbrugerne og fremme den offentlige sundhed* er ikke velegnet til alle produkter med det resultat, at spiselige fødeare helt unødvendigt smides ud. Kommissionen har en afgørende rolle at spille i at påvise, om det vil være muligt at formulere retningslinjer for bedre ressourceudnyttelse ved for eksempel at donere fødeare til velgørende organisationer og fødearebanker og anvende fødeare, der har overskredet sidste anvendelsesdato, som foder, under forudsætning af at kravene til fødearesikkerhed er overholdt. Der er behov for oplysning af alle interessenter, producenter, detailhandlere og forbrugere for at skabe en bedre forståelse af datomærkningen, f.eks. bør det gøres klart, at påskriften »bedst før« ikke indikerer, at fødearene bliver giftige efter den angivne dato.

10. I sin *udviklingspolitik* skal Den Europæiske Union samarbejde med andre store donorer for at sikre regionale aftaler om økonomisk og handelsmæssigt samarbejde og for at investere i processer, som skaber bedre forbindelser mellem produktion og forbrugere, i infrastruktur og teknologi og allervigtigst i bæredygtig udvikling af sektorerne for naturressourcer og landbrug. Fairtrade-programmer og især dem, der støttes af lokale og regionale myndigheder, kan i denne sammenhæng være et vigtigt redskab. Det er især vigtigt at forbedre funktionen af lokale markeder og sikre de lokale producenter bedre adgangsmuligheder til dem ikke mindst gennem internalisering af de eksterne omkostninger (f.eks. transporten af fødeare).

⁽³⁾ Forskelle i definitioner og beregningsmetoder kan give sig udslag i forskellige konklusioner. For FAO er fødearetab (food loss) et fald i kvantiteten eller kvaliteten af fødeare målt på ernæringsmæssig værdi, økonomisk værdi eller fødearesikkerhed af alle fødeare, der produceres til konsum, men som ikke bliver spist, mens fødeareaffald (food waste) er en delmængde af fødearetab og indbefatter udsmid eller alternativ (nonfood-)anvendelse af sikre og næringsrige fødeare til konsum i hele fødeareforsyningskæden. (FAO, 2014) http://www.fao.org/fileadmin/user_upload/save-food/PDF/FLW_Definition_and_Scope_2014.pdf. FUSIONS (2014) definerer fødeareaffald (food spill) som alle fødeare og ikke-spiselige dele af fødeare, som ubrugte fjernes fra fødeareforsyningskæden.

11. Foranstaltninger om *bistand til dårligt stillede bør* også fremover omfatte fødevarerbistand og bør styrke forbindelsen mellem hjælpeorganisationer og lokale producenter, detailsektoren og cateringbranchen med ordninger om direkte salg af fødevarer, der er tæt på udløbsdatoen, til »symbolske« priser, som garanterer en værdig behandling af og privatlivets fred for de mennesker, der modtager eller køber via disse ordninger. Nærhed bør være omdrejningspunktet for samarbejdet med den tredje sektor, således at fokus er på lokale netværk og donation og levering i hjemmet inden for de enkelte kommuner eller netværk af kommuner for så vidt muligt at undgå, at de donerede varer oplagres og distribueres via store regionale netværk. Fødevarespildet vil blive reduceret, hvis fødevarerne diversificeres, og hvis lokale og sæsonprægede produkter medtages i disse programmer ⁽⁴⁾.

12. Reglerne om *offentlige indkøb* kunne inkludere bestemmelser, der er rettet mod at mindske og forebygge fødevarespild.

Forslag til praktiske foranstaltninger set fra lokale og regionale myndigheders side

13. Det Europæiske Regionsudvalg minder Kommissionen om, at det tidligere har opfordret til fastlæggelse af mere specifikke mål for mindskelse af fødevarespildet med 30 % i 2025 ⁽⁵⁾ og opfordrer Kommissionen til at udvikle ensartede dataindsamlingsmetoder med henblik på revision af målene for mindskelse af fødevarespildet;

14. bifalder, at Kommissionen engagerer sig i at fremme opfyldelsen af målene for bæredygtig udvikling med passende foranstaltninger, inddragelse af interessenter, udveksling af værdifuld og vellykket innovation og relevant benchmarking ⁽⁶⁾;

15. opfordrer indtrængende Kommissionen til at overveje muligheden for at fastlægge individuelle reduktionsmål for hvert eneste stadie i fødevarerproduktionskæden: produktion, forarbejdning, salg og distribution, catering, husholdninger og behandling af fødevareraffald. Disse mål kunne udgøre et overordnet fælles EU-mål, som skal opfyldes via landespecifikke programmer og mål, der tager udgangspunkt i de særlige forhold, der gør sig gældende i de enkelte lande, sådan som det for eksempel har været tilfældet med klimapolitikken. For at tage de tekniske, økonomiske og miljømæssige betingelser fuldt ud i betragtning skulle de landespecifikke programmer og planer så udarbejdes i et samarbejde mellem alle myndighedsniveauer;

16. anbefaler, at Kommissionen etablerer en europæisk platform, hvor forskellige myndighedsniveauer og relevante interessenter kan mødes med henblik på at forebygge og mindske fødevarespildet og forbedre metoderne til håndtering af fødevareraffald. Udvalget er interesseret i at deltage i aktiviteter knyttet til benchmarking af konkrete foranstaltninger og fremme af bedste praksis;

17. opfordrer Kommissionen til at fremme og tilskynde indgåelse af konventioner mellem fødevarerdetailsektoren og velgørende organisationer i EU's medlemsstater (et eksempel er Frankrigs nylige vedtagelse af en lov, der forbyder store butikker at smide fødevarer af god kvalitet, som nærmer sig sidste anvendelsesdato, ud og at destruere ikke-solgte fødevarer, der er egnet til konsum). Der er også behov for retningslinjer for fødevareredonation for industrien og velgørende organisationer for at klarlægge ansvar og tilskynde virksomheder til at integrere omdistributionsmekanismerne i processerne i forsyningskæderne. Lignende procedurer bør indføres i andre dele af fødevarersektoren, f.eks. inden for catering og turismetjenester. Sikkerheds- og folkesundhedsrisici bør vurderes for hvert enkelt anvendelsesområde på grundlag af kriterier, som er skræddersyet til det pågældende område;

18. opfordrer lokale og regionale myndigheder til at etablere effektive sekundære distributionskæder for fødevarer, der trækkes ud af eller fjernes fra den primære distribution (i stil med sociale købmandsbutikker) og garantere dårligt stillede personer adgang til mad, der stadig er brugbar. Det anbefales, at velgørende organisationer og fødevarerbanker ydes økonomisk støtte til at udbygge deres driftskapacitet;

19. henleder også opmærksomheden på fiskeudsmid, som udgør en af de væsentligste kilder til fødevarespild, og opfordrer Kommissionen til at overveje en omfattende plan (anbefalinger/retningslinjer) for forarbejdning og markedsføring af fiskeprodukter, der stammer fra bifangst. En sådan plan kunne indeholde anbefalinger til brugen af uønsket fangst, der er egnet til konsum;

⁽⁴⁾ RU gentager sit synspunkt vedrørende indholdet af ESAF-forordningen.

⁽⁵⁾ RU's resolution om bæredygtige fødevarer.

⁽⁶⁾ COM(2015) 614 final.

20. henstiller til lokale og regionale myndigheder, der leverer cateringtjenester, at de udarbejder deres egne programmer for forebyggelse af produktion af fødevareraffald og effektiv brug af det fødevareraffald, der produceres. Udvalget henstiller, at virksomheder, der hyres til at levere cateringtjenester til myndigheder, pålægges at indføre tilsvarende foranstaltninger ⁽⁷⁾;

21. understreger, at det er vigtigt at fremme udvekslingen af god praksis i stor målestok. Dette bør først og fremmest bestå i at udbrede programmer til fremme af lokalt forbrug af varer fra lokale producenter ved hjælp af korte distributionskanaler og gennem donation. Anvendelsen af god praksis skal endvidere gennem den indhøstede erfaring fremme indførelsen af passende foranstaltninger ved at forsyne de lokale myndigheder med de nødvendige oplysninger til gennemførelse af sådanne udviklingsprogrammer og udgøre et incitament for dem, der endnu ikke har taget skridt i denne retning;

22. anbefaler, at lokale og regionale produkter samt sæsonprægede produkter så vidt muligt anvendes som råvarer til catering (herunder offentlig cateringstjeneste, turismefaciliteter samt pensionater, restauranter og andre foretagender, der udfører lignende aktiviteter), og mener, at der bør gøres et lobbyarbejde til fordel for lokalt producerede fødevarer for at afkorte produktions- og forbrugskæden, idet det reducerer antallet af forarbejdningsstadier og dermed også det affald, der genereres på de forskellige stadier;

23. anbefaler, at der i virksomheder i fødevarersektoren og inden for hotel- og restaurationsbranchen indføres kodekser for god praksis, som sigter mod optimal udnyttelse af produkter, ved at overskydende mad anvendes til sociale formål gennem effektive distributionsnet, som sikrer, at dette overskud kommer sociale organisationer og dårligt stillede familier til gode;

24. tilskynder kommuner og lokale myndigheder, der har ansvaret for grundlæggende skoleundervisning og anden form for uddannelse, til at inkludere spørgsmålet om fødevareraffald, og hvordan det mindskes, i læseplanerne, hvilket for eksempel kan ske gennem temadage, studiebesøg, ved at lære eleverne, hvordan fødevarer håndteres i deres egen institution, og ved for eksempel at lade eleverne og andre cateringkunder deltage i udviklingen af cateringtjenester. Det er vigtigt, at så mange skolebørn og elever som muligt i løbet af deres skoletid får et samlet billede af, hvilken betydning fødevarerproduktion og -forbrug har for økonomien, miljøet og en socialt og etisk bæredygtig forbrugeradfærd.

Endvidere er det vigtigt at gennemføre informations- og uddannelseskampagner om ansvarligt forbrug, som er rettet mod forbrugerne generelt og ikke kun mod skolerne, hvor der især sættes fokus på anskaffelse af produkter, som opfylder et reelt behov, og på opbevaring af disse produkter;

25. mener, at mindskelse og forebyggelse af fødevareraffald ligeledes bør medtages i programmer for livslang læring, hvorunder der kan udvikles forskellige læringsmetoder og -tilgange afhængig af aldersgruppe og stadie i livet;

26. opfordrer kommuner og lokale myndigheder til i samarbejde med civilsamfundsorganisationer at iværksætte kampagner for at øge husholdningernes bevidsthed om vigtigheden af madplaner;

27. understreger civilsamfundsorganisationernes og -aktørernes vigtige rolle og indsats i regionerne, idet det er dem, som indsamler og omfordeler de fødevarer, der ellers ville gå til spilde. Af hensyn til nærhedsprincippet finder udvalget det nødvendigt, at der er et tættere samarbejde mellem de regionale og lokale myndigheder og de sociale organisationer, der har ansvaret for indsamling og distribution af de fødevarer, der ellers ville gå til spilde;

28. anbefaler, at lokale og regionale myndigheder med ansvar for affaldshåndtering udvikler affaldssorterings- og genanvendelsesordninger, tydeligere angiver andelen af fødevareraffald og gør de indsamlede oplysninger tilgængelige for alle for på den måde at bidrage til at forøge andelen af fødevareraffald, der genanvendes som f.eks. biogas og kompost. Dette kunne tillige have positiv indvirkning på den lokale økonomi, beskæftigelse og innovation;

⁽⁷⁾ EØSU og Regionsudvalget har for eksempel deres egne regler for miljøløsdelse og et praktisk samarbejde om genanvendelse af overskudsfødevarer med hjælp fra lokale organisationer.

29. tilskynder alle udvalgets medlemmer til i deres egen by, kommune eller region at udbrede kendskabet til denne udtalelses målsætninger og til at gennemføre deres egne programmer for mindskelse og forebyggelse af fødevarespild. Det er en af de mest effektive og hurtigst virkende metoder, som lokale og regionale myndigheder kan benytte til direkte at påvirke udviklingen i retning af miljømæssig og økonomisk bæredygtighed.

Bruxelles, den 15. juni 2016.

Markku MARKKULA
Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Bekæmpelse af radikaliserings og voldelig ekstremisme: forebyggelsesmekanismer på lokalt og regionalt niveau

(2017/C 017/07)

Ordfører: Bart SOMERS (ALDE/BE), borgmester i Mechelen og gruppeformand for Open VLD i det flamske parlament

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

INDLEDNING

1. Det Europæiske Regionsudvalg bifalder Europa-Parlamentets forslag til beslutning om forebyggelse af voldelig radikaliserings og terrororganisationers rekruttering af europæiske borgere og glæder sig over Udenrigsudvalgets og Kultur- og Uddannelsesudvalgets udtalelser herom;
2. understreger, at bekæmpelse af terrorisme og forebyggelse af voldelig radikaliserings og terrororganisationers rekruttering af europæiske borgere fortsat først og fremmest hører under medlemsstaternes kompetence, men at lokalt, europæisk og internationalt samarbejde også er en afgørende forudsætning for, at der kan skrives effektivt ind. Udvalget er forfærdet over de seneste terrorangreb, som radikaliserede og hensynsløse personer har gennemført, og udtrykker sin dybeste sympati med ofrene og deres venner og familier. Disse hændelser understreger endnu en gang det presserende behov for europæisk og internationalt samarbejde til bekæmpelse af voldelig radikaliserings og international terrorisme. Udvalget er overbevist om, at meget mere omfattende udveksling af efterretninger og øget samarbejde på alle niveauer inden for sikkerheds- og retshåndhævelses tjenester og mellem sociale aktører, civilsamfundet og offentlige instanser på forskellige niveauer er nødvendigt for at forebygge vold og forsvare de værdier, som vi sætter pris på i vores åbne, respektfulde, inkluderende og mangfoldige samfund;
3. understreger, at ingen form for parallelsamfundsmodel, der står i modsætning til disse værdier, kan tillades eller tolereres;
4. tilskynder de europæiske og nationale myndigheder til i så høj grad som muligt at udveksle efterretninger med de lokale myndigheder uden at bringe sikkerheden i fare;
5. mener, at det er nødvendigt at imødegå fænomenet voldelig radikaliserings, som udgør en trussel mod borgerne i Europa og Europas universelle værdier, som bygger på vores kulturelle og humanistiske arv;
6. understreger i denne henseende, at samliv kræver uddannelsesmæssige bestræbelser for at sikre, at EU's samfundsborgere er fælles om demokrati, lovhåndhævelse og princippet om menneskelig værdighed;
7. anmoder Kommissionen, medlemsstaterne, de lokale og regionale myndigheder samt civilsamfundet og navnlig forskersamfundet om at intensivere deres indsats, i særdeleshed deres samarbejde på tværs af landegrænser og sektorer, for at gennemgå de primære årsager, processen og de forskellige indflydelser og faktorer, der fører til voldelig radikaliserings, således at der kan udvikles værktøjer, hvormed medlemsstaterne og EU kan udforme en evidensbaseret strategi;
8. henviser til, at voldelig radikaliserings er et internationalt fænomen, og at der kan læres af de erfaringer, der er gjort i mange andre dele af verden. Udvalget bifalder i den henseende etableringen af tværfaglige netværk, såsom Strong Cities Network (det stærke bynetværk) og udbygningen af de eksisterende tværfaglige netværk, som har til formål at skabe endnu tættere internationale forbindelser mellem byer og lokale myndigheder for at forbedre lokale tilgange til forebyggelse af voldelig ekstremisme. Regionsudvalget understreger behovet for at udvikle et EU-netværk, som skal bidrage til et stærkere lokalt og regionalt samarbejde om bekæmpelse af radikaliserings, voldelig ekstremisme og terrorisme i EU, og tilskynder endvidere netværket til bevidstgørelse om radikaliserings og netværket for strategisk kommunikation til at fortsætte udviklingen af effektive forebyggende foranstaltninger, navnlig ved at forbedre den tidlige sporing af tegn på radikaliserings på lokalt plan og ved at imødegå retorik gennem kommunikationsstrategier og udvikling af robuste indslusningsprogrammer;

9. konstaterer, at der i Europa allerede findes en række instrumenter til at bekæmpe voldelig radikaliserings af europæiske borgere, og at EU og dets medlemsstater bør gøre fuld brug heraf og søge at forbedre dem, således at de afspejler de nuværende udfordringer, som EU og medlemsstaterne står over for;

10. understreger betydningen af at tage fat på årsagerne for at løse problemet med radikaliserings og rekruttering til terrorisme ved at styrke forebyggelsesarbejdet, navnlig gennem overvågning af internettet og dialog med lokalsamfund og religiøse ledere samt gennem møder, informationsdage og foranstaltninger til bevidstgørelse og generel oplysning i hele civilsamfundet;

11. henviser til, at RAN (netværket til bevidstgørelse om radikaliserings) og det nyoprettede ekspertisecenter spiller en vigtig rolle, og glæder sig endvidere over de fremskridt, der er opnået af det nederlandske formandskab for Rådet for Den Europæiske Union;

12. understreger, at RAN bør yde en ekstra indsats for at nå mindre byer og lokalsamfund, således at små enheder ligeledes kan få adgang til RAN.

Definition af begrebet radikaliserings

13. Det Europæiske Regionsudvalg opfordrer Kommissionen til som udgangspunkt for en mere koordineret tilgang i de forskellige lande med input fra de regionale og lokale myndigheder hurtigt at søge enighed om en fælles definition af fænomenet voldelig radikaliserings, samtidig med at der tages hensyn til, at hver medlemsstats erfaring i bund og grund er formet af unikke politiske, kulturelle og juridiske elementer;

14. forstår, i mangel af en almindeligt anerkendt definition af »voldelig radikaliserings«, ved begrebet radikaliserings, at folk legitimerer brugen af vold og/eller selv anvender vold til at realisere deres politiske mål, som undergraver den demokratiske retsorden og de grundlæggende rettigheder, der udgør grundlaget herfor;

15. betragter voldelig radikaliserings som en ideologisk strid, hvor radikaliserede individer og grupper med vold vil omstyrte den europæiske model, der har menneskerettigheder, ytringsfrihed, religions- og trosfrihed, retsstatsprincippet, ligestilling mellem mænd og kvinder og ikkeforskelsbehandling som grundlæggende elementer, for at fremme deres egne holdninger, der er uforenelige med disse værdier;

16. fremhæver, at voldelig radikaliserings er et komplekst og dynamisk fænomen, der ikke alene er afhængigt af en række globale, sociologiske, politiske og geopolitiske faktorer, men også af personrelaterede forhold, som der ikke kan ses bort fra. Udvalget bemærker desuden en bekymrende ny tendens til, at ikke blot radikale af forskellig overbevisning forsøger at overtale flere andre til brug af vold, men også at visse grupper bevidst arbejder på at rekruttere personer med en kriminel baggrund, som har erfaring med brug af vold, til radikalisme;

17. advarer om, at rekruttering til voldelig radikalisme stadig oftere foregår bag lukkede døre i onlinefællesskaber/fora, hvor overbevisende budskaber om voldelige ideologier er bredt tilgængelige, og hvor de pågældende når ud til mange, som er modtagelige over for disse budskaber;

18. betoner, at denne voldelige radikaliserings ikke svarer til en bestemt profil, men berører mænd, kvinder og i særlig grad unge europæere med alle former for sociale baggrunde, som har det til fælles, at de på grund af identitetskonflikter, formodede eller reelle erfaringer med uretfærdighed, diskrimination og social udstødelse ofte føler sig uden for samfundet;

19. påpeger, at der i mange tilfælde er tale om europæiske borgere, der er født og uddannet i Europa, men som alligevel tilslutter sig voldelige radikale idéer;

20. advarer om, at terrorisme og voldelig radikaliserings i vid udstrækning giver et stereotyp billede af religioner, hvilket igen bruges til at retfærdiggøre radikaliserings fra den anden side, herunder i neonazistiske og neofascistiske miljøer, med deraf følgende bølger af hadforbrydelser og hadefulde tale motiveret af racisme, fremmedhad og andre former for intolerance i forhold til udtalelser, tro eller religion;

21. konstaterer, at voldelig radikaliserings, til trods for at det største sikkerhedsproblem af EU-medlemsstaterne med rette udpeges til at være det forhold, at fundamentalister rejser til og fra konfliktzoner, ikke kan begrænses til en bestemt ideologi eller tro, men kan forekomme ved misbrug af forskellige ideologier og trosretninger, og at bekæmpelse af voldelig radikaliserings derfor ikke må begrænses til radikaliserings med udspring i islamisk fundamentalisme;

22. understreger, at politisk engagement på alle forvaltningsniveauer er et vigtigt redskab i kampen mod den voldelige radikaliserings. Dette indebærer endvidere et behov for at lære af dårlige såvel som gode erfaringer fra fortiden og at sætte åbenhed for samarbejde med samtlige samfundskræfter, der kan være til hjælp, over politisk pointhøstning.

POLITISKE ANBEFALINGER

Menneskerettigheder og mangfoldighed som udgangspunkt

23. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at menneskerettigheder bør udgøre et centralt element i EU's politik for terrorbekæmpelse og forebyggelse af voldelig radikaliserings;

24. henviser til det vigtige i, at de grundlæggende rettigheder og borgerlige frihedsrettigheder respekteres i alle foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af voldelig radikaliserings, der gennemføres af medlemsstaterne og EU, dvs. retten til privatliv, retten til databeskyttelse, princippet om uskyldsformodning, retten til retfærdig rettergang og retfærdig proces, ytringsfriheden, trosfriheden og foreningsfriheden;

25. understreger, at et samfund, som fuldt ud respekterer menneskerettighederne for alle befolkningsgrupper, og som overholder internationale og regionale standarder, og dermed i forbindelse med forebyggelse og bekæmpelse af voldelig radikaliserings gør op med forskelsbehandling, racisme og andre former for intolerance, udfylder en væsentlig rolle;

26. anser EU's demokratiske værdier som et middel, der garanterer de europæiske borgeres frihed;

27. henviser til vigtigheden af at fjerne enhver grobund for voldelig radikaliserings, i første række racisme og forskelsbehandling. Selv om der ikke eksisterer noget 1-1-forhold mellem racisme, forskelsbehandling og voldelig radikaliserings, og racisme og forskelsbehandling ikke kan være nogen undskyldning for voldelig radikaliserings, kan et samfund, hvor alle deltager aktivt, kun sikres, hvis der føres en konsekvent politik for lige muligheder og ikkeforskelsbehandling;

28. opfordrer Kommissionen til at tilskynde medlemsstaterne og deres lokale og regionale myndigheder til at føre en mere aktiv og bevidst politik mod forskelsbehandling, især i uddannelsessystemet samt på arbejdsmarkeds- og boligområdet, og i den forbindelse bl.a. lade sig inspirere af politikkerne i de regioner, hvor der allerede er iværksat integrationsforanstaltninger såsom decentral modtagelse. For at bekæmpe spredningen af radikalisme bør det være en prioritet at sigte mod en reel social og kulturel integration, som bygger på konstruktiv dialog mellem de forskellige samfundsgrupper og på uddannelse. Til dette formål er det nødvendigt, at alle de parter i civilsamfundet, hvis aktiviteter fokuserer på dette mål, støttes, værdsættes og sættes i stand til at arbejde så effektivt som muligt;

29. understreger vigtigheden af — såvel i den europæiske, den nationale og den regionale forvaltning som på lavere niveau: grupper af nationale og europæiske borgere — at indføre love, foranstaltningspakker og modeller for bedste praksis for så vidt angår relationer mellem samfundsgrupper og mellem etniske, religiøse, politiske og andre grupper med henblik på at øge den gensidige viden blandt aktører, der kan tænkes at blive involveret i en konflikt eller udsat for en form for voldelig radikaliserings. Foranstaltningerne kan i første omgang udvikles teoretisk og derefter gennemføres via de regionale, nationale og europæiske myndigheder;

30. anmoder Kommissionen om at støtte medlemsstaternes og de regionale og lokale myndigheders indsats for at indhente det forsømte, når det gælder mangfoldighed og på arbejdsmarkedet generelt;

31. opfordrer EU-medlemsstaterne og deres regionale og lokale myndigheder til at arbejde sammen med EU-institutionerne for at fremme den europæiske model som en model, hvor mangfoldighed i Europa er et væsentligt element i den sociale struktur og udgør et vigtigt kulturgode. Den Europæiske Unions grundlæggende rettigheder, der værner om denne mangfoldighed, såsom ytringsfrihed, retsstatsprincippet og adskillelse af religion og stat, må under ingen omstændigheder drages i tvivl, hverken gennem radikale gruppers totalitære tankegang eller i forbindelse med de foranstaltninger, der skal træffes i bekæmpelsen af voldelig radikaliserings;

32. efterlyser, at der i tæt samarbejde med medlemsstaterne og de regionale og lokale myndigheder iværksættes EU-initiativer for at tage hånd om områder og regioner, hvor forskellige former for organiseret kriminalitet er udbredt. Disse specifikke områder skal kortlægges i fællesskab, prioriteres og gives ekstra støtte på grundlag af kvantitative og kvalitative kriterier. Illegale kredsløb, hvor penge kan hvidvaskes, og hvor retsstaten undergraves, skal bekæmpes effektivt ved hjælp af politi og retsvæsen. På den måde forhindres det, at der opstår kvarterer, hvor retsstatsprincippet er fraværende, hvor der hersker lovløshed og mangler moralske standarder, og hvor den demokratiske retsstats grundelementer ikke længere er synlige i den sociale virkelighed og i den enkeltes hverdag. Et sådant vakuum giver ekstremistiske netværk gode muligheder for at indsamle finansielle midler via ulovlige aktiviteter, for at rekruttere og for at undergrave den demokratiske retsstats legitimitet;

33. opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at sørge for, at målene for bæredygtig udvikling og deres respektive delmål bliver opfyldt, særligt mål 1, 4, 8, 11 og 16. Ved at opfylde disse mål, hvilket alle EU's medlemsstater allerede har indvilget i at samarbejde om, vil man kunne fjerne de vigtigste årsager til radikaliserings og ekstremisme i Europa og på verdensplan. Der mindes om, at målene for bæredygtig udvikling også finder anvendelse på EU's område, og at menneskelig udvikling for alle verdens borgere tager afsæt i værdighed, inklusion, modstandsdygtighed og bæredygtighed. Denne vej mod bæredygtig menneskelig udvikling er ikke blot et præventivt middel mod radikaliserings og ekstremisme, men bidrager også til efterlevelse af menneskerettighederne for alle, som bor på denne planet med dens begrænsede ressourcer;

34. henviser til det vigtige i at forebygge fremkomsten af dårligt stillede bydele, der savner mangfoldighed, og hvor ét etnisk-kulturelt fællesskab dominerer. Kommissionen bør hjælpe medlemsstaterne og de regionale og lokale myndigheder med at fremme social samhørighed og inklusion som løftestang for forebyggelse af voldelig radikaliserings og opmuntre medlemsstaterne til at stille de nødvendige midler til rådighed i den henseende;

35. opfordrer Kommissionen til at stille de finansielle midler til rådighed, der sætter de lokale myndigheder i stand til at udpege og forbinde folk og netværk, der kan skabe en modfortælling;

36. mener, at det er vigtigt at udvikle en modfortælling inden for det muslimske fællesskab og mobilisere de muslimer, der afviser ekstremisternes forsøg på at tage deres religion som gidsel, og opfordrer borgmestrene til at samarbejde med deres lokale muslimske fællesskaber om at udvikle en sådan modfortælling;

37. opfordrer til, at flygtninge og nyankomne migranter sikres gode startmuligheder i vores samfund, og at der i hver medlemsstat, region og kommune tilbydes skræddersyede integrationskurser, hvor der i højere grad kan lægges vægt på spørgsmål om bl.a. ligestilling mellem mænd og kvinder, adskillelse af religion og stat, betydningen af demokrati og tolerance, de for alle borgere gældende retsprincipper, adfærdskodeksen for det offentlige rum og virkningerne af dette i et samfund demonstreret ved hjælp af praktiske eksempler, og hvor der lægges stor vægt på kendskab til landets sprog, bl.a. som formidler af værdier, viden og en fælles identitet;

38. opfordrer Kommissionen til for alvor at gøre fremskridt i kampen mod arbejdsløshed hos etniske minoriteter og skolefrafald i samarbejde med lokale myndigheder og regioner, der i særlig grad er berørt af disse problemer, fordi disse problemer og den medfølgende mangel på perspektiv for de unge i høj grad kan skabe grobund for voldelig radikaliserings;

39. tilskynder medlemsstaterne og de regionale og lokale myndigheder til at fastlægge en politisk strategi, som kombinerer socialpolitiske instrumenter (herunder beskæftigelse, uddannelse, integration og ikkeforskelsbehandling), humanitær hjælp og andre politikområder med særlige foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af voldelig radikaliserings.

De lokale og regionale myndigheders rolle

40. Det Europæiske Regionsudvalg betoner, at det er helt afgørende, at alle aktører på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan er bevidste om deres ansvar for at forebygge og bekæmpe voldelig radikaliserings;

41. henviser til, at de lokale og regionale myndigheder spiller en central rolle i forebyggelsen og bekæmpelsen af voldelig radikaliserings, da det er disse myndigheder, som rammes først og hårdest af denne problematik, og som har kompetence til at samarbejde med andre vigtige aktører i bekæmpelsen af fænomenet;

42. understreger betydningen af at tilvejebringe EU midler med fokus på Europas byer og regioner og tilskynde de lokale og regionale myndigheder til at ansøge om midler til gennemførelse af projekter eller programmer til forebyggelse af voldelig radikaliserings og kampagner, der skal identificere problemer i forbindelse med konflikter, og til at øge borgernes bevidsthed;

43. er klar over, at det kan variere meget mellem de enkelte medlemsstater, i hvilket omfang de påtager sig ansvaret for at modvirke risikoen for voldelig radikaliserings og forebygge terrororganisationers rekruttering, og at nogle af dem allerede har iværksat effektive strategier, mens andre halter bagefter;

44. er enig i, at det er nødvendigt at styrke informationsudvekslingen og det operative samarbejde, gøre fremskridt inden for bekæmpelsen af ulovlig handel med skydevåben og bekæmpe finansieringen af terrorisme. Regionsudvalget er endvidere af den opfattelse, at det er nødvendigt at finde effektive instrumenter til kontrol af det såkaldte »skjulte net« (»Deep Web« og »Darknet«), der ofte benyttes til formidlingen af radikalt indhold samt styrke kontrollen ved de ydre grænser på basis af risikoindikatorer;

45. opfordrer Kommissionen til at støtte medlemsstaterne i koordineringen af deres strategier gennem udveksling af oplysninger og erfaringer, som deres lokale og regionale myndigheder råder over, med henblik på at samle god praksis og nyttige kompetencer, evaluere trufne foranstaltninger og samarbejde om nye initiativer inden for bekæmpelse af voldelig radikaliserings;
46. opfordrer Kommissionen til at fremhæve de lokale myndigheders vigtige rolle inden for forebyggelse af voldelig radikaliserings og voldelig ekstremisme og støtte denne centrale rolle ved at prioritere opstillingen af en europæisk handlingsramme for bekæmpelse af voldelig radikaliserings på lokalt, regionalt og nationalt plan, som giver medlemsstaterne anbefalinger med hensyn til (videre)udvikling af deres egen politik på området;
47. opfordrer Kommissionen til at koncentrere sig om en yderligere samling og formidling af bedste praksis i en bog med retningslinjer, der blandt andet allerede kan fås hos RAN CoE, således at lokale myndigheder, der ofte har en begrænset kapacitet, støttes i forbindelse med udviklingen af deres egen lokale strategi;
48. anser det for nødvendigt, at Kommissionen støtter lokale og regionale myndigheder i udviklingen af lokale og nationale forebyggelsesstrategier til bekæmpelse af voldelig radikaliserings, f.eks. ved at stille eksperter fra RAN CoE til rådighed for de berørte myndigheder. Udvalget understreger vigtigheden af udveksling af erfaringer og bedste praksis mellem lokale og regionale myndigheder;
49. mener, at en helhedsorienteret politisk strategi for bekæmpelsen af voldelig radikaliserings har tre niveauer: forebyggelse (imødegåelse af voldelig radikaliserings, f.eks. ved at fjerne grobunden herfor), intervention (specialiseret ledsagelse af personer, der er sårbare over for voldelig radikaliserings) og bekæmpelse (et håndfast juridisk svar på fænomenet voldelig radikaliserings);
50. fremhæver det vigtige i, at nationale, regionale og lokale myndigheder investerer i konkrete præventive interventionsforanstaltninger til bekæmpelse af voldelig radikaliserings, i stedet for kun at føre en reaktiv politik for bekæmpelsen. Det er ligeledes vigtigt at finansiere forskningsprogrammer for at forstå bevæggrundene for radikalisme og metoden til at bekæmpe den;
51. mener, at civilsamfundsorganisationerne og de lokale aktører spiller en vigtig rolle i udviklingen af projekter til forebyggelse og bekæmpelse af voldelig radikaliserings, som er tilpasset til deres lokalområde eller organisation, understreger behovet for en strategi, der bygger på deltagelse og høring af flere partnere og sektorer, da voldelig radikaliserings er et tværdisciplinært problem, der kræver tværdisciplinære løsninger, og opfordrer derfor til tæt samarbejde mellem alle civilsamfundets aktører på alle niveauer og til et styrket samarbejde mellem de parter, der er aktive i felten, f.eks. foreninger og ngo'er;
52. fremhæver det nødvendige i en interkulturel dialog med de forskellige fællesskaber, ledere og sagkyndige med henblik på for at nå frem til en bedre forståelse og dermed også en bedre forebyggelse af voldelig radikaliserings;
53. mener, at samfundsorganisationer og lokale aktører har en vigtig rolle at udfylde i udviklingen af projekter til forebyggelse og bekæmpelse af voldelig radikaliserings, som er tilpasset til deres lokalområde eller organisation;
54. anser det i den forbindelse for at være absolut nødvendigt at etablere specialiserede uddannelser for frontlinjearbejdere og fagfolk i marken, der sætter dem i stand til at identificere foruroligende adfærdssændringer og til at føre passende tilsyn med unge, der er modtagelige for voldelig radikaliserings;
55. mener endvidere, at specialiserede kurser for politiske beslutningstagere og politikere, som er aktive på de forskellige forvaltningsniveauer, er nødvendige, således at de bliver bevidste om betydningen af en effektiv forebyggende tilgang og behovet for samarbejdsbaseret kommunikation vedrørende denne problematik;
56. opfordrer Kommissionen til at støtte medlemsstaterne i gennemførelsen af oplysningskampagner, der skal bevidstgøre unge og unge voksne om problematikken vedrørende voldelig radikaliserings og stimulere til kritisk tænkning;
57. anser det for nødvendigt, at hver medlemsstat, der har til opgave at varetage strategisk kommunikation og strategiske modbudskaber tilpasset det enkelte lands særlige forhold og befolkningsgrupper, opretter de nødvendige strukturer til at spore radikaliserings, yder vejledning og indfører individuelle mentorordninger til personer, der er i risiko for at blive radikaliseret, og opretter et kontaktpunkt til rapportering af mulig radikaliserings og modtagelse af vejledning i, hvordan man bør reagere på det, for familiemedlemmer, venner, lærere og andre kontaktpersoner. Sådanne strukturer bør udvikles i tæt koordinering mellem de europæiske, nationale, lokale og regionale niveauer;

58. anser det for nødvendigt, at individuelle vejledningsprogrammer er i tråd med den pågældende persons livsmiljø og omgivelser, hvorfor det er nødvendigt at inddrage de lokale og regionale myndigheder samt de sociale organisationer, der arbejder med problemet på gaden, i programudviklingen, og mener, at institutioner inden for sport, kultur og uddannelse kan være med til at bane vejen for integration;

59. peger på, at foreninger og organisationer inden for dette område, som er fri for statslig indblanding, kan opnå gode resultater med hensyn til at reintegrere radikaliserede borgere i samfundet;

60. mener, at uddannelsesprogrammer, der styrker kritisk tænkning, intellektuel åbenhed og kendskabet til de principper, der ligger til grund for vores demokratiske retsstat, bør fremmes;

61. er af den opfattelse, at der bør indføres støtteforanstaltninger til resocialisering af hjemvendte efter retsforfølgelse og løsladelse fra fængsel. Også i fængslerne skal der udvikles effektive strategier for opsporing og imødegåelse af radikalisering;

62. påpeger, at eksperter inden for forebyggende aspekter af bekæmpelse af radikalisering og behandling af radikaliserede indsatte i fængslerne skal handle i overensstemmelse med landenes nationale sikkerhedsstandarder, og understreger i den sammenhæng den tvingende nødvendighed af at opnå et integreret og koordineret rum for indsatser, hvor forebyggelse, terrorismebekæmpelsespolitikker og fængselspersonale alle bidrager til et sammenhængende arbejde i tråd med principper, der er fastlagt af tydelige sikkerhedsstandarder og -modeller;

63. opfordrer indtrængende Kommissionen til at undersøge, hvordan sådanne individuelle vejledningsprogrammer kan valideres som en foranstaltning i bekæmpelsen af voldelig radikalisering for at sikre, at der ikke kun sættes fokus på at identificere voldelig radikalisering, men også lægges vægt på at reintegrere de pågældende personer i samfundet;

64. fremhæver betydningen af at kombinere individuelle afradikaliseringer med foranstaltninger som f.eks. etablering af partnerskaber med repræsentanter for lokalsamfundet, investeringer i sociale og lokale projekter, der sigter mod at imødegå økonomisk og geografisk marginalisering, og mentorordninger for fremmedgjorte og udstødte unge, som anses for at være i fare for voldelig radikalisering;

65. fremhæver det vigtige i, at der som led i bekæmpelsen af voldelig radikalisering ydes støtte til familien. Ifølge nogle eksperter er der ofte for meget fokus på at arbejde med den enkelte i stedet for at arbejde med familien. Familien kan bidrage til at forebygge radikalisering og hjælpe med til at genintegrere radikaliserede personer, herunder personer der er vendt tilbage fra konfliktområder, til at genetablere kontakten med samfundet. Udvalget opfordrer derfor medlemsstaterne og deres lokale og regionale myndigheder til at anerkende vigtigheden af denne støtte og behovet for at hjælpe familier i denne situation ved at udforme hensigtsmæssige programmer;

66. understreger, at den seneste forskning viser, at stadig flere kvinder bliver radikaliseret og hvervet til terrororganisationer, og mener, at EU og medlemsstaterne, når de fastlægger strategier til forebyggelse af voldelig radikalisering, i det mindste bør tage et vist hensyn til kønsaspektet. Det Europæiske Regionsudvalg opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til, i samarbejde med de regionale og lokale myndigheder, at føre en mere offensiv politik for ligestilling mellem kønnene med den begrundelse, at der er tale om en hjørnesteen i vores europæiske samfundsmodel, og anmoder i den forbindelse også om kraftigere forebyggelse og bekæmpelse af seksuel chikane og vold;

67. opfordrer Kommissionen til at fremme generelle programmer, der støtter unge kvinder i deres bestræbelser på øget ligestilling;

68. finder det nødvendigt, at der i hver enkelt medlemsstat, i samarbejde med de regionale og lokale myndigheder, indføres et varslingsystem for bistand og vejledning, der vil gøre det muligt for familier og lokalsamfund at opnå støtte eller let og hurtigt at indberette udviklingen af pludselige adfærdsmæssige ændringer, der kan være et tegn på en voldelig radikaliseringsproces eller en persons afrejse med henblik på at tilslutte sig en terrororganisation;

69. henviser i den forbindelse til, at »hotlines« har haft succes, men at der bør skelnes mellem meldepunkter for voldelig radikalisering (meldtjenester) og støtte til venner og familie i en sådan destabiliserende situation (hjelptjenester);

70. anmoder Kommissionen om at undersøge, om det vil være muligt at oprette et sådant system i alle EU-lande;
71. understreger endelig, at disse forholdsregler kun kan gennemføres ved hjælp af langsigtede sociale investeringsprogrammer. Udvalget opfordrer kraftigt Kommissionen, medlemsstaterne og de regionale og lokale myndigheder til at tage udgangspunkt i denne vision ved udviklingen af en politik til forebyggelse og bekæmpelse af voldelig radikaliserings og anmoder Kommissionen om, når den udarbejder foranstaltninger til bekæmpelse af voldelig radikaliserings, at være meget opmærksom på langtidsvirkningen af sådanne foranstaltninger på et fremtidigt inklusivt og interkulturelt samfund i Europa med plads til alle.

Bruxelles, den 16. juni 2016.

Markku MARKKULA

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — EU's svar på de demografiske udfordringer

(2017/C 017/08)

Ordfører: Juan Vicente HERRERA CAMPO (ES/EPP), ministerpræsident for regionen Castilla- León

POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

De demografiske udfordringer, som EU står overfor

1. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at de demografiske forandringer er en af de største udfordringer, EU står over for. De bagvedliggende faktorer omfatter blandt andet befolkningens aldring, faldet i antallet af unge og den lave fødselsrate. Derfor afhænger befolkningsudviklingen i høj grad af migrationsbevægelserne, der er meget forskellige fra område til område i EU. Ubalancerne skaber en række udfordringer i såvel de områder, hvor befolkningstallet falder, som i de store byområder, hvor befolkningstallet stiger;
2. mener dog, at bidraget fra migration kun er en kortsigtet løsning, som ikke er tilstrækkelig til at løse problemet med det faldende fødselstal. Migration kan udgøre et tilskud til arbejdskraften nu og her, men samtidig øges også de voksnes procentdel af befolkningen i Europa, hvilket ikke løser problemet med faldende fødselstal og den generelle aldring af befolkningen;
3. påpeger, at den samlede befolkningsvækst i Europa siden 2000 har været meget begrænset sammenlignet med de forudgående 50 år, idet den har ligget på ca. 0,5 % om året. I 2014 oplevede 12 medlemsstater et fald i befolkningstallet, mens 16 oplevede en stigning. Der er store forskelle mellem det østlige og det vestlige Europa og også, omend i mindre grad, mellem nord og syd. Selv inden for samme medlemsstat er der ofte regionale forskelle. I de fleste europæiske lande opleves navnlig i byområderne en større vækst end i landområderne. Alle fjerntliggende landdistrikter i Europa oplever demografiske udfordringer. Den nylige økonomiske krise har forstærket denne forskel både på europæisk og nationalt plan og har øget udfordringerne med faldende befolkningstal på regionalt plan;
4. understreger, at der skal tages højde for prognoserne frem til 2060 i rapporten om befolkningsaldringen fra 2015. Der forventes store forandringer i aldersfordelingen af EU's befolkning som følge af samspillet mellem fødselsraten, den forventede levetid og migrationer. Forholdet mellem aktive og afhængige borgere går fra 4 til 1 til ca. 2 til 1. Europa vil ikke blot være ældre i 2060, men befolkningen vil også mere ujævnt fordelt. I henhold til prognoserne kommer der til at være store forskelle mellem og internt i medlemsstaterne, idet befolkningstallet falder i ca. halvdelen af disse og stiger i den øvrige halvdel;
5. henleder opmærksomheden på den enorme økonomiske, sociale, budgetmæssige og miljømæssige påvirkning på både nationalt, regionalt og lokalt plan på grund af demografiske forandringer. De påvirker pensionssystemernes og sundhedssystemernes bæredygtighed. De bestemmer udviklingen af velfærdsstaten, primært på grund af presset på sundhedssystemerne og de sociale tjenesteydelser, der vedrører pleje af den ældre del og den omsorgsfahængige del af befolkningen. De påvirker udviklingen af de forskellige regioner i EU og bevarelsen af de traditionelle økosystemer og af infrastrukturene. Regionsudvalget påpeger risikoen for affolkning af visse områder i EU. For eksempel slås de fjerntliggende regioner med særlige geografiske og demografiske udfordringer som følge af deres begrænsede muligheder for mobilitet. Selvom nogle områder eller regioner på grund af deres karakteristika bliver påvirket i mindre grad eller på et senere tidspunkt, vil konsekvenserne utvivlsomt kunne mærkes i hele EU;
6. fremhæver den mulighed, der ligger i at tage højde for disse forhold med udgangspunkt i den demografiske udvikling på verdensplan. I den forbindelse glæder udvalget sig over OECD's arbejde med indsamling på lokalt og regionalt plan af sammenlignelige befolkningsdata, som bidrager til en bedre forståelse af de demografiske udfordringer, der rækker ud over Europas grænser. Nyttige værktøjer til forståelse af demografiske udfordringer og indsamling af data om demografiske ændringer kan være demografiske kort på EU-plan, dvs. digitale værktøjer, der anvendes til dataminering og kortlægning af demografiske indikatorer via det geografiske informationssystem (GIS).

Regionernes og byernes svar på de demografiske udfordringer

7. Det Europæiske Regionsudvalg konstaterer, at de europæiske regioner og byer reagerer forskelligt på de demografiske udfordringer:

- ved hjælp af foranstaltninger til at øge produktionsaktiviteten og forbedre beskæftigelsen, hvilket er uundgåeligt, når man skal tackle såvel befolkningsvækst som -nedgang
- ved hjælp af politikker, der yder støtte til familier, og foranstaltninger, som bidrager til en bedre balance mellem arbejds- og familieliv, hvilket kan have en positiv afsmitning på fødselsraten
- ved hjælp af politikker, der sigter på at sikre tilstedeværelsen af uddannelsesinstitutioner i isolerede landdistrikter
- ved hjælp af foranstaltninger rettet mod at fremme unges myndiggørelse og økonomiske uafhængighed og ved at tilpasse kvalifikationerne til arbejdsmarkedets behov
- ved at iværksætte initiativer for emigranternes tilbagevenden og genoprettelse af talentmassen
- ved at sikre lige muligheder mellem kvinder og mænd samt forbedre integrationen af indvandrere
- ved at tilpasse sundhedsydelser og sociale tjenesteydelser til befolkningens aldring, med fokus på at støtte en uafhængig tilværelse og forhold som bedre forebyggelse og samordning af tjenesteydelser i et klima med færre ressourcer og stigende efterspørgsel
- ved at tilpasse byerne, så de bliver mere tiltrækkende, især for de ældre og de plejefølgende
- gennem tilpasning af transportpolitikker og yderligere særlige foranstaltninger med henblik på at sikre mobilitet og øge den indbyrdes forbindelse i og mellem alle regioner med innovative tilgange som f.eks. behovsstyret transport;

8. opfordrer de europæiske byer og regioner til fortsat at løse disse problemer og i den forbindelse udnytte de muligheder, som de demografiske forandringer åbner op for, såsom mulighederne i forbindelse med »det grå guld«, som kan udnyttes af virksomheder og selskaber, der udformer og tilbyder innovative produkter og tjenesteydelser til seniorer, idet denne mulighed især bør udnyttes i de regioner, som er mest berørt af de demografiske forandringer. Udfordringerne er også en god lejlighed til at styrke investeringerne i menneskelig kapital, bedre at udnytte de lokale ressourcer, udvikle mere effektive offentlige tjenesteydelser og udarbejde nye metoder til at forbedre alle borgernes livskvalitet. Målet er at forbedre livskvaliteten, men også trivsel, som et tredimensionelt fysisk, mentalt og socialt velbefindende. Mulighederne knyttet til demografiske forandringer er også beskæftigelsesmuligheder i forbindelse med tjenesteydelser for ældre (fysiske, digitale, sund livsstil osv.);

9. understreger det vigtige i, at de nødvendige tilpasninger af tjenestestrukturerne i regioner med faldende befolkningstal kan gennemføres på en sådan måde, at de personer, der bliver boende i disse områder, hvilket ofte er ældre mennesker, har adgang til tjenester i overensstemmelse med deres grundlæggende rettigheder. Det vil kræve tilvejebringelse af nye former for ydelse af tjenester via vertikalt samarbejde og initiativer mellem forskellige niveauer, hvorved det sikres, at det lokale og regionale niveau har de ressourcer, de har brug for, når de skal tilpasse sig de demografiske forandringer;

10. forpligter sig til fortsat at støtte initiativet »European Covenant for Demographic Change«, der promoveres via platformen AGE Europe i tæt samarbejde med WHO-Europe gennem projektet AFE-Innovnet. Der er tale om en platform af lokale og regionale myndigheder, som arbejder for at udvikle miljøer tilpasset ældre inden for områder som sundhed, sociale ydelser, bolig, informations- og kommunikationsteknologi og byplanlægning og mobilitet;

11. understreger europæiske kommuners og regioners betydning som nøgleaktører i gennemførelsen af EU-politikker for håndtering af demografiske udfordringer, navnlig oprettelse af initiativer til fremme af mangfoldighed og interkulturalitet. Der er endvidere behov for at arbejde på at udvikle regionale og lokale strategier, der kan: støtte forbindelser mellem F&U-centre, virksomheder og centrale og lokale offentlige organer, fremme virksomhedskuvøser, styrke turismen i landområder osv. med henblik på at skabe arbejdspladser og gøre dem mere attraktive for den erhvervsaktive befolkning;

12. fremhæver betydningen af horisontalt samarbejde i forbindelse med de demografiske forandringer. Programmer vedrørende territorielt samarbejde er nogle gange rettet mod dette mål, især med henblik på at håndtere befolkningens aldring, affolkningen af landdistrikterne og, i langt mindre grad, forhold vedrørende fødselsraten i relation til de demografiske forandringer. Regionsudvalget bifalder efterevalueringer og udveksling af bedste praksis inden for dette område som f.eks. Netværket af regioner med demografiske udfordringer (DCRN), der har åbnet mulighed for at udvikle fælles initiativer og svar;

13. mener, at de demografiske forandringer, der påvirker Europa, er af en sådan størrelsesorden, at de ikke kan løses uden effektive vertikale samarbejdsinitiativer, der styrker de regionale og lokale foranstaltninger gennem tiltag, der er udviklet på nationalt og overstatsligt plan.

EU's nuværende svar på de demografiske udfordringer

14. Det Europæiske Regionsudvalg konstaterer, at EU's nuværende svar på de demografiske udfordringer er ufuldstændigt og uudviklet. Ufuldstændigt, fordi det næsten udelukkende koncentrerer sig om aldringen uden i tilstrækkelig grad at tage højde for andre faktorer som den lave fødselsrate eller faldende befolkningstal som følge af socioøkonomiske forhold og transport- og mobilitetsproblemer samt emigrationen. Uudviklet, fordi mange politikker, der kunne bidrage til at tackle de demografiske udfordringer, ikke er specifikt fokuseret på disse;

15. noterer, at det har været politikker vedrørende innovation og forskning, som har iværksat et større antal initiativer til at håndtere de demografiske udfordringer, og at disse næsten alle har fokuseret på aldring. I Europa 2020-strategien blev der under flagskibsinitiativet »Innovation i EU« lanceret et specifikt »europæisk innovationspartnerskab« om aktiv og sund aldring. De demografiske forandringer ses i Horisont 2020-programmets tredje søjle som en samfundsmæssig udfordring. Andre eksempler er det fælles programlægningsinitiativ »Flere år, bedre liv« (More Years, Better Lives), videns- og innovationsfællesskabet vedrørende aktiv og sund aldring og programmet »Ambient Assisted Living«;

16. understreger, at den fælles landbrugspolitik er med til at håndtere de demografiske udfordringer under sin anden søjle, der omhandler udvikling af landdistrikter. I løbet af programperioden 2014-2020 fokuseres indsatsen mod at fremme »udviklingen af tjenester og infrastruktur, som fører til social inklusion og til at vende den sociale og økonomiske tilbagegang samt affolkningen af landområderne«. Aldringen af befolkningen er en stor bekymring i landdistrikterne, og derfor søger den fælles landbrugspolitik at lette generationsskiftet og fremme kvinders beskæftigelse;

17. påpeger, at samhørighedspolitikken kunne bidrage mere til bekæmpelsen af de demografiske udfordringer i overensstemmelse med det udtrykkelige mandat i artikel 174 i EUF-traktaten. Heri hedder det, at der skal »lægges (...) særlig vægt på landdistrikter, områder i en industriel overgangsproces og områder, der lider af alvorlige naturbetingede eller demografiske ulemper af permanent art, bl.a. de nordligste meget tyndt befolkede områder samt øområder, grænseoverskridende områder og bjergområder«. I artikel 175 i EUF-traktaten hedder det ligeledes, at der ved udførelsen og gennemførelsen af EU's politikker og aktioner skal tages hensyn til de mål, der er fastlagt i den foregående artikel, og at virkeliggørelsen skal understøttes gennem strukturfondene, EIB og andre finansielle instrumenter. Samt at der om nødvendigt skal vedtages andre særlige aktioner. Indtil nu er disse bestemmelser dog ikke blevet udviklet tilstrækkeligt, da der ikke er vedtaget positive særforanstaltninger med hensyn til demografiske ulemper;

18. beklager, at mange af de EU-politikker, der ville kunne bidrage til at tackle de demografiske udfordringer, ikke omfatter specifikke foranstaltninger til gavn for de områder, der er berørt af disse udfordringer. Det er tilfældet, hvad angår politikker for transport, informationssamfundet, beskæftigelse, socialpolitik, miljø og klima, erhverv osv.;

19. savner større opmærksomhed omkring de demografiske problemer inden for rammerne af det europæiske semester, der indtil nu kun har taget højde for aldringens indvirkning på bæredygtigheden af medlemsstaternes budgetter. Udvalget efterlyser navnlig større lokal og regional opmærksomhed, både hvad angår diagnose og udarbejdelse af henstillinger til medlemsstaterne.

Ønskværdigt svar fra EU på de demografiske udfordringer

20. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at EU's svar på de demografiske forandringer bør antage en bred, koordineret og integreret tilgang, fordi det drejer sig om et tværgående tema. Der er behov for en europæisk strategi for de demografiske udfordringer, der øger opmærksomheden inden for alle politikker, såsom samhørighed, innovation, transport, sundhed, socialpolitik og beskæftigelse, IKT, udvikling af landdistrikter, emigration osv. Denne strategi bør have et solidt grundlag i fælles EU-værdier, ligebehandling og menneskerettigheder. En strategisk tilgang bør også omfatte omkostningsanalyse og fremskrivninger på nationalt, regionalt og lokalt plan;

21. minder om, at Europa-Parlamentet i sin beslutning af 9. september 2015 vedrørende rapporten om gennemførelsen, resultaterne og den samlede vurdering af det europæiske år for aktiv aldring og solidaritet mellem generationerne (2012) ⁽¹⁾ opfordrer Kommissionen til, »at vedtage en EU-strategi for demografisk forandring for at koordinere EU's tiltag inden for forskellige områder med henblik på at sikre synergier og maksimere deres positive indvirkning på Europas borgere, økonomi og jobskabelse samt for at beskytte ældres menneskerettigheder i alle EU-politikker«;

22. mener, at denne strategi bør prioritere at skabe muligheder for støtte og for at skabe sig en tilværelse, hvilket kan være med til at tiltrække og fastholde unge mennesker i alle regioner, med henblik på at fremme afbalanceret vækst mellem meget tætbefolkede områder og områder med befolkningsnedgang samt regioner med stor spredning af befolkningen, idet ydelsen af offentlige tjenesteydelser af høj kvalitet til alle borgere fremmes. Der bør endvidere sættes skub i familievenlige politikker, navnlig ved hjælp af foranstaltninger, som kan fjerne de hindringer, der afskrækker europæerne fra at blive forældre, og bidrage til at øge fødselshyppigheden. Kønsperspektivet bør ligeledes indarbejdes. De ældre bør have mulighed for at forblive selvstændige så længe som muligt. Der bør gøres en indsats for at øge antallet af sunde leveår og nedbringe afhængigheden. Den sociale udstødelse, som visse dele af befolkningen udsættes for, skal bekæmpes. Ulønnet husligt arbejde bør anerkendes, og strategien bør desuden fremme nye bestræbelser for at sikre gennemførelse af politikker, der styrker balancen mellem arbejds- og familieliv;

23. mener, at en fremtidig europæisk strategi bør integrere og inddrage hele samfundet og tage behørigt hensyn til de regionale og lokale myndigheders rolle i bekæmpelsen af de demografiske forandringer, fremme udvekslingen af bedste praksis mellem disse og tilskynde til fælles fremgangsmåder rettet mod tidlig indgriben og forebyggelse;

24. føler sig forpligtet til at fremhæve betydningen af et svar på de demografiske udfordringer på EU-niveau via ESPAS, en politisk platform for samarbejde mellem EU's forskellige institutioner og organer. Platformen kan udnytte erfaringerne fra mange netværk på EU-plan, der beskæftiger sig med sund aldring, som WHO's Taskforce Healthy Ageing, Age-Friendly Cities Network, den europæiske konvention om demografiske forandringer, AFE-Innovnet og AGE Europe-platformen;

25. insisterer på, at alle EU's politikker og tiltag skal tage højde for de demografiske udfordringer og udarbejde foranstaltninger til at imødekomme dem. EU bør søge at inddrage demografiske overvejelser på tværs af alle politikområder, også i forbindelse med den fremtidige planlægning af flerårige finansielle rammer. EU's budget bør desuden omfatte poster, der kan muliggøre udvikling af disse politikker og tiltag, og EU bør udarbejde prioriterede foranstaltninger for de regioner, hvor konsekvenserne af de demografiske forandringer har særlig stor betydning. Disse overvejelser bør tage udgangspunkt i NUT 3 delområdeklassificeringen;

26. understreger, at demografiske forandringer påvirker mobiliteten i regioner med demografiske udfordringer, navnlig de landområder, der ligger tæt på store byer, som tiltrækker befolkningen. Udvalget og gentager sin opfordring til, at der udarbejdes en grøn bog om spørgsmålet ⁽²⁾;

27. mener, at EU bør støtte indvandringspolitikker i medlemsstaterne, som hovedsageligt er beskæftigelsesbaserede, og som kan afbøde ovennævnte negative demografiske tendenser, og peger på behovet for en langsigtet vision for integration af indvandrere, hvilket kan bidrage til udviklingen af et interkulturelt samfund, der respekterer de grundlæggende europæiske værdier. I den forbindelse bør de lokale og regionale myndigheder, som spiller en vigtig rolle i denne sammenhæng, have fuld beføjelse til at gennemføre lokale integrationspolitikker, også i små kommuner i landdistrikter;

⁽¹⁾ 2014/2255 (INI), punkt 41.

⁽²⁾ CDR 1621/2014 — Udtalelse om Mobilitet i geografisk og demografisk udfordrede regioner.

28. mener, at en aldrende demografi i kombination med øget pres på offentlig finansiering betyder, at lokale myndigheder bliver nødt til at forberede sig på en aldrende arbejdsstyrke og planlægge for det store antal personer, som i løbet af de næste få år vil gå på pension, og sikre, at de kan tiltrække tilstrækkeligt mange unge, dygtige fagfolk. Rekruttering og fastholdelse af yngre, ældre og tilbagevendte emigranter kræver mere opmærksomhed på alle myndighedsniveauer;

29. mener, at samhørighedspolitikken bør have et resolut fokus på at løse de demografiske udfordringer. Det er et emne, der bør fremhæves i drøftelserne af samhørighedspolitikken fremtid efter 2020, og som bør påvirke dens anvendelsesområde, fokus og fremtidige gennemførelsesmekanismer, således at den bidrager til at udnytte de enkelte områders stærke sider og overvinde barrierer, blandt andet demografiske, der forhindrer en afbalanceret udvikling i de pågældende områder. Udvalget beklager, at dette aspekt ikke er blevet tilstrækkeligt udviklet indtil nu på trods af Lissabontraktatens inddragelse af den territoriale dimension i denne politik;

30. finder, at bolig- og byplanlægningstjenester, som leveres af regionale og lokale myndigheder, også bør tage hensyn til behovet for ældreboliger, idet der så vidt muligt tages hensyn til ældres ønske om at blive i nærmiljøet, og at dette aspekt bør medtænkes i forbindelse med ændring eller tilpasning af eksisterende boliger. Samtidig bør udviklingen af begrebet design for alle fremmes i byggemetoder, og der bør gennemføres projekter inden for socialt boligbyggeri, hvis de nødvendige midler hertil foreligger;

31. opfordrer EU's institutioner til at definere begrebet »alvorlige demografiske ulemper af permanent art« i EUF-traktatens artikel 174 mere præcist. Udvalget mener desuden, at EU bør udvikle relevante statistiske indikatorer til at understøtte denne definition;

32. minder om, at RU's udtalelse »Indikatorer for territorial udvikling: BNP og mere«⁽³⁾ påpeger, at BNP ikke kan anvendes som et nøjagtigt mål for et samfunds evne til at tackle spørgsmål, der har betydning for det, som f.eks. demografiske forandringer, og opfordrer til, at der oprettes indekser på internationalt, nationalt, lokalt og regionalt plan, der måler fremskridt også ved hjælp af andre indikatorer end BNP. I den sammenhæng ville det, hvis det besluttes at undersøge muligheden for at indføre flere indikatorer end BNP, være hensigtsmæssigt også at undersøge muligheden for indførelse af indikatorer, der kan gøre status over den demografiske udvikling i et specifikt land, en region eller område;

33. anmoder ligeledes om, at der i forbindelse med samhørighedspolitikken udarbejdes særlige instrumenter for de områder, der er mest påvirket af de demografiske udfordringer, såsom større vægt på demografiske kriterier ved tildeling af midler eller større fleksibilitet i valget af tematiske mål og medfinansieringssatser. Udvalget citerer i denne forbindelse fra udtalelsen »Den demografiske udvikling i Europa«, hvori det påpeges, at det at hjælpe de regioner, der er hårdest ramt, er en »mulighed for at udvikle egnede redskaber til håndtering af de demografiske forandringer i hele Europa«⁽⁴⁾;

34. påpeger, at Den Europæiske Fond for Regionaludvikling kan bidrage til, at områder med en høj aldring, som er præget af landbrug og affolkning, bl.a. kan forbedre infrastrukturer for transport, telekommunikation og turisme, mindske den digitale kløft, opnå bedre offentlige tjenesteydelser og satse på tilpasning af boliger og boligressourcer;

35. mener, at Den Europæiske Socialfond kan udføre et yderst vigtigt arbejde med hensyn til at uddanne unge, bremse affolkningen og gøre det nemmere for de unge at vende tilbage til de steder, de kommer fra. Den kan ligeledes bidrage til at styrke kvinders beskæftigelsesegnethed, fremme en bedre balance mellem arbejds- og familieliv og bekæmpe social udstødelse af ældre;

36. anser det for nødvendigt at styrke samarbejdet mellem regionale og lokale aktører med hensyn til forhold, der har med de demografiske forandringer at gøre. Udvalget foreslår derfor, at EU-programmet for territorielt samarbejde udnytter muligheden for, både på tværs af grænser samt tværnationalt og interregionalt, at danne konsortier for at samarbejde om løsning af de demografiske udfordringer;

37. understreger i forbindelse med transportpolitikken betydningen af ikke at isolere de områder, der demografisk set er mindre aktive, samt områder med store demografiske samt naturlige udfordringer, for at undgå en yderligere eksklusion af disse områder, der ofte også er landdistrikter, randområder, bjergområder eller fjerntliggende områder;

⁽³⁾ CDR-2015-04287.

⁽⁴⁾ CdR 341/2006 fin, punkt 26.

38. minder om, at RU i sin udtalelse »Mobilitet i regioner med demografiske og geografiske udfordringer«⁽⁵⁾ bemærker, at regioner med udfordringer varetager funktioner, som er vigtige for en afbalanceret udvikling i EU, først og fremmest adgang til råmaterialer, landbrug, fiskeri, miljøbeskyttelse, turisme, grænseoverskridende relationer og fritidsmuligheder. Bedre transportforbindelser inden for disse regioner og med resten af EU bør derfor være et væsentligt element i såvel EU's samhørighedspolitik som EU's mobilitetspolitikker, ikke kun når det gælder mobilitet for personer, men også for varer. Fremme af større økonomisk vækst i regioner med udfordringer vil bidrage til et velfungerende indre marked og den territoriale samhørighed i EU som helhed;
39. fremhæver den vigtige rolle, som informations- og kommunikationsteknologier og intelligente omgivelser kan spille med hensyn til at forbedre levevilkårene i de områder, der er hårdest ramt af de demografiske udfordringer. Udvalget anmoder i den forbindelse om, at EU tager højde for den digitale kløft, som mange af disse områder lider under;
40. opfordrer EU's institutioner til inden for miljøpolitikken og bekæmpelsen af klimaforandringer at anerkende den vigtige rolle, som mange landdistrikter og tyndt befolkede områder samt områder med stor spredning af befolkningen spiller, når det gælder om at bevare landmiljø, biodiversitet og landskaber;
41. tilskynder til, at der inden for den fælles landbrugspolitik fortsat vedtages foranstaltninger til at lette generationsskiftet i landdistrikterne, fremme beskæftigelsen blandt kvinder og øge den økonomiske diversificering. Udvalget understreger behovet for at omdefinere Leader-programmet ved at sikre øget deltagelse af landdistrikternes aktører samt udarbejde og gennemføre integrerede udviklingsstrategier;
42. ser gerne, at de eventuelle demografiske virkninger af ethvert europæisk lovgivningsinitiativ inden for rammerne af initiativet »Bedre lovgivning« indgår i den forudgående konsekvensanalyse;
43. mener, at Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSD) har potentiale til at blive et vigtigt instrument til at fremme investeringer på prioriterede områder i EU, såsom energi, transport, intermodal logistik, turisme, kultur, informations- og kommunikationsteknologi, forskning og innovation, små og mellemstore virksomheder, uddannelse, sundhed, miljøeffektivitet, social infrastruktur samt den sociale og solidariske økonomi i overensstemmelse med artikel 9 i EFSD-forordningen⁽⁶⁾. Det vil være hensigtsmæssigt, at denne fond også styrker områder med lav demografisk aktivitet og på den måde bidrager til at undgå territoriale splittelser;
44. går ind for, at der i Europa 2020-strategien rettes en større opmærksomhed mod de demografiske udfordringer på regionalt og lokalt plan, og at det i den forbindelse overvejes at iværksætte et flagskibsinitiativ på det demografiske område; Udvalget påtager sig specifikt at tage de demografiske spørgsmål op i Europa 2020-overvågningsplatformen;
45. fremhæver, at der bør være en forbindelse mellem de demografiske forandringer og det europæiske semester, og understreger behovet for en territorial dimension i semesteret. De lokale og regionale myndigheder bør være centrale aktører i de foranstaltninger, der vedtages inden for rammerne af det europæiske semester for at tackle de demografiske udfordringer, og i henstillinger til medlemsstaterne om at håndtere disse udfordringer, bør de lokale og regionale myndigheder også have en plads;
46. mener, at aldringen utvivlsomt er en udfordring, men også en gevinst i den forstand, at alle de fremskridt, som man har opnået i Europa, udgør en mulighed for samhørighed, beskæftigelse og fremdrift;
47. konkluderer, at eftersom EU bevæger sig hen imod et scenarie som det ovenfor beskrevne, er det nødvendigt at øge bevidstheden om betydningen af de demografiske udfordringer og tage skridt i den rigtige retning med udgangspunkt i de eksisterende redskaber.

Bruxelles, den 16. juni 2016.

Markku MARKKULA

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

⁽⁵⁾ Se fodnote 2.

⁽⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/1017 af 25. juni 2015 om Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning og Den Europæiske Portal for Investeringsprojekter og om ændring af forordning (EU) nr. 1291/2013 og (EU) nr. 1316/2013 — Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EUT L 169 af 1.7.2015, s. 1).

III

(Forberedende retsakter)

REGIONSUDVALGET

118. PLENARFORSAMLING DEN 15.-16. JUNI 2016

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — Lovgivningsforslag om ændring af affaldsdirektiverne

(2017/C 017/09)

Ordfører:	Domenico GAMBACORTA (IT/EPP), provinsrådsformand i Avellino
Basisdokumenter:	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2000/53/EF om udrangerede køretøjer, 2006/66/EF om batterier og akkumulatører og udtjente batterier og akkumulatører og 2012/19/EU om affald af elektrisk og elektronisk udstyr
	COM(2015) 593 final — 2015/0272 (COD)
	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 1999/31/EF om deponering af affald
	COM(2015) 594 final — 2015/0274 (COD)
	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 2008/98/EF om affald
	COM(2015) 595 final — 2015/0275 (COD)
	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald
	COM(2015) 596 final — 2015/0276 (COD)

ANBEFALEDE ÆNDRINGER

Anbefalet ændring 1

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2000/53/EF om udrangerede køretøjer, 2006/66/EF om batterier og akkumulatører og udtjente batterier og akkumulatører og 2012/19/EU om affald af elektrisk og elektronisk udstyr — COM(2015) 593 final — 2015/0272 (COD)

Artikel 2

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Ændring af direktiv 2006/66/EF	Ændring af direktiv 2006/66/EF
Direktiv 2006/66/EF ændres således:	Direktiv 2006/66/EF ændres således:

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
<p>1) Artikel 22 udgår.</p> <p>2) I artikel 23 foretages følgende ændringer:</p> <p>a) Stk. 1 affattes således:</p> <p>»Kommissionen udarbejder en rapport om gennemførelsen af dette direktiv og dets indvirkning på miljøet og på det indre markeds funktion senest ved udgangen af 2016.«</p> <p>b) i stk. 2 affattes den indledende tekst således:</p> <p>»Kommissionen medtager i sin rapport en evaluering af følgende aspekter af dette direktiv:«</p>	<p>1) I artikel 2 (Anvendelsesområde) tilføjes følgende som stk. 3:</p> <p>»3. Dette direktiv finder ikke anvendelse på batterier og akkumulatorer, hvis energilagringselementer ikke indeholder metaller eller forbindelser deraf i form af aktive materialer eller elektrodemateriale, og som heller ikke indeholder farlige stoffer.«</p> <p>2) Artikel 22 udgår.</p> <p>3) I artikel 23 foretages følgende ændringer:</p> <p>a) Stk. 1 affattes således:</p> <p>»Kommissionen udarbejder en rapport om gennemførelsen af dette direktiv og dets indvirkning på miljøet og på det indre markeds funktion senest ved udgangen af 2016.«</p> <p>b) i stk. 2 affattes den indledende tekst således:</p> <p>»Kommissionen medtager i sin rapport en evaluering af følgende aspekter af dette direktiv:«</p>

Begrundelse

Det primære formål med dette direktiv er at minimere batteriers negative indvirkning på miljøet ved at undgå, at farlige stoffer (tungmetaller) udledes i miljøet. Det fastlægger bestemmelser om markedsføring af batterier og om særlige forholdsregler ved bortskaffelse af dem.

Medlemsstaterne fremmer forskning i miljøvenlige og omkostningseffektive metoder til genanvendelse af alle slags batterier og akkumulatorer. Miljøvenlige batterier er en ny generation af batterier, som ikke indeholder farlige materialer. Der gennemføres forsknings- og innovationsaktiviteter overalt i EU. Ud over de miljømæssigt sikre bestanddele, er batterierne kendetegnet ved et enormt økonomisk potentiale og en bred vifte af anvendelsesformer.

Uden den foreslåede ændring vil miljøvenlige batterier være underlagt de særlige bortskaffelseskrav, der gælder for konventionelle batterier, selv om de er miljøvenlige. Dette vil være en hindring for teknologisk innovation til gavn for opnåelsen af miljømålsætningerne og desuden forhindre denne innovation i at bidrage til vækst og jobskabelse i EU. Derfor bør miljøvenlige batterier ikke omfattes af direktivets anvendelsesområde.

Anbefalet ændring 2

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 1999/31/EF om deponering af affald — COM(2015) 594 final — 2015/0274 (COD)

Artikel 1, stk. 6

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
<p>6) Artikel 15 affattes således:</p> <p>»Artikel 15</p> <p>Rapportering</p>	<p>6) Artikel 15 affattes således:</p> <p>»Artikel 15</p> <p>Rapportering</p>

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
<p>1. Medlemsstaterne rapporterer for hvert kalenderår dataene vedrørende gennemførelsen af artikel 5, stk. 2 og 5, til Kommissionen. Disse data rapporteres elektronisk senest 18 måneder efter udgangen af det år, for hvilket dataene er indsamlet. Dataene rapporteres i det format, der er fastlagt af Kommissionen i henhold til stk. 5. Den første rapport skal dække data for perioden fra den 1. januar [indsæt året for dette direktivs gennemførelse + 1 år] til den 31. december [indsæt året for dette direktivs gennemførelse + 1 år].</p> <p>2. Medlemsstaterne rapporterer data vedrørende gennemførelsen af de mål, der er fastsat i artikel 5, stk. 2, indtil den 1. januar 2025.</p> <p>3. Data, som medlemsstaterne rapporterer i henhold til denne artikel, ledsages af en kvalitetskontrolrapport.</p> <p>4. Kommissionen gennemgår de data, som rapporteres i henhold til denne artikel, og offentliggør en rapport om resultaterne af sin gennemgang. Rapporten skal omfatte en vurdering af tilrettelæggelsen af dataindsamlingen, datakilder og den metode, der anvendes i medlemsstaterne, samt dataenes fuldstændighed, pålidelighed, aktualitet og ensartethed. Vurderingen kan indeholde specifikke henstillinger til forbedringer. Rapporten udarbejdes hvert tredje år.</p> <p>5. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, som fastlægger formatet for rapportering af data i henhold til stk. 1. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter proceduren i artikel 17, stk. 2, i dette direktiv.«.</p>	<p>1. Medlemsstaterne rapporterer for hvert kalenderår dataene vedrørende gennemførelsen af artikel 5, stk. 2 og 5, til Kommissionen. Disse data rapporteres elektronisk senest 18 måneder efter udgangen af det år, for hvilket dataene er indsamlet. Dataene rapporteres i det format, der er fastlagt af Kommissionen i henhold til stk. 5. Den første rapport skal dække data for perioden fra den 1. januar [indsæt året for dette direktivs gennemførelse + 1 år] til den 31. december [indsæt året for dette direktivs gennemførelse + 1 år].</p> <p>2. Medlemsstaterne rapporterer data vedrørende gennemførelsen af de mål, der er fastsat i artikel 5, stk. 2, indtil den 1. januar 2025.</p> <p>3. Data, som medlemsstaterne rapporterer i henhold til denne artikel, ledsages af en kvalitetskontrolrapport.</p> <p>4. Kommissionen gennemgår de data, som rapporteres i henhold til denne artikel, og offentliggør en rapport om resultaterne af sin gennemgang. Rapporten skal omfatte en vurdering af tilrettelæggelsen af dataindsamlingen, datakilder og den metode, der anvendes i medlemsstaterne, samt dataenes fuldstændighed, pålidelighed, aktualitet og ensartethed. Vurderingen kan indeholde specifikke henstillinger til forbedringer.</p> <p>5. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter, som fastlægger formatet for rapportering af data i henhold til stk. 1. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter proceduren i artikel 17, stk. 2, i dette direktiv.</p> <p>6. <i>Hvor det er muligt, og i overensstemmelse med princippet om bedre regulering, skal alle yderligere indberetningsforpligtelser, der følger af dette direktiv, primært opfyldes ved at benytte eller forbedre eksisterende nationale indberetningsforpligtelser, forudsat at den nødvendige ensartethed i de rapporterede oplysninger om affald garanteres. Oprettelse af nye indberetningslinjer, der alene tjener til at overholde dette direktiv, bør være sidste udvej, navnlig for så vidt angår lokale og regionale myndigheder. Medlemsstaterne og Kommissionen vurderer i fællesskab yderligere indberetningsbehov, før medlemsstaterne indfører gennemførelsesregler for at overholde indberetningsforpligtelserne i dette direktiv.</i>«</p>

Begrundelse

Dette er i overensstemmelse med EU's pakke om bedre regulering og RU's nylige udtalelse om gennemførelse af EU's miljømæssige forpligtelser. Informationen bør standardiseres for at muliggøre sammenligning, når der vedtages foranstaltninger for at forbedre affaldshåndteringen.

Anbefalet ændring 3

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2008/98/EF om affald — COM(2015) 595 final — 2015/0275 (COD)

Artikel 1, stk. 8

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
8) Følgende indsættes som artikel 8a:	8) Følgende indsættes som artikel 8a:
»Artikel 8a	»Artikel 8a
Generelle krav til ordninger for udvidet producentansvar	Generelle krav til ordninger for udvidet producentansvar
[...]	[...]
<p>2. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at affaldsindehavere, der omfattes af ordninger for udvidet producentansvar, som er etableret i overensstemmelse med artikel 8, stk. 1, oplyses om tilgængelige affaldsindsamlingsystemer og om bekæmpelse af henkastning af affald. Medlemsstaterne træffer også foranstaltninger for at give affaldsindehavere incitamenter til at deltage i de eksisterende særskilte indsamlingssystemer, navnlig gennem økonomiske incitamenter eller forskrifter, når det er relevant.</p>	<p>2. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at affaldsindehavere, der omfattes af ordninger for udvidet producentansvar, som er etableret i overensstemmelse med artikel 8, stk. 1, oplyses om tilgængelige returneringsordninger, anerkendte genbrugscentre, tilladte centre for forberedelse med henblik på genbrug og affaldsindsamlingsystemer og om forebyggelse af affald og henkastning af affald. Medlemsstaterne træffer også foranstaltninger for at give affaldsindehavere, producenter og detailhandlere incitamenter til at deltage i de eksisterende særskilte indsamlingssystemer, navnlig gennem økonomiske incitamenter eller forskrifter, når det er relevant.</p>
<p>3. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at enhver organisation, der oprettes med henblik på at gennemføre forpligtelserne vedrørende udvidet producentansvar på vegne af en producent af produkter:</p>	<p>3. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at enhver organisation, der oprettes med henblik på at gennemføre forpligtelserne vedrørende udvidet producentansvar på vegne af en producent af produkter:</p>
a) har en klart defineret geografisk, produktmæssig og materialemæssig dækning	a) har en klart defineret geografisk, produktmæssig og materialemæssig dækning
b) råder over de nødvendige operationelle og finansielle midler til at opfylde sine forpligtelser vedrørende udvidet producentansvar	b) råder over de nødvendige operationelle og finansielle midler til at opfylde sine forpligtelser vedrørende udvidet producentansvar
c) indfører en passende mekanisme for egenkontrol, der støttes af regelmæssige uafhængige revisioner for at vurdere:	c) indfører en passende mekanisme for egenkontrol og fastlægger mindstekrav til vurderingen af det udvidede producentansvar , der støttes af regelmæssige uafhængige revisioner for at vurdere:
— organisationens økonomiske forvaltning, herunder overholdelse af kravene i stk. 4, litra a) og b)	— organisationens økonomiske forvaltning, herunder overholdelse af kravene i stk. 4, litra a) og b)
— kvaliteten af de indsamlede og rapporterede data i overensstemmelse med stk. 1, tredje led, og kravene i forordning (EF) nr. 1013/2006	— kvaliteten af de indsamlede og rapporterede data i overensstemmelse med stk. 1, tredje led, og kravene i forordning (EF) nr. 1013/2006

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
<p>d) offentliggør tilgængelige oplysninger om:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ejerskab og medlemskab — økonomiske bidrag, der betales af producenterne — udvælgelsesproceduren for operatører, der håndterer affald. <p>4. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de økonomiske bidrag, som producenten betaler for at opfylde sine forpligtelser vedrørende udvidet producentansvar:</p> <p>a) dækker alle udgifter til affaldshåndtering for de produkter, producenten markedsfører i Unionen, herunder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> — udgifter til særskilte indsamlings-, sorterings- og behandlingsoperationer, der kræves for at opfylde målene for affaldshåndtering i stk. 1, andet led, idet der tages hensyn til indtægterne fra genbrug eller salg af sekundære råstoffer fra deres produkter — udgifter til levering af relevante oplysninger til affaldsindehavere i overensstemmelse med stk. 2 — udgifter til indsamling og rapportering af data i overensstemmelse med stk. 1, tredje led 	<p>d) offentliggør tilgængelige oplysninger om:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ejerskab og medlemskab — økonomiske bidrag, der betales af producenterne — udvælgelsesproceduren for operatører, der håndterer affald. <p>4. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de økonomiske bidrag, som producenten betaler for at opfylde sine forpligtelser vedrørende udvidet producentansvar:</p> <p>a) dækker alle udgifter til bortskaffelse og affaldshåndtering for de produkter, producenten markedsfører i Unionen, herunder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> — udgifter til returneringsordninger for udtjente produkter — udgifter til genbrugssystemer — udgifter til særskilte indsamlingsoperationer samt transport til sorterings- og behandlingsanlæg, herunder transport fra øer eller isolerede områder, når det er praktisk muligt, samt de sorterings- og behandlingsoperationer, der kræves for at opfylde målene for affaldshåndtering i stk. 1, andet led, idet der tages hensyn til indtægterne fra genbrug eller salg af sekundære råstoffer fra deres produkter — udgifter til levering af relevante oplysninger til affaldsindehavere i overensstemmelse med stk. 2 — udgifter til indsamling og behandling af affald, der ikke indsamles særskilt, fra de produkter, som producenten markedsfører i Unionen, og som indsamles og behandles som led i restaffaldsstrømmen, eller som ender som affald og indsamles og behandles af de kompetente myndigheder — alle ekstraomkostninger, der skal afholdes af kommunale eller andre offentlige myndigheder, der har det endelige ansvar for affaldsindsamling, navnlig i tilfælde, hvor ordninger for udvidet producentansvar ikke opfylder den tilsigtede funktion — udgifter til indsamling og rapportering af data i overensstemmelse med stk. 1, tredje led

<i>Kommissionens forslag</i>	<i>RU's ændringsforslag</i>
<p>b) moduleres på grundlag af de faktiske omkostninger, der er forbundet med bortskaffelse af individuelle produkter eller grupper af lignende produkter, navnlig ved at tage hensyn til deres genbrugsmuligheder og genanvendelighed</p> <p>c) er baseret på de optimerede omkostninger til ydelser, i de tilfælde hvor offentlige operatører, der håndterer affald, er ansvarlige for gennemførelsen af operationelle opgaver som følge af ordningen for udvidet producentansvar.</p> <p>5. Medlemsstaterne indfører en passende overvågnings- og håndhævelsesramme med henblik på at sikre, at producenter af produkter opfylder deres forpligtelser vedrørende udvidet producentansvar, at de finansielle midler anvendes korrekt, og at alle de aktører, der deltager i gennemførelsen af ordningen, rapporterer pålidelige data.</p> <p>Hvor flere organisationer på en medlemsstats område skal opfylde forpligtelser vedrørende udvidet producentansvar på vegne af producenter, opretter medlemsstaten en uafhængig myndighed til at føre tilsyn med gennemførelsen af forpligtelserne vedrørende udvidet producentansvar.</p> <p>6. Medlemsstaterne etablerer en platform for at sikre en regelmæssig dialog mellem de interessenter, der deltager i gennemførelsen af udvidet producentansvar, herunder private eller offentlige aktører på affaldsområdet, lokale myndigheder og, hvor det er relevant, anerkendte operatører inden for forberedelse med henblik på genbrug.</p> <p>[...]«</p>	<p>b) moduleres på grundlag af de faktiske omkostninger, der er forbundet med bortskaffelse af individuelle produkter eller grupper af lignende produkter, navnlig ved at tage hensyn til deres genbrugsmuligheder og genanvendelighed</p> <p>c) er baseret på de optimerede omkostninger til ydelser, i de tilfælde hvor offentlige operatører, der håndterer affald, er ansvarlige for gennemførelsen af operationelle opgaver som følge af ordningen for udvidet producentansvar.</p> <p>5. Medlemsstaterne indfører en passende overvågnings- og håndhævelsesramme med henblik på at sikre, at producenter af produkter opfylder deres forpligtelser vedrørende udvidet producentansvar, at de finansielle midler anvendes korrekt, og at alle de aktører, der deltager i gennemførelsen af ordningen, rapporterer pålidelige data.</p> <p>Hvor flere organisationer på en medlemsstats område skal opfylde forpligtelser vedrørende udvidet producentansvar på vegne af producenter af samme produkttype, opretter medlemsstaten eller de kompetente subnationale myndigheder en uafhængig myndighed (eller en clearingcentral) til at føre tilsyn med gennemførelsen af forpligtelserne vedrørende udvidet producentansvar.</p> <p>6. Medlemsstaterne sikrer, at ordningerne for udvidet producentansvar bidrager til affaldsforebyggelse og — indsamling, samt at de støtter oprydningsinitiativer.</p> <p>7. Medlemsstaterne etablerer en platform for at sikre en regelmæssig dialog mellem de interessenter, der deltager i gennemførelsen af udvidet producentansvar, herunder private eller offentlige aktører på affaldsområdet, lokale myndigheder og, hvor det er relevant, operatører inden for tilladt genbrug og forberedelse med henblik på genbrug.</p> <p>[...]«</p>

Begrundelse

EU-reglerne bør give mulighed for at give producenten det fulde ansvar for det producerede affald. Fordi markedet dækker hele EU, bør dette sikres ved fælles minimumskrav. I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør udvidet producentansvar defineres nationalt/lokalt.

Anbefalet ændring 4

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2008/98/EF om affald — COM(2015) 595 final — 2015/0275 (COD)

Artikel 1, stk. 9

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
<p>9) Artikel 9 affattes således:</p> <p style="text-align: center;">»Artikel 9</p> <p style="text-align: center;">Affaldsforebyggelse</p> <p>1. [...]</p> <p>2. Medlemsstaterne overvåger og vurderer gennemførelsen af foranstaltningerne til bekæmpelse af madspild. Med henblik herpå anvender de passende kvalitative eller kvantitative indikatorer og mål, navnlig for den mængde affald pr. indbygger, der bortskaffes eller energiudnyttes.</p> <p>[...]«</p>	<p>9) Artikel 9 affattes således:</p> <p style="text-align: center;">»Artikel 9</p> <p style="text-align: center;">Affaldsforebyggelse</p> <p>1. [...]</p> <p>2. Medlemsstaterne overvåger og vurderer gennemførelsen af foranstaltningerne til bekæmpelse af madspild. Med henblik herpå anvender de passende kvalitative eller kvantitative indikatorer og absolutte mål, navnlig for den mængde affald pr. indbygger, der bortskaffes eller energiudnyttes.</p> <p>[...]«</p>

Begrundelse

Indikatorerne bør være baseret på mængden af produceret affald, såsom 100 kg restaffald per indbygger for at fastsætte et repræsentativt og effektivt mål, også for lande med små økonomier, og/eller som allerede producerer mindre affald.

Anbefalet ændring 5

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2008/98/EF om affald — COM(2015) 595 final — 2015/0275 (COD)

Artikel 1, stk. 10, litra a)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
<p>10) I artikel 11 foretages følgende ændringer:</p> <p>a) stk. 1, første og andet afsnit, affattes således:</p> <p>»1. Medlemsstaterne iværksætter de relevante foranstaltninger til fremme af forberedelse med henblik på genbrug, navnlig ved at tilskynde til etablering og støtte af genbrugs- og reparationsnetværk og lette disse netværks adgang til affaldsindsamlingssteder samt ved at fremme anvendelse af økonomiske instrumenter, indkøbskriterier, kvantitative målsætninger og andre foranstaltninger.</p>	<p>10) I artikel 11 foretages følgende ændringer:</p> <p>a) stk. 1, første og andet afsnit, affattes således:</p> <p>»1. Medlemsstaterne iværksætter de relevante foranstaltninger til fremme af forberedelse med henblik på genbrug, navnlig ved at tilskynde til etablering og støtte af genbrugs- og reparationsnetværk og lette disse netværks adgang til affaldsindsamlingssteder, eller ved at oprette opsamlingspunkter til forudbestemt affald til genbrug, samt ved at fremme anvendelse af økonomiske instrumenter, indkøbskriterier, kvantitative målsætninger og andre foranstaltninger.</p>

<i>Kommissionens forslag</i>	<i>RU's ændringsforslag</i>
<p>Medlemsstaterne iværksætter foranstaltninger til fremme af genanvendelse af høj kvalitet, og de vedtager med henblik herpå særskilte affaldsindsamlingsordninger, hvor det er teknisk, miljømæssigt og økonomisk muligt og relevant, for at opfylde de nødvendige kvalitetsnormer for de relevante genanvendelsessektorer og nå de mål, der er fastsat i stk. 2.«</p>	<p>Medlemsstaterne iværksætter foranstaltninger til fremme af genanvendelse af høj kvalitet, og de vedtager med henblik herpå særskilte affaldsindsamlingsordninger, hvor det er teknisk, miljømæssigt og økonomisk muligt og relevant, for at opfylde de nødvendige kvalitetsnormer for de relevante genanvendelsessektorer og nå de mål, der er fastsat i stk. 2.</p> <p><i>I overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincipperne samt EU's principper om bedre regulering vurderer medlemsstaterne på baggrund af den konsekvensanalyse, der ledsager direktivet, virkningen af de mål, der foreslås i dette direktiv, på lokalt og regionalt niveau, navnlig når det er disse myndighedsniveauer, der er ansvarlige for affaldshåndtering. Kommissionen bruger resultaterne som dokumentation for at indføre tidlig varslings og fleksibilitet i gennemførelsen af dette direktiv i medfør af artikel 15, 16 og kapitel V.«</i></p>

Begrundelse

Det nye direktiv indeholder en række mekanismer til at håndtere spørgsmålet om mangelfuld og manglende overholdelse, men også mekanismer til at anspore til fremgang. I mange tilfælde fører manglende forståelse på EU-plan af det regionale og lokale ansvar for affald imidlertid til, at EU-målene ikke nås.

Anbefalet ændring 6

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2008/98/EF om affald — COM(2015) 595 final — 2015/0275 (COD)

Artikel 1, stk. 10), litra c)

<i>Kommissionens forslag</i>	<i>RU's ændringsforslag</i>
<p>c) Stk. 2, litra b), affattes således:</p> <p>»b) senest i 2020, at forberedelse med henblik på genbrug, genanvendelse og opfyldning af ikkefarligt bygge- og nedrivningsaffald, med undtagelse af naturligt forekommende materiale som defineret i kategori 17 05 04 i affaldslisten, skal øges til mindst 70 vægtprocent.«</p>	<p>c) Stk. 2, litra b), affattes således:</p> <p>»b) senest i 2020, at forberedelse med henblik på genbrug, genanvendelse og opfyldning af ikkefarligt bygge- og nedrivningsaffald, med undtagelse af naturligt forekommende materiale som defineret i kategori 17 05 04 i affaldslisten, skal øges til mindst 70 vægtprocent.</p> <p><i>Kommissionen analyserer håndteringen af denne affaldsstrøm og mulighederne for senest i 2020 at fastsætte mål for genanvendelse af specifikke byggematerialer for henholdsvis 2025 og 2030.«</i></p>

Begrundelse

De foreslåede foranstaltninger for ikkefarligt bygge- og nedrivningsaffald, som udgør en væsentlig del af den samlede affaldsmængde, er ikke tilstrækkeligt ambitiøse. I stedet for det nuværende samlede mål vedrørende forberedelse med henblik på genbrug, genanvendelse og opfyldning foreslås det, at der i det mindste som en overordnet politik fastlægges særskilte mål for genanvendelse af specifikke byggematerialer med henblik på at fremme overgangen til en cirkulær økonomi.

Anbefalet ændring 7

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2008/98/EF om affald — COM(2015) 595 final — 2015/0275 (COD)

Artikel 1, stk. 10, litra d)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
d) I stk. 2 indsættes følgende som litra c) og d): »c) senest i 2025, at forberedelse med henblik på genbrug samt genanvendelse af kommunalt affald skal øges til mindst 60 vægtprocent. d) senest i 2030, at forberedelse med henblik på genbrug samt genanvendelse af kommunalt affald skal øges til mindst 65 vægtprocent.«	d) I stk. 2 indsættes følgende som litra c) og d): »c) senest i 2025, at forberedelse med henblik på genbrug samt genanvendelse af kommunalt affald skal øges til mindst 60 vægtprocent. d) senest i 2030, at forberedelse med henblik på genbrug samt genanvendelse af kommunalt affald skal øges til mindst 70 vægtprocent.«

Begrundelse

Der forspildes en mulighed, hvis der ikke som foreslået af Kommissionen sidste år holdes fast i målet på 70 %, eftersom genanvendelse skaber nye arbejdspladser på lokalt niveau og færre emissioner sammenlignet med deponering og forbrænding. RU har tidligere fremhævet, at de gode resultater i nogle medlemsstater og regioner viser, at det er muligt at nå eller nærme sig ambitiøse mål, når rammevilkårene er de rigtige, og der udvikles den nødvendige administrative kapacitet, de steder hvor den ikke tidligere fandtes ⁽¹⁾.

Anbefalet ændring 8

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2008/98/EF om affald — COM(2015) 595 final — 2015/0275 (COD)

Artikel 1, stk. 13

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
Artikel 1, stk. 13 13) Artikel 22 affattes således: »Medlemsstaterne sikrer særskilt indsamling af bioaffald, hvor det er teknisk, miljømæssigt og økonomisk muligt og relevant , for at opfylde de relevante kvalitetsnormer for kompost og nå de mål, der er fastsat i artikel 11, stk. 2, litra a), c) og d), og artikel 11, stk. 3.	Artikel 1, stk. 13 13) Artikel 22 affattes således: »Medlemsstaterne sikrer særskilt indsamling af bioaffald, med mindre det kan påvises, at det teknisk, miljømæssigt og økonomisk er umuligt at gennemføre , for at opfylde de relevante kvalitetsnormer for kompost og nå de mål, der er fastsat i artikel 11, stk. 2, litra a), c) og d), og artikel 11, stk. 3.

⁽¹⁾ COM(2014) 397 final.

<i>Kommissionens forslag</i>	<i>RU's ændringsforslag</i>
<p>De træffer, når det er relevant, foranstaltninger i henhold til artikel 4 og 13 for at fremme følgende:</p> <p>a) genanvendelse, herunder kompostering og bioforgasning af bioaffald</p> <p>b) behandling af bioaffald, der lever op til et højt miljøbeskyttelsesniveau</p> <p>c) anvendelse af miljøforsvarlige materialer, som er fremstillet af bioaffald.«</p>	<p>De træffer, når det er relevant, foranstaltninger i henhold til artikel 4 og 13 for at fremme følgende:</p> <p>a) genanvendelse, herunder kompostering og bioforgasning af bioaffald</p> <p>b) behandling af bioaffald, der lever op til et højt miljøbeskyttelsesniveau</p> <p>c) anvendelse af miljøforsvarlige materialer, som er fremstillet af bioaffald.</p> <p><i>Senest i 2018 foretager Kommissionen sammen med medlemsstaterne en vurdering af, om der bør fastsættes minimumskrav til kvaliteten af kompost og bioforgasning af bioaffald for at sikre en høj beskyttelse af menneskers sundhed og miljøet.</i>«</p>

Begrundelse

Sigtet med ændringsforslaget er at gøre indsamling af bioaffald obligatorisk. Det vil være hensigtsmæssigt at præcisere ordlyden af litra a), således at genanvendelse af bioaffald kædes sammen med produktion af kompost og bioforgasset affald af kvalitet, som ellers deponeres i stedet for at blive genanvendt.

Anbefalet ændring 9

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2008/98/EF om affald — COM(2015) 595 final — 2015/0275 (COD)

Artikel 1, stk. 17

<i>Kommissionens forslag</i>	<i>RU's ændringsforslag</i>
<p>17) I artikel 29 foretages følgende ændringer:</p> <p>a) Stk. 1, første punktum, affattes således:</p> <p>»1. Medlemsstaterne udarbejder affaldsforebyggelsesprogrammer, der fastsætter affaldsforebyggelsesforanstaltninger i overensstemmelse med artikel 1, 4 og 9.«</p> <p>b) Stk. 3 og 4 udgår</p>	<p>17) I artikel 29 foretages følgende ændringer:</p> <p>a) Stk. 1, første punktum, affattes således:</p> <p>»1. Medlemsstaterne udarbejder affaldsforebyggelsesprogrammer, der fastsætter affaldsforebyggelsesforanstaltninger i overensstemmelse med artikel 1, 4 og 9, med det sigte at nedbringe den producerede mængde kommunalt affald med 10 % i 2025 i forhold til 2015-niveauerne og madspildet med mindst 30 % senest i 2025 og 50 % senest i 2030.«</p> <p>b) Stk. 3 og 4 udgår</p>

Begrundelse

Forebyggelse af kommunalt affald er i tråd med målene i det 7. miljøhandlingsprogram og Kommissionens mandat i henhold til artikel 9, litra c, i ramedirektivet. Adskillige nationale affaldsforebyggelsesprogrammer indeholder allerede kvantitative mål.

Anbefalet ændring 10

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald — COM(2015) 596 final — 2015/0276 (COD)

Artikel 1, stk. 3), litra b)

Kommissionens forslag	RU's ændringsforslag
<p>b) I stk. 1 indsættes følgende som litra f) til i):</p> <p>»f) senest den 31. december 2025 skal mindst 65 vægtprocent af alt emballageaffald forberedes med henblik på genbrug eller genanvendes</p> <p>g) senest den 31. december 2025 skal følgende minimumsmål (i vægtprocent) for forberedelse med henblik på genbrug og for genanvendelse opfyldes for følgende specifikke materialer, der indgår i emballageaffaldet:</p> <p>55 % af plast</p> <p>60 % af træ</p> <p>75 % af jernholdigt metal</p> <p>75 % af aluminium</p> <p>75 % af glas</p> <p>75 % af papir og pap</p> <p>h) senest den 31. december 2030 skal mindst 75 vægtprocent af alt emballageaffald forberedes med henblik på genbrug eller genanvendes</p> <p>i) senest den 31. december 2030 skal følgende minimumsmål (i vægtprocent) for forberedelse med henblik på genbrug og for genanvendelse opfyldes for følgende specifikke materialer, der indgår i emballageaffaldet:</p> <p>75 % af træ</p> <p>85 % af jernholdigt metal</p> <p>85 % af aluminium</p> <p>85 % af glas</p> <p>85 % af papir og pap.»</p>	<p>b) I stk. 1 indsættes følgende som litra f) til i):</p> <p>»f) senest den 31. december 2025 skal mindst 65 vægtprocent af alt emballageaffald forberedes med henblik på genbrug eller genanvendes</p> <p>g) senest den 31. december 2025 skal følgende minimumsmål (i vægtprocent) for forberedelse med henblik på genbrug og for genanvendelse opfyldes for følgende specifikke materialer, der indgår i emballageaffaldet:</p> <p>55 % af plast</p> <p>60 % af træ</p> <p>75 % af jernholdigt metal</p> <p>75 % af aluminium</p> <p>75 % af glas</p> <p>75 % af papir og pap</p> <p>h) senest den 31. december 2030 skal mindst 75 vægtprocent af alt emballageaffald forberedes med henblik på genbrug eller genanvendes</p> <p>i) senest den 31. december 2030 skal følgende minimumsmål (i vægtprocent) for forberedelse med henblik på genbrug og for genanvendelse opfyldes for følgende specifikke materialer, der indgår i emballageaffaldet:</p> <p>75 % af træ</p> <p>85 % af jernholdigt metal</p> <p>85 % af aluminium</p> <p>85 % af glas</p> <p>85 % af papir og pap.</p> <p><i>På basis af videnskabelig evidens vil Kommissionen i løbet af de kommende år fremsætte et nyt mål for plastemballageaffald inden for rammerne af strategien for den cirkulære økonomi.»</i></p>

Begrundelse

Der mangler et 2030-mål for forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse af plast. Kommissionen bør som minimum forpligtes til inden for nogle år at fremlægge et mål herom.

I POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALGET

Generelle bemærkninger

1. Det Europæiske Regionsudvalget hilser lovgivningsforslagene om ændring af affaldsdirektiverne i den nye pakke om den cirkulære økonomi velkommen og fremhæver de fordele, de kan medføre for forbrugere, virksomheder, miljøet og EU's økonomi;
2. understreger i den forbindelse, at overgangen til en cirkulær økonomi vil skabe nye jobs, gøre små, mellemstore og store virksomheder i EU mere konkurrencedygtige, give en saltvandsindsprøjtning til udviklingen af rene teknologier og mindske Europas afhængighed af importerede råstoffer og energi.

Tilpasning af definitioner

3. Det Europæiske Regionsudvalget bifalder den tydelige harmonisering af definitionerne i de forskellige affaldsdirektiver og opfordrer Kommissionen til at fortsætte arbejdet, så det sikres, at alle definitioner er i overensstemmelse med det europæiske affaldskatalog, at der ikke er tvetydighed, og at der findes sammenlignelige data for medlemsstaternes og de lokale og regionale myndigheders fremskridt;
4. henstiller til medlovgiverne, at der fastlægges en definition af »henkastet affald på offentlige steder«.

Kontrol

5. Det Europæiske Regionsudvalg anbefaler en øget kontrol af ulovlig overførsel af affald, som bl.a. har den konsekvens, at den mængde affald, der skal være til rådighed i EU til at understøtte den cirkulære økonomi, der bygger på genbrug og genanvendelse, nedbringes betydeligt.

Mærkning

6. Det Europæiske Regionsudvalg ser gerne, at det bliver obligatorisk at mærke produkter, der markedsføres i EU, med klar angivelse af, i hvilken makrokategori affald, der indsamles særskilt, skal sorteres i. På produkter, der genererer affald, der hører til i forskellige kategorier, skal det angives, i hvilke kategorier de forskellige dele skal sorteres, forudsat at det er ligetil for forbrugeren.

Udvidet producentansvar

7. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at forslaget om harmonisering af minimumskravene er helt afgørende for at gøre ordningerne om udvidet producentansvar mere effektive i alle medlemsstater;
8. opfordrer indtrængende medlovgiverne til ikke at lempe disse krav og til at bevare de vigtigste bestemmelser om bl.a. garanti for gennemsigtighed og producenternes fulde dækning af de lokale og regionale myndigheders omkostninger til indsamling, forvaltning og behandling af affaldsstrømme og oplysning af borgerne. En af de måske vigtigste faktorer i at forebygge affaldsproduktion er, at de store butikskæder tilbagekøber genbrugsemballage (glasbeholdere, plasticflasker (PET)).

Affaldsforebyggelse

9. Det Europæiske Regionsudvalg betoner behovet for en nærmere præcisering af »minimumskvalitetskravene« vedrørende fødevarer, og foreslår, at der fastlægges en »minimumsstandardprocedure« for nyttiggørelse af fødevarer, der skal garantere fødevarerens sikkerhed og finde ensartet anvendelse i medlemsstaterne;
10. opfordrer de lokale og regionale myndigheder til at iværksætte informations- og oplysningskampagner for at skabe øget opmærksomhed om affaldsforebyggelse.

Oprydningsinitiativerne »Let's do it!« og »Clean up-day«

11. Det Europæiske Regionsudvalg opfordrer Kommissionen, medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder til fuldt ud at støtte de forskellige civilsamfundsinitiativer til lokale og nationale oprydningsforanstaltninger (f.eks. den lokale kampagne »Let's do it« eller den globale aktionsdag »Let's clean up the World in just one day!«).

Genbrug og genanvendelse

12. Det Europæiske Regionsudvalg opfordrer igen til, at der fastsættes yderligere mål for genbrug. Målene for specifikke affaldsstrømme bør være bindende og selvstændige, især for møbler, tekstiler og affald fra elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE). Forberedelse med henblik på genbrug er vigtigt for at forebygge affald og ligger som genanvendelse allerøverst i affaldshierarkiet og udgør et sikkert potentiale for udviklingen af den cirkulære økonomi⁽²⁾;

13. opfordrer i den forbindelse Kommissionen til at fastsætte et mindstemål på 70 % udtrykt i vægt for forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse af plast fra emballageaffald, som skal være opfyldt senest i 2030;

14. påpeger, at forebyggelse og genbrug hænger sammen med aktiviteter, der involverer stoffer og genstande, der i øjeblikket ikke har status af affald, i modsætning til processerne for genanvendelse og forberedelse med henblik på genbrug, der involverer materialer, der har status som affald. På grund af de juridiske konsekvenser af status som affald for virksomheder og institutioner henstilles der til, at sondringen mellem affald og ikkeaffald afklares yderligere;

15. foreslår, at man, f.eks. i det europæiske affaldskatalog, definerer begreberne genanvendelse og genbrug, da disse begreber i øjeblikket omfatter to forskellige typer af anlæg, som dækker forskellige metoder og forskellige særlige behov: a) Affald, der skal genanvendes, ankommer til sorteringsbåndet i anlæggene for separat affaldssortering, hvor det grupperes i henhold til industriens behov. b) Når det gælder affald, der skal genbruges, er det muligt at undgå affaldshåndteringssystemets kredsløb. De store butikskæder kunne opmuntres til at tilbagekøbe emballagen, også selv om beslutningen vedrørende dette affald i sidste ende ligger hos forbrugeren;

16. opfordrer de to medlovgivere til at anbefale medlemsstaterne, at de som led i deres affaldsforebyggelsesprogrammer indfører økonomiske incitamenter for processer, som begrænser affaldsproduktionen. Ligeledes opfordres de lokale og regionale myndigheder til at vedtage incitamenter til reduktion af affald, som ikke går til genanvendelse;

17. opfordrer Kommissionen til overveje, om der i rammedirektivet skal indføres en forpligtelse for medlemsstaterne til at foretage indberetninger om (ikkefarligt) industriaffald og for Det Europæiske Miljøagentur til at overvåge og indsamle disse data, og til senest i 2020 at analysere situationen og vurdere, om der skal fastsættes mål for forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse for disse affaldsstrømme⁽³⁾;

18. gør opmærksom på, at overgangen fra mål for genanvendelse til samlede mål for forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse i) vanskeliggør den separate måling af genanvendelsen af og forberedelsen med henblik på genbrug af emballage og emballageaffald og ii) kræver yderligere præcisering;

19. mener, at det er nødvendigt at fastlægge harmoniserede metoder til beregning af genanvendelsesprocenten i hele EU og for fødevarespild og bygge- og nedrivningsaffald fastlægge nogle bestemmelser omfattende værktøjer og organer, der har til opgave at overvåge tallene for nedbringelse af affaldsproduktionen i hele kæden fra produktion over omdannelse til forbrug;

20. foreslår, at Kommissionen udvikler indikatorer for den miljømæssige værdi af forskellige former for affald. Den eksisterende lovgivning og Kommissionens forslag tager ikke højde for forskellene i den miljømæssige værdi af forskellige typer affald. På denne måde bliver det tydeligt, hvilke materialer der især skal fokuseres på for at forbedre affaldshåndteringen og gøre den mere miljøvenlig.

Energiudvinding og deponering

21. Det Europæiske Regionsudvalg opfordrer medlemsstaterne til i tråd med affaldshierarkiet at fremme udviklingen af højeffektiv energi fra affald i overensstemmelse med Kommissionens initiativ om konvertering af affald til energi. Det bemærker, at disse anlæg, der omdanner affald til energi, spiller en rolle i at hjælpe Unionen med at blive mindre afhængig af energiimport i tråd med målene for energiunionen;

⁽²⁾ CDR-1617/2013.

⁽³⁾ CDR-1617/2013.

22. anerkender vigtigheden af gradvis indførelse af begrænsninger for deponering og bifalder Kommissionens ændrede tilgang, der har til sigte at forbyde deponering af særskilt indsamlet affald, herunder også bioaffald, idet det henviser til meddelelsen om den cirkulære økonomi, COM(2015) 614, hvori der tilskyndes til kaskadeanvendelse af bioressourcerne, som ved genanvendelse kan skabe konkurrencedygtighed ⁽⁴⁾;

23. anbefaler fortsat fremme af en kvalitativ og mere ambitiøs tilgang rettet mod at udrydde deponering af genanvendeligt og bionedbrydeligt affald;

24. opfordrer Kommissionen til at undersøge muligheden for at gøre alle typer affald, og ikke blot kommunalt affald, omfattet af målet om 10 % deponering senest i 2030 ⁽⁵⁾.

Undtagelser fra målene for kommunalt affald og deponering for visse medlemsstater

25. Det Europæiske Regionsudvalg finder undtagelserne for de 7 medlemsstater med de laveste niveauer af affaldshåndtering berettigede, men insisterer på bibeholdelse af de foreslåede bestemmelser om, at medlemsstater, der anmelder en undtagelse, skal fremlægge gennemførelsesplaner med detaljerede tidsplaner for de foranstaltninger, der er nødvendige for at nå deres mål.

Pligt til registrering af data og kommunikation

26. Det Europæiske Regionsudvalg fremhæver, at der mangler en bestemmelse — som Kommissionen allerede i rammedirektivet fra 2014 stillede forslag om — om, at industri- og handelsvirksomheder skal føre et register over det ikkefarlige affald, de behandler, og på anmodning udlevere disse data til de kompetente myndigheder.

Delegerede retsakter

27. Det Europæiske Regionsudvalg er betænkelig ved de brede beføjelser, som Kommissionen i medfør af forslagene til direktiver har til at vedtage delegerede retsakter, og opfordrer medlovgiverne til at begrænse disse muligheder, da det svækker deres kontrolkompetencer og falder uden for den demokratiske og lovgivningsmæssige procedure ⁽⁶⁾.

Borgmesteraftale om affaldshåndtering

28. Det Europæiske Regionsudvalg foreslår — med baggrund i borgmesteraftalen om klima og energis store succes — at etablere en lignende ordning for affaldshåndtering og fremhæver i den forbindelse, at det som Den Europæiske Unions forsamling af regionale og lokale repræsentanter kan mobilisere de lokale og regionale myndigheder til at engagere sig og optrappe indsatsen for større ressourceeffektivitet, mindre spild og mere genanvendelse, genbrug og nyttiggørelse af affald i byerne.

Nærhed og proportionalitet

29. Det Europæiske Regionsudvalg mener ikke, at Kommissionens forslag giver anledning til betænkeligheder med hensyn til nærhedsprincippet, men dog nogle bekymringer vedrørende proportionaliteten ⁽⁷⁾.

Bruxelles, den 15. juni 2016.

Markku MARKKULA

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

⁽⁴⁾ COR-2014-04083, CdR 3751/2013, CdR 1617/2013.

⁽⁵⁾ CdR 1617/2013.

⁽⁶⁾ COR-2014-04083: Høring af nærhedsekspertgruppen og analyse af de relevante beslutninger i de nationale parlamenter og regionale forsamlinger om nærheds- og proportionalitetsaspekterne af pakken om den cirkulære økonomi — Sammenfatninger og analyser, COR-2016-1521.

⁽⁷⁾ Høring af nærhedsekspertgruppen og analyse af de relevante beslutninger i de nationale parlamenter og regionale forsamlinger om nærheds- og proportionalitetsaspekterne af pakken om den cirkulære økonomi — Sammenfatninger og analyser, COR-2016-1521.

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse — EU's udvidelsesstrategi 2015-2016

(2017/C 017/10)

Ordfører: Anna MAGYAR (HU/EPP), Næstformand for regionalrådet i Csongrád**Basisdokument:** Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — EU's udvidelsesstrategi — COM(2015) 611 final**POLITISKE ANBEFALINGER**

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG

Horisontale bemærkninger

1. Det Europæiske Regionsudvalg bekræfter sit engagement i udvidelsesprocessen, som er en investering i stabilitet og fremgang. Udvalget bemærker, at tidligere udvidelser har bidraget til at overvinde den historiske splittelse i Europa, har øget velstanden og har vist, at udvidelse er EU's mest effektfulde udenrigspolitiske instrument;
2. noterer sig, at Kommissionen ikke forventer yderligere udvidelser under sit nuværende mandat. Dette må dog ikke føre til, at processen går i stå. Udvalget anerkender, at der er brug for tid til forberedelser, men påpeger, at det er afgørende at bruge denne tid fornuftigt for at fremskynde udvidelsesprocessen gennem strenge, men fair betingelser og stabile fremskridt med hensyn til de hertil relaterede opgaver, som ligger forude, samt gennem et troværdigt, realistisk europæisk perspektiv med henblik på at undgå, at kandidatlandene og de potentielle kandidatlande taber gejsten og motivationen. Reformen og fremskridt i udvidelseslandene er nemlig til gavn for alle EU-medlemsstater og for de enkelte kandidatlande og potentielle kandidatlande;
3. understreger, at det er nødvendigt at bevare EU's eksisterende opbygning gennem passende gennemsigtige politikker, der kan sikre og opretholde en solid politisk, økonomisk og territorial samhørighed. Det første skridt på vejen til en ny udvidelse vil være at sikre velfærd og udvikling i medlemsstaterne samt sikkerheden i Europa, der står over for forskellige trusler;
4. mener, at der i den udvidelsespakke, som Kommissionen har præsenteret i sin meddelelse, og i landerapporterne for 2015 overordnet set foretages en præcis og generelt positiv vurdering, da der er synlige fremskridt i alle kandidatlande og potentielle kandidatlande med hensyn til visse spørgsmål, selv om der også fortsat består en række væsentlige mangler (eller i nogle tilfælde tilbageskridt), og der er behov for yderligere bestræbelser for at nå varige resultater;
5. opfordrer indtrængende medlemsstaterne, kandidatlandene og de potentielle kandidatlande og EU's institutioner til at sikre, at udvidelsesprocessen lykkes, og minder kandidatlandene og de potentielle kandidatlande om, at der i den forbindelse er behov for en følelse af ejerskab og engagement;
6. betoner, at udvidelsesprocessen bør være en inkluderende proces, som inddrager hele samfundet. Udvalget understreger, at det lokale og regionale niveau spiller en afgørende rolle, da det befinder sig tættest på borgerne, når det gælder nærhed, kommunikation, deltagelsesdemokrati, mangfoldighed og identitet. Det er også nøglen til økonomisk udvikling, samarbejde hen over grænserne, udnyttelse af EU-midler og gennemførelse af EU-lovgivningen;
7. glæder sig over, at Kommissionen henviser til de lokale og regionale myndigheders afgørende rolle. Udvalget understreger imidlertid — som det har gjort ved flere tidligere lejligheder — at det er nødvendigt i fremtidige meddelelser og rapporter at fokusere mere indgående på den lokale og regionale forvaltning, også selv om der ikke er noget separat kapitel i EU-retten herom, ej heller en etableret EU-model for spørgsmålet om decentralisering og forvaltning på flere myndighedsniveauer. Udvalget mener, at det at sikre, at den lokale og regionale forvaltning er stærk, demokratisk og effektiv, spiller en afgørende rolle i forberedelserne forud for tiltrædelse, da gennemførelse af reformer og konsekvente og troværdige resultater heraf ofte nås på lokalt niveau. Desuden påpeges betydningen af nærhedsprincippet som et centralt EU-princip, der er forankret i traktaterne;

8. fremhæver de lokale myndigheders vigtige rolle, både med hensyn til at påvise fordelene ved EU-medlemskab og tilskynde borgerne til at bruge de værktøjer, som EU stiller til rådighed. Retten til at nyde godt af unionsborgerskabet giver mange muligheder for den enkelte. Det er derfor nødvendigt at fremme EU ved at fremhæve Unionens fordele, ikke blot for samfundet, men også for borgerne;

9. understreger, at inddragelsen af lokale og regionale myndigheder også er central i formidlingen af udvidelsen med henblik på at sikre offentlig opbakning til processen ved at demonstrere dens fordele for offentligheden. Udvalget peger på betydningen af samarbejde med civilsamfundet i denne henseende;

10. mener, at den nye tilgang med en fireårig udvidelsesstrategi giver et mere pålideligt perspektiv med konsekvent konditionalitet. Udvalget bifalder den klarere metode, de harmoniserede betingelser og den bedre kortlægning af opgaver, der giver mulighed for at foretage sammenligninger, og støtter desuden den øgede fokusering på resultatopgørelse og fremskridt på de forskellige områder og i forbindelse med de foranstaltninger, der er identificeret som nødvendige for fortsatte fremskridt;

11. er af den opfattelse, at de grundlæggende betingelser og prioriterede indsatsområder generelt er korrekt kortlagt i Kommissionens meddelelse og rapporter. Udvalget opfordrer Kommissionen til at overveje også at fokusere på andre relevante horisontale spørgsmål af betydning for de enkelte kandidatlande og potentielle kandidatlande blandt de prioriterede områder (f.eks. social- og arbejdsmarkedspolitik, sårbare/ugunstigt stillede grupper og minoriteter);

12. understreger, at der er behov for en indsats for at sikre, at ressourcerne og kapaciteten i alle udvidelseslandene står mål med de lokale og regionale myndigheders opgaver, og opfordrer de lokale og regionale myndigheder til at involvere sig i udformningen af politikker med henblik på at sikre en effektiv gennemførelse.

Retsstaten og grundlæggende rettigheder

13. Det Europæiske Regionsudvalg er enig i, at yderligere fremskridt, når det gælder retsstatsområdet og de grundlæggende rettigheder, herunder beskyttelse af mindretal, er af afgørende betydning og udgør en udfordring for hvert eneste af kandidatlandene og de potentielle kandidatlande. Denne vurdering bekræfter også gyldigheden af den »nye tilgang« til udvidelsen, som er baseret på øget fokus på retsvæsenet og grundlæggende rettigheder samt på retfærdighed, frihed og sikkerhed. Udvalget understreger betydningen af samarbejde internt i og med Europarådet og Kongressen for Lokale og Regionale Myndigheder om de grundlæggende rettigheder, retsstatsprincippet og lokalt demokrati;

14. glæder sig over, at der fokuseres på ytringsfriheden, men understreger, at der er behov for et lige så stærkt fokus på spørgsmålet om sårbare og ugunstigt stillede grupper og minoriteter, som også er relevant i alle kandidatlande og potentielle kandidatlande (herunder nationale, etniske og religiøse mindretal samt romabefolkningen, som ofte er særligt dårligt stillet), og på at forebygge forskelsbehandling på grundlag af seksuel orientering eller køn eller diskrimination af handicappede, mindrerige og ældre samt internt fordrevne personer og flygtninge. Det påpeges, at der også er behov for bevidstgørelseskampanjer, ejerskab og navnlig korrekt og troværdig gennemførelse og resultater på lokalt og regionalt niveau. Situationen i disse lande bør overvåges nøje i forhold til ovenstående, navnlig når det gælder sårbare grupper;

15. efterlyser en yderligere indsats for at afpolitisere den offentlige forvaltning og øge gennemsigtigheden i alle kandidatlande og potentielle kandidatlande, da omfattende politisk indblanding fortsat er en udfordring og hæmmer samarbejdet mellem forvaltningsniveauerne;

16. understreger betydningen af at bekæmpe offentlig og privat korrupsion på alle forvaltnings- og samfunds niveauer og påpeger, at troværdige resultater på dette område normalt også kræver fremskridt på lokalt plan;

17. understreger, at der er behov for at bekæmpe radikaliserings, ekstremisme, terrorisme og problemet med udenlandske krigere, især er det vigtigt at forebygge radikaliserings af unge, således at deres potentiale ikke går tabt, men at de tværtimod får et troværdigt fremtidsperspektiv for så vidt angår beskæftigelse, uddannelse, styrkelse af et mangfoldigt lokalsamfund, herunder beskyttelse af og respekt for deres identitet, samt den kulturelle og religiøse arv, således at ægte europæiske værdier med rod i den kristne kultur også fremmes. Udvalget opfordrer derfor lokalsamfundene til at støtte uddannelse i tolerance og forsoning, og regeringerne til at fremme en sådan proces;

18. fordømmer terrorangreb og alle former for brug af vold, herunder trusler om brug af vold. Udvalget påpeger, at brug af vold er uacceptabel i alle politiske debatter.

Økonomisk udvikling og konnektivitet

19. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at økonomisk udvikling er en afgørende faktor, hvis man skal sikre stabilitet (f.eks. gennem jobmuligheder og social inklusion). Udvalget bifalder de økonomiske reformprogrammer og styrkelsen af samarbejdet og koordinationen via mødet om den økonomiske og finansielle dialog mellem EU og de vestlige balkanlande samt Tyrkiet;

20. efterlyser en mere effektiv og gennemsigtig forvaltning og fordeling af EU's førtiltrædelsesmidler i kandidatlandene og de potentielle kandidatlande, også på lokalt niveau, med henblik på at undgå at miste midler som følge af manglende politisk planlægning, uddannelse, koordination eller evne til at udnytte midlerne effektivt på lokalt niveau. Regionsudvalget understreger ligeledes behovet for at inddrage både større og mindre byer i uddannelses- og støtteprogrammer;

21. bifalder EU's fokus på dagsordenen for konnektivitet, som EU har vedtaget, og på regionale initiativer, som bør være mere inklusive (Berlinprocessen osv.). Udvalget understreger, at det er nødvendigt at inddrage flere lokale, regionale og nationale myndigheder i kandidatlandene og de potentielle kandidatlande samt i medlemsstaterne. Det opfordrer endvidere til, at der foretages yderligere investeringer (transport, energi, digital telekommunikation, uddannelse, ungdom osv.);

22. fremhæver nødvendigheden af, at affaldsbehandlingen tilpasses EU's standarder, og at deponering på lossepladser begrænses;

23. bakker op om og glæder sig over det arbejde, der udføres af de nationale investeringsudvalg på Vestbalkan med henblik på planlægning af enkeltprojekter, og opfordrer til, at strukturinstrumenterne koordineres;

24. fremhæver det regionale og lokale demokratis grundlæggende rolle i styrkelsen af de demokratiske institutioner og deres administrative kapacitet, peger på de lokale og regionale valgte forsamlings rolle som fora for dialog og fremgang for civilsamfundet i debatten mellem beslutningstagere og berørte parter og minder om, at de regionale og lokale myndigheder spiller en vigtig rolle i sonderingen af den offentlige opinion om spørgsmål vedrørende europæisk politik og integration. Udvalget understreger endvidere, at man ved at styrke de lokale og regionale styreformere kan fremme gennemførelsen af administrative reformer og forbedre servicen til borgerne.

Regionalt samarbejde mellem udvidelseslandene

25. Det Europæiske Regionsudvalg gentager, at gode naboskabsforbindelser og regionalt samarbejde er væsentlige elementer i udvidelsesprocessen såvel som i stabiliserings- og associeringsprocessen, bifalder og tilskynder den generelt positive udvikling i samtlige kandidatlande og potentielle kandidatlande og roser den indsats, der er gjort, men opfordrer til håndgribelige fremskridt i spørgsmål, som endnu er uløste, og til holdbare resultater. Udvalget opfordrer de lokale og regionale samfund til at bidrage til denne proces;

26. opfordrer alle involverede aktører til at benytte sig af den positive fremdrift til at komme videre, bl.a. ved at fremme forsoning på lokalt plan og støtte dialogen mellem forskellige etniske, religiøse og kulturelle grupper;

27. opfordrer kandidatlandene og de potentielle kandidatlande til at benytte sig af de eksisterende venskabsbyprogrammer og TAIEX-programmer;

28. henleder opmærksomheden på, at Regionsudvalget og dets arbejdsgrupper og fælles rådgivende udvalg er et godt forum for kontakter og for udveksling af bedste praksis mellem lokale og regionale myndigheder. Udvalget glæder sig endvidere over det positive udfald af de nylige møder i de blandede rådgivende udvalg og arbejdsgrupperne, herunder det konstituerende møde i det blandede rådgivende udvalg med Serbien. Udvalget ser derudover frem til de resultater, udvidelsesdagen vil føre med sig, idet alle disse organer vil blive samlet for at undersøge problemstillinger af horisontal og tematisk art, som er relevante for dem alle.

Migration

29. Det Europæiske Regionsudvalg glæder sig over, at Kommissionen fremhæver spørgsmålet om migration, da den aktuelle hidtil usete situation med hensyn til flygtninge og økonomiske migranter påvirker hele regionen (navnlig Tyrkiet og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien og Serbien) og EU's medlemsstater langs migrationsruten. Det er nemlig ikke muligt at finde frem til en løsning, hvis ikke der gøres en fælles indsats, udvises solidaritet og man hver især indfrir sine forpligtelser. Udvalget opfordrer til, at anbefalingerne fra konferencen om ruten over det østlige Middelhavsområde og det vestlige Balkan såvel som EU's og Tyrkiets erklæringer af 29. november 2015 og 18. marts 2016 samt den fælles handlingsplan føres ud i livet;

30. bifalder den indsats, som medlemsstaterne og navnlig kandidatlandene har gjort for at håndtere krisen, og de ressourcer, som de har stillet til rådighed, herunder i forbindelse med udfordringerne langs migrationsruten i Serbien og den tidligere jugoslaviske republik Makedonien og for den største migrant- og flygtningepopulation i verden, som Tyrkiet i øjeblikket er vært for. Udvalget understreger behovet for fortsat EU-bistand til gavn for de lokale og regionale myndigheder og for at øge investeringerne i regionen for at skabe jobmuligheder, så migranternes og flygtningenes sociale og økonomiske potentiale ikke går til spilde;

31. understreger lokalsamfundenes centrale rolle, navnlig langs migrationsruten, da de er de første, der påvirkes af tilstrømningen af migranter og flygtninge. Udvalget understreger dog, at den lokale kapacitet er begrænset og ulige fordelt, hvilket betyder, at der er behov for yderligere hjælp til det lokale niveau og samspil med de lokale og regionale myndigheder, og at der bør rettes en særlig opmærksomhed mod behovene, bekymringerne, sikkerheden og udfordringerne i lokalsamfund, som er berørt af den blandede migrationsstrøm. Udvalget opmuntrer til partnerskaber mellem lokalsamfund langs migrationsruten med henblik på at udveksle oplysninger, bedste praksis og ekspertise, bl.a. om integration, uddannelse, beskæftigelse, tilbagesendelse og asyl og bekæmpelse af smugling og menneskehandel;

32. understreger, under henvisning til de prioriteter og foranstaltninger, der er fastsat i de seneste konklusioner fra Det Europæiske Råd, behovet for forebyggelse vedrørende situationen i kriseområder, herunder en effektiv udviklingspolitik, og for at fokusere indsatsen på flygtninge, der har et legitimt behov for international beskyttelse. Udvalget fremhæver derfor behovet for at sikre en både grundig og hurtig behandling af asylansøgninger og fremme en effektiv tilbagesendelsespolitik i overensstemmelse med de fælles EU-standarder for personer, der har fået afvist deres ansøgning, og støtter forslaget om en EU-liste over sikre oprindelseslande;

33. understreger, at man må gennemgå og om nødvendigt reformere den traditionelle bistandstilgang for at bidrage til at eliminere årsagerne til økonomisk migration, og fremhæver behovet for at inddrage de lokale og regionale myndigheder i både medlemsstaterne og kandidatlandene i de strategiske beslutninger vedrørende udviklingspolitikken, som ligeledes er rettet imod udryddelse af sult, fattigdom og årsagerne til økonomisk migration;

34. peger endvidere på behovet for, at EU engagerer sig mere i initiativer og politikker med fokus på migranternes oprindelseslande og -regioner med henblik på drastisk at begrænse tilstrømningen af flygtninge, der ser sig nødsaget til at forlade deres land, og økonomiske migranter, der begiver sig ud på den farefulde rejse til EU. Regionsudvalget peger også på behovet for en intensiveret diplomatisk indsats for fred i de konfliktramte lande.

Tyrkiet

35. Det Europæiske Regionsudvalg fremholder det vigtige partnerskab og den indbyrdes afhængighed mellem EU og Tyrkiet og støtter et øget samarbejde om fælles interesser. Udvalget bifalder Tyrkiets tilsagn om reformer og engagement, når det gælder EU-tiltrædelse, og opfordrer til, at der holdes fast i denne fornyede dynamik inden for rammerne af de relevante konklusioner fra samlinger i Rådet og Det Europæiske Råd samt EU's og Tyrkiets fælles erklæringer. Udvalget opfordrer til fuld gennemførelse af køreplanen for liberalisering af visum til alle medlemsstater;

36. noterer sig, at der er blevet sat nyt skub i tiltrædelsesforhandlingerne på baggrund af konklusioner fra nylige samlinger i Rådet, Det Europæiske Råd og EU's topmøder med Tyrkiet, og opfordrer til yderligere fremskridt i overensstemmelse med forhandlingsrammen og de relevante rådskonklusioner. Udvalget bemærker, at den gode forberedelse på nogle områder bør støttes ved at udbedre mangler eller i nogle tilfælde alvorlige problemer på andre områder;

37. mener, at fremskridt på områder som retsstaten og grundlæggende rettigheder er et vigtigt skridt fremad og opfordrer Tyrkiet til at samarbejde med Kommissionen om det forberedende arbejde vedrørende kapitel 23 og 24 under forbehold af medlemsstaternes holdning. Udvalget fremhæver, at det er nødvendigt at gøre mere på dette felt, især hvad angår ytrings- og tankefrihed, mediefrihed, samvittigheds- og religionsfrihed samt forsamlings- og foreningsfrihed i forbindelse med respekt for menneskerettigheder, herunder mindretalsrettigheder, ligestilling mellem kønnene og korruptionsbekæmpelse. Det er afgørende at opnå væsentlige og troværdige resultater i denne henseende, og Regionsudvalget opfordrer til styrket indsats, engagement og ejerskab i tilpasningen til EU-retten med hensyn til disse spørgsmål, også på lokalt plan. Udvalget fremhæver på denne baggrund den store betydning af dialog på tværs af religioner og kulturer på alle niveauer for styrkelsen af civilsamfundet og internationale partnerskaber;

38. glæder sig over vedtagelsen af den nationale strategi for regional udvikling, som involverer regionale udviklingsagenturer, en koordineringsmekanisme og handlingsplaner. Udvalget opfordrer til, at strategien gennemføres, og tilskynder til forbedringer med hensyn til regionale forskelle. Udvalget opfordrer desuden alle berørte parter til at gøre en indsats for at fremme freds- og forsoningsprocessen vedrørende det kurdiske spørgsmål;

39. understreger behovet for at bekæmpe terrorisme, fordømmer de seneste terrorangreb og udtrykker solidaritet med ofrene. Udvalget opfordrer endvidere til en indsats for at tackle radikaliserings, herunder fremme af integration på lokalt plan;

40. bemærker, at der stadig er grænser for den skattemæssige decentralisering og ressourcerne på lokalt og regionalt niveau og fremhæver behovet for at gå et skridt videre end ændringerne af kommuneloven fra 2012;

41. opmuntrer, støtter og efterlyser en retfærdig, vidtspændende og holdbar løsning på Cypern-spørgsmålet baseret på relevante resolutioner fra FN's Sikkerhedsråd, folkeretten og de værdier, som EU er grundlagt på. Udvalget glæder sig over den positive fremdrift og det positive engagement med hensyn til at opnå en løsning, der er acceptabel for alle, og opfordrer Tyrkiet til aktivt at støtte bestræbelser i den retning;

42. opfordrer til alle EU-medlemsstaters, herunder Republikken Cyperns, fulde og ikkediskriminerende gennemførelse af tillægsprotokollen til associeringsaftalen mellem EU og Tyrkiet. Udvalget opfordrer Tyrkiet til at opretholde gode naboskabsforbindelser med alle nabolande, hvilket er et vigtigt element i tiltrædelsesprocessen, og understreger behovet for at respektere alle medlemsstaters suverænitet og suveræne rettigheder i overensstemmelse med EU's principper, FN's resolutioner og folkeretten. RU opfordrer Tyrkiet til at begynde at trække sine styrker tilbage fra øen og overføre det afspærrede område af Famagusta til FN i overensstemmelse med FN's sikkerhedsråds resolution 550 (1984). Udvalget fremhæver, at en sådan tillidsskabende foranstaltning vil skabe muligheder for økonomisk, social og regional vækst i begge samfund. Udvalget bemærker endvidere, at interkommunale forhandlinger og dialog mellem lokalsamfundenes civilsamfund kan fremme aftalen;

43. efterlyser en yderligere indsats for at opgradere Regionsudvalgets arbejdsgruppe om Tyrkiet til et fælles rådgivende udvalg;

44. anser det for afgørende, at civilsamfundene i medlemsstaterne deltager mere i hele processen.

Montenegro

45. Det Europæiske Regionsudvalg bifalder Montenegros engagement og de fremskridt, landet har gjort på sin vej mod EU-tiltrædelse, samt muligheden for at styrke stabiliteten, som følge af invitationen til at blive en del af NATO;

46. opfordrer alle parter til at styrke den tværpolitiske dialog og alle forvaltningsniveauer til at sikre, at næste valg afholdes i overensstemmelse med de højeste demokratiske standarder baseret på den nye valglov;

47. understreger behovet for at sikre troværdige resultater på retsstatsområdet og med hensyn til grundlæggende rettigheder, også på lokalt niveau. I den henseende bifalder udvalget de lokale handlingsplaner for forebyggelse af korruption, der er udarbejdet af et stort flertal af kommuner, og de lokale planer for social inklusion og opfordrer til, at de gennemføres og overvåges ordentligt;

48. glæder sig over indsatsen for faglig udvikling for lokale embedsmænd, men understreger trods alt behovet for yderligere fremskridt (f.eks. uddannelse og mere gennemsigtige rekrutteringsprocedurer baseret på fortjenesteprikket). Udvalget hilser de vedtagne ændringer til loven om finansiering af lokalt selvstyre velkommen og opmuntrer til, at der gøres en yderligere indsats med henblik på, at det lokale selvstyre bliver økonomisk uafhængigt;

49. bifalder programmer under økonomiministeriet rettet mod at støtte mindre udviklede kommuner og fremme eksport fra lokale og regionale virksomheder.

Serbien

50. Det Europæiske Regionsudvalg ser med tilfredshed på Serbiens tilsagn om EU-tiltrædelse, som allerede har givet resultater i forhold til den rettidige gennemførelse af screeningsproceduren og ført til, at de første forhandlingskapitler er blevet åbnet. Udvalget opfordrer Serbien til at forsætte de positive takter (f.eks. fuldførelse af forskellige strategidokumenter) ved at opfylde sine forpligtelser. Udvalget tilskynder især myndighederne til at bringe deres antikorrupsionstiltag ind på en varig og holdbar kurs;

51. bifalder fremlæggelsen af handlingsplaner for kapitel 23 og 24 og glæder sig over, at de lovgivningsmæssige rammer med sikringen af de grundlæggende rettigheder er på plads. Udvalget understreger dog, at det er nødvendigt at sikre effektiv, konsekvent gennemførelse i hele landet;

52. glæder sig over regeringens vedtagelse af den særskilte handlingsplan om nationale mindretal, opfordrer til, at den gennemføres korrekt, og henviser i den forbindelse til udtalelserne herom fra Europarådets rådgivende udvalg. Udvalget roser den omfattende beskyttelse af nationale og etniske mindretal i Vojvodina og opfordrer til, at disse rettigheder også sikres på lokalt niveau (med hensyn til uddannelse, adgang til medierne og gudstjenester, anvendelse af mindretalssprog, herunder i forbindelse med procedurer i den offentlige forvaltning og folkeregisteret, samt proportional repræsentation i den offentlige sektor). Regionsudvalget bifalder endvidere de generelt gode forbindelser mellem forskellige etniske grupper og opmuntrer til yderligere fremskridt. Udvalget bifalder den positive retorik over for etniske og andre mindretal, som er fremherskende i de højeste regeringsrepræsentanters udtalelser;

53. mener, at de nationale mindretalsråd er et eksempel til efterfølgelse, og understreger behovet for at sikre, at loven om nationale mindretalsråd er forenelig med den sektorspecifikke lovgivning, samtidig med at det allerede opnåede niveau for rettigheder og kompetencer bevares;

54. påpeger, at den lokale kapacitet ofte er begrænset og ulige fordelt og efterlyser ordentlige ressourcer på decentralt plan, som modsvarer de tildelte opgaver og kobler effektivitet i de offentlige udgifter til senere indtægter. Udvalget henleder opmærksomheden på, at loven om Vojvodinas finansiering endnu ikke er blevet vedtaget;

55. bifalder strategien for en reform af den offentlige forvaltning og uddannelsesstrategien om lokalt selvstyre og opfordrer til, at den gennemføres korrekt, og at der vedtages en tjenestemandsløvslov for ansatte i den lokale forvaltning. Udvalget ser arbejdet i det nationale konvent om europæisk integration og lokale høringer som positive eksempler;

56. efterlyser en gennemførelse af OSCE's/ODIHR's anbefalinger vedrørende kommunale valg;

57. bifalder og støtter positive udviklingstendenser i normaliseringsprocessen og dialogen mellem Beograd og Pristina, som giver resultater til glæde for borgerne, og opmuntrer til yderligere fremskridt ved at opfylde forpligtelser og gennemføre aftaler og derved styrke samarbejdet og tilliden. Udvalget opfordrer myndighederne til aktivt at fremme normalisering.

Den tidligere jugoslaviske republik Makedonien

58. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at den tidligere jugoslaviske republik Makedonien var det første land, som underskrev en stabiliserings- og associeringsaftale (SAA), og i lyset af dette udtrykker udvalget bekymring over, at integrationsprocessen og fremme af forpligtelser og reformer befinder sig i et dødvande. Udvalget efterlyser en fornyet politisk vilje i landet og opfordrer EU til at bekræfte, at landet har et troværdigt europæisk perspektiv, der kan opmuntre det til at opfylde sine forpligtelser;

59. opfordrer parterne til at leve op til deres ansvar ved at gennemføre den politiske aftale fra juni/juli 2015 fuldt ud og på en konstruktiv måde og efterlyser en gennemførelse af de hastende reformprioriteter. RU understreger, at det er nødvendigt at tackle tilbagegangen for så vidt angår ytringsfriheden, især med hensyn til retsstaten, herunder retsvæsenet og tilliden til det politiske system. Udvalget opmuntrer til yderligere fremskridt (baseret på tidligere opnåede resultater med et relativt godt niveau for tilpasning til gældende EU-ret), som skal bygge på troværdige resultater, også på lokalt niveau;

60. forventer på grundlag af ovenstående, at Kommissionen vil kunne udvide sin henstilling om at indlede tiltrædelsesforhandlinger med den tidligere jugoslaviske republik Makedonien i overensstemmelse med Rådets konklusioner og de fastsatte betingelser;

61. understreger, at en fortsat gennemførelse af decentraliseringsprocessen har afgørende betydning. I den forbindelse bifalder udvalget det strategiske program for 2015-2020 og opfordrer til, at man får gennemført den anden fase af decentraliseringen på skatteområdet;

62. understreger, at gode naboskabsforbindelser, herunder at forhandle sig frem til en gensidigt acceptabel løsning på navnespørgsmålet i FN-regi, stadig er afgørende, og at de lokale og regionale myndigheder vil spille en konstruktiv rolle i den forbindelse i tråd med den relevante forpligtelse, som lederne af de vigtigste politiske partier indgik med aftalen fra juni-juli 2015. I den henseende bør handlinger og udtalelser, som underminerer gode naboskabsforbindelser, undgås.

Albanien

63. Det Europæiske Regionsudvalg bifalder Albanien fokus på reformprioriteterne, særligt hvad angår retsvæsenet, og de stabile fremskridt, der er blevet gjort i den forbindelse. Udvalget tilskynder Albanien til at øge reformtempoet, navnlig inden for nøgleprioriteter med særlig vægt på retsstatsprincippet, afpolitisering af den offentlige forvaltning, effektiv beskyttelse af menneskerettigheder, herunder mindretalsrettigheder i hele Albanien, og håndhævelse af ejendomsrettigheder, samt yderligere forbedring af erhvervs- og investeringsmiljøet og modvirkning af den omfattende skyggeøkonomi, så der kan indledes tiltrædelsesforhandlinger. Udvalget minder om, at der skal sikres en vedvarende, samlet og inklusiv gennemførelse af nøgleprioriteterne. Især glæder udvalget sig over den nye lovgivning om udelukkelse af dømte personer fra parlamentet, men understreger samtidig behovet for en ordentlig omsætning af lovgivningen. Det bifalder også antikorrupsionsstrategien og handlingsplanen i forbindelse hermed. Udvalget opfordrer indtrængende til yderligere fremskridt, hvad angår politikker og lovgivningsmæssige foranstaltninger, samt en ordentlig gennemførelse;

64. glæder sig over, at lokalvalget i 2015 blev afviklet uden større episoder, men opfordrer til større uvildighed og professionalisme. Udvalget glæder sig også over det ad hoc-udvalg vedrørende valgreformer, der er blevet nedsat af parlamentet, og peger i den henseende på henstillingerne fra OSCE/ODIHR samt henstillingerne fra Europarådets Kommunalkongres/Regionsudvalgets valgobservationsmission med opfordring til en afpolitisering af den offentlige forvaltning og sikring af uvildighed;

65. opfordrer til, at reformprocessen i høj grad bliver inklusiv og inddrager alle berørte politiske og civile aktører, herunder oppositionen og relevante interessenter, og roser det arbejde, som nationalrådet for europæisk integration har udført i denne henseende, som et godt eksempel;

66. glæder sig over den nationale decentraliseringsstrategi med dens behørigt definerede prioriteter og tildelingen af overgangsmidler. Udvalget opfordrer til at gøre yderligere fremskridt i forbindelse med gennemførelsen af reformen af den territoriale forvaltning på en inklusiv måde gennem fortsat og tæt dialog med alle aktører, herunder mindretal. Udvalget bifalder den nye organiske lov om lokalt selvstyre, som klarlægger ansvarsområder og forbedrer det institutionelle samarbejde mellem forskellige forvaltningsniveauer, og understreger betydningen af, at denne gennemføres effektivt.

Bosnien-Hercegovina

67. I betragtning af, at et europæisk perspektiv er et afgørende incitament for Bosnien-Hercegovina, glæder Det Europæiske Regionsudvalg sig over, at landet igen er tilbage på sporet i integrationsprocessen, og opfordrer til, at der leveres yderligere resultater i forbindelse med reformdagsordenen, da ikrafttrædelsen af stabiliserings- og associeringsaftalen viser, at engagement kan skabe resultater;

68. glæder sig følgelig over, at Bosnien-Hercegovina indgav en ansøgning om EU-medlemskab den 15. februar 2016, hvilket giver et skub i den rigtige retning til både landet og udvidelsesprocessen. Udvalget understreger derfor behovet for at holde fast i dette momentum, således at der kan skabes de nødvendige meningsfulde fremskridt i gennemførelsen af reformdagsordenen for at komme videre ad denne vej;

69. opfordrer til, at stabiliserings- og associeringsaftalen tilpasses fuldstændigt efter Kroatiens tiltrædelse, og til at der tages skridt til at sikre, at forfatningen er i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørelser;

70. opfordrer til bedre koordination mellem forvaltningsniveauer med henblik på at fjerne hindringer for landets funktion, for en effektiv gennemførelse af reformdagsordenen og for mobilitet, investeringer og forbindelser på forskellige politiske områder samt for oprettelse af et fælles økonomisk område. Udvalget påpeger, at decentralisering ikke er det samme som fragmentering, og at der også er behov for koordinerede ramme-strategier, da reformerne skal fortsætte på alle niveauer. Udvalget opfordrer til at fremme udviklingen af fælles mål, som er forenelige, men rækker ud over særinteresser;

71. påpeger, at det i den forbindelse vil blive nødvendigt hurtigt at indføre en effektiv koordinationsmekanisme vedrørende EU-anliggender, så landet bliver i stand til at klare fremtidige udfordringer på sin vej mod EU. Fremskridt vil også gøre det muligt for Bosnien-Hercegovina at få fuldt udbytte af den tilgængelige EU-finansiering;

72. mener, at lovgivningen for forvaltningsenheder stort set er i tråd med den europæiske konvention om lokalt selvstyre, men efterlyser en mere effektiv fordeling af beføjelser mellem enheder, distrikter og kommuner.

Kosovo ⁽¹⁾

73. Det Europæiske Regionsudvalg hilser undertegnelsen og ratificeringen af stabiliserings- og associeringsaftalen og dens ikrafttræden den 1. april 2016 velkommen. Dette kan markere indledningen på et nyt kapitel i Kosovos forhold til EU. Udvalget opmuntrer Kosovo til at fortsætte gennemførelsen af EU-relaterede reformer (f.eks. vedtagelse af lovgivningspakken om menneskerettigheder) og andre positive skridt (f.eks. oprettelse af specialiserede afdelinger, normaliseringsprocessen);

74. understreger, at obstruktion af politisk debat med voldelige metoder ikke er acceptabel, og opfordrer alle parter til at vende tilbage til dialog og normale procedurer;

75. hilser de opnåede resultater i forbindelse med liberaliseringen af visumpolitikken velkommen, understreger betydningen af at opfylde alle relevante betingelser og opmuntrer til yderligere fremskridt;

76. understreger, at det er nødvendigt at fortsætte bestræbelserne for at beskytte den kulturelle og religiøse arv, navnlig på lokalt plan;

77. bifalder og støtter positive udviklingstendenser i normaliseringsprocessen og dialogen mellem Beograd og Pristina, som giver resultater til glæde for borgerne, og opmuntrer til yderligere fremskridt ved at opfylde forpligtelser og gennemføre aftaler og derved styrke samarbejdet og tilliden. Udvalget opfordrer myndighederne til aktivt at fremme normalisering.

Bruxelles, den 16. juni 2016.

Markku MARKKULA

*Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg*

⁽¹⁾ Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status og er i overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds resolution 1244/99 og Den Internationale Domstols udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

ISSN 1977-0871 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2393 (papirudgave)

Den Europæiske Unions Publikationskontor
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA